

**ÖNKORMÁNYZATI MINISZTERIUM
TURISZTIKAI SZAKÁLLAMTITKÁRSÁG**

A Nemzeti turizmus fejlesztési stratégia 2009. évi monitoring jelentése

Budapest, 2009. december

Bevezetés

A Nemzeti turizmusfejlesztési stratégia végrehajtását figyelemmel kísérő Monitoring Bizottság 2008. decemberi ülésén határozatot fogadott el, amelynek értelmében módosítani volt szükséges a megvalósítás eredményeit mérő indikátorok körét. Az eredetileg kijelölt mérőszámok egy része kevésbé volt informatív, másrészt nem adtak megfelelő információt a regionális trendekre vonatkozóan.

A tájékoztató első pontja bemutatja az NTS indikátorainak alakulását, illetve összefoglalja a legfontosabb változásokat, az eredetileg meghatározott célok időarányos teljesüléséhez való viszonyulásukat. A 2. pont pedig részletezi a Turisztikai Szakállamtitkárságnak az intézkedési terv végrehajtásával kapcsolatos tevékenységét.

1. A Nemzeti turizmusfejlesztési stratégia megvalósításának számszerűsíthető eredményei

A) A turizmust jellemző indikátorok

1. GDP részesedés

	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás aránya a GDP-ben	GDP arány a multiplikátor hatással együtt
2002	1,7%	n.a.
2003	1,9%	n.a.
2004	1,7%	8,5%*
2005	1,7%	8,8%*
2006	1,7%	n.a.
2007	1,6%	n.a.
2008	1,6%	n.a.
2013 cél	3,0%	10%

*A KSH turisztikai szatellit számláról készült kiadványában szereplő adat.

2. Foglalkoztatottak száma a turizmusban

	Nemzetgazdaságban	Szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás
2003	3 922 ezer fő	139 ezer fő
2004	3 900 ezer fő	149 ezer fő
2005	3 902 ezer fő	154 ezer fő
2006	3 930 ezer fő	157 ezer fő
2007	3 926 ezer fő	156 ezer fő
2008	3 879 ezer fő	157 ezer fő
2013 cél	200 ezer embernek közvetlenül, további 200 ezernek pedig közvetve biztosít bejelentett munkalehetőséget	

3. A szektorban elért átlagkereset

	Nemzetgazdaság	Szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás
2003	137 193 Ft	87 118 Ft
2004	145 520 Ft	90 072 Ft
2005	158 343 Ft	95 777 Ft
2006	171 351 Ft	102 890 Ft
2007	185 017 Ft	112 033 Ft
2008	198 741 Ft	120 600 Ft
2013	Szálláshely-szolgáltatás és vendéglátásban¹ a bruttó havi átlagkereset eléri a nemzetgazdaságra érvényes bruttó átlagkeresetet	

4. IFA bevétel alakulása

2003	3330 millió Ft
2004	n.a.
2005	5114 millió Ft
2006	5634 millió Ft
2007	6347 millió Ft
2008	6958 millió Ft
2013 cél	6660 millió Ft

5. IFA-t kivető önkormányzatok száma

2003	466
2004	n.a.
2005	n.a.
2006	489
2007	486
2008	595
2013 cél	Valamennyi turizmusban érdekelt önkormányzat

6. Egy külföldi turistára eső költség

	A külföldi turistákra jutó átlagos fajlagos költség
2003	n.a.
2004	198 euró
2005	202 euró
2006	207 euró
2007	209 euró
2008	219 euró
2013 cél	500 euró

Az MNB hivatalos éves átlagos HUF/EUR árfolyamon számolva.

¹ „I” nemzetgazdasági ág: COICOP- nomenklatúra szerint: vendéglátás és szálláshely-szolgáltatás

7. Megvalósuló kiemelt projektek száma

	A megvalósuló kiemelt projektek száma*
2004	-
2006	-
2007	-
2008	15 db
2009	7 db
2013 cél	összesen 10 db

*Az ÚMFT ROP keretében kormány döntés alapján megvalósuló, támogatási szerződéssel rendelkező kiemelt projektek)

8. Kereskedelmi- és magánz szálláshelyek kapacitása

	Kereskedelmi szállásférőhelyek	Magánz szállás-férőhelyek	Összes férőhely
2003	337 278	245 787	583 065
2004	336 494	240 376	576 870
2005	329 290	239 911	569 201
2006	315 284	230 425	545 709
2007	314 742	223 114	537 856
2008	302 889	226 190	529 079

9. Kereskedelmi- és magánz szálláshelyek kapacitása turisztikai régióként

	Kereskedelmi szállás-férőhelyek					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Budapest-Közép-Dunavidék	58 139	56 202	52 401	53 969	53 878	50 881
<i>ebből: Budapest</i>	44 885	43 162	40 547	41 463	42 605	40 351
Észak-Magyarország	34 107	32 187	32 804	32 307	34 902	32 674
Észak-Alföld	29 947	29 635	28 758	30 145	32 544	32 289
Tisza-tó	12 619	11 088	10 865	9 468	11 982	11 055
Dél-Alföld	27 697	30 531	28 084	29 255	26 766	26 846
Közép-Dunántúl	23 027	19 875	22 413	21 576	23 771	21 017
Balaton	96 845	93 170	93 982	85 194	79 356	77 945
Dél-Dunántúl	25 168	23 851	22 325	20 526	22 330	20 372
Nyugat-Dunántúl	39 728	39 955	37 658	32 844	29 213	29 810
	Magánz szállás-férőhelyek					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Budapest-Közép-Dunavidék	7 192	7 292	7 240	7 242	8 187	8 588
<i>ebből: Budapest</i>	2 743	2 821	2 717	2 802	4 076	4 315
Észak-Magyarország	13 441	14 441	15 062	15 909	15 788	18 876
Észak-Alföld	12 814	13 308	14 231	14 345	14 624	16 483
Tisza-tó	5 602	6 727	5 148	5 501	5 916	6 790
Dél-Alföld	5 380	5 683	5 842	6 305	6 423	7 117
Közép-Dunántúl	6 801	6 465	6 659	6 354	6 218	6 165
Balaton	167 029	158 532	156 683	145 713	137 006	131 202
Dél-Dunántúl	15 924	16 257	16 536	16 270	16 233	16 812
Nyugat-Dunántúl	11 604	11 671	12 510	12 786	12 719	14 157
	Összes férőhely					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Budapest-Közép-Dunavidék	65 331	63 494	59 641	61 211	62 065	59 469
<i>ebből: Budapest</i>	47 628	45 983	43 264	44 265	46 681	44 666

Észak-Magyarország	47 548	46 628	47 866	48 216	50 690	51 550
Észak-Alföld	42 761	42 943	42 989	44 490	47 168	48 772
Tisza-tó	18 221	17 815	16 013	14 969	17 898	17 845
Dél-Alföld	33 077	36 214	33 926	35 560	33 189	33 963
Közép-Dunántúl	29 828	26 340	29 072	27 930	29 989	27 182
Balaton	263 874	251 702	250 665	230 907	216 362	209 147
Dél-Dunántúl	41 092	40 108	38 861	36 796	38 563	37 184
Nyugat-Dunántúl	51 332	51 626	50 168	45 630	41 932	43 967

10. Vendégek számának alakulása a kereskedelmi-, illetve a magán szálláshelyeken (külön kiemelve a szállodák vendégforgalma)

	Kereskedelmi szálláshelyek, ezer fő (ebből szállodák, ezer fő)	Magán szálláshelyek, ezer fő	Összes vendég, ezer fő
2003	6 315 (4 092)	649	6 964
2004	6 616 (4 571)	680	7 296
2005	7 064 (5 018)	667	7 731
2006	7 183 (5 134)	720	7 903
2007	7 474 (5 417)	913	8 387
2008	7 651 (5 623)	971	8 622

11. Vendégek számának alakulása a kereskedelmi-, illetve a magán szálláshelyeken turisztikai régióként

	Kereskedelmi szálláshelyek, ezer fő					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Budapest-Közép-Dunavidék	2 260	2 647	2 869	2 780	2 887	2 945
<i>ebből: Budapest</i>	<i>1 973</i>	<i>2 340</i>	<i>2 554</i>	<i>2 459</i>	<i>2 544</i>	<i>2 577</i>
Észak-Magyarország	610	595	612	631	633	631
Észak-Alföld	492	471	497	578	614	620
Tisza-tó	106	95	90	80	89	107
Dél-Alföld	441	430	456	446	474	482
Közép-Dunántúl	278	275	303	322	332	318
Balaton	1 057	1 024	1 125	1 174	1 277	1 286
Dél-Dunántúl	393	373	368	377	376	365
Nyugat-Dunántúl	679	706	746	794	793	898
	Magán szálláshelyek, ezer fő					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Budapest-Közép-Dunavidék	46	48	58	52	72	68
<i>ebből: Budapest</i>	<i>19</i>	<i>21</i>	<i>25</i>	<i>24</i>	<i>24</i>	<i>33</i>
Észak-Magyarország	50	58	65	77	91	109
Észak-Alföld	59	62	65	80	94	106
Tisza-tó	26	22	18	20	25	26
Dél-Alföld	26	29	32	38	44	55
Közép-Dunántúl	24	36	32	38	29	30
Balaton	317	318	291	288	411	419
Dél-Dunántúl	41	46	41	56	62	64
Nyugat-Dunántúl	59	62	65	71	85	93
	Összes szálláshely, ezer fő					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Budapest-Közép-Dunavidék	2 306	2 695	2 927	2 832	2 959	3 013
<i>ebből: Budapest</i>	<i>1 992</i>	<i>2 361</i>	<i>2 579</i>	<i>2 483</i>	<i>2 568</i>	<i>2 610</i>
Észak-Magyarország	660	653	677	708	724	740

Észak-Alföld	551	533	562	658	708	726
Tisza-tó	132	117	108	100	114	133
Dél-Alföld	467	459	488	484	518	537
Közép-Dunántúl	302	311	335	360	361	348
Balaton	1 374	1 342	1 416	1 462	1 688	1 705
Dél-Dunántúl	434	419	409	433	438	429
Nyugat-Dunántúl	738	768	811	865	878	991

Megj.: Az esetleges eltérések a kerekítésből adódnak.

12. Vendégéjszakák számának alakulása a kereskedelmi szálláshelyeken

2003	18,6 millió
2004	18,9 millió
2005	19,7 millió
2006	19,7 millió
2007	20,1 millió
2008	20,0 millió
2013 cél	24,0 millió

13. Vendégéjszakák számának alakulása a kereskedelmi-, illetve a magánszálláshelyeken (külön kiemelve a szállodák vendégforgalma)

	Kereskedelmi szálláshelyek, ezer éjszaka (ebből szállodák, ezer éjszaka)	Magánszálláshelyek, ezer éjszaka	Összes vendégéjszaka, ezer éjszaka
2003	18 611 (11 699)	3 393	22 004
2004	18 899 (12 638)	3 094	21 993
2005	19 737 (13 599)	2 949	22 686
2006	19 652 (13 701)	3 094	22 746
2007	20 129 (14 129)	3 731	23 860
2008	19 974 (14 174)	3 892	23 866

14. Vendégéjszakák számának alakulása a kereskedelmi-, illetve a magánszálláshelyeken turisztikai régióként

	Kereskedelmi szálláshelyek, ezer éjszaka					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Budapest-Közép-Dunavidék	5 796	6 695	7 135	6 766	6 935	6 800
<i>ebből: Budapest</i>	<i>5 174</i>	<i>6 039</i>	<i>6 473</i>	<i>6 112</i>	<i>6 233</i>	<i>6 075</i>
Észak-Magyarország	1 419	1 357	1 397	1 435	1 437	1 426
Észak-Alföld	1 554	1 502	1 553	1 827	1 878	1 804
Tisza-tó	319	281	266	234	255	290
Dél-Alföld	1 049	1 028	1 102	1 103	1 127	1 164
Közép-Dunántúl	804	756	909	896	910	755
Balaton	4 716	4 369	4 456	4 427	4 589	4 535
Dél-Dunántúl	1 004	930	907	912	886	884
Nyugat-Dunántúl	1 951	1 981	2 013	2 053	2 112	2 316
	Magánszálláshelyek, ezer éjszaka					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Budapest-Közép-Dunavidék	232	193	234	226	287	246
<i>ebből: Budapest</i>	<i>109</i>	<i>94</i>	<i>118</i>	<i>114</i>	<i>119</i>	<i>127</i>
Észak-Magyarország	196	195	196	251	282	331
Észak-Alföld	260	268	289	351	349	394

Tisza-tó	137	100	93	87	103	98
Dél-Alföld	126	121	122	137	170	197
Közép-Dunántúl	132	136	111	128	117	108
Balaton	1 732	1 510	1 383	1 251	1 736	1 758
Dél-Dunántúl	252	255	208	300	323	349
Nyugat-Dunántúl	327	318	311	363	363	414
	Összes szálláshely, ezer éjszaka					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Budapest-Közép-Dunavidék	6 028	6 888	7 369	6 992	7 222	7 046
<i>ebből: Budapest</i>	5 283	6 133	6 591	6 226	6 352	6 202
Észak-Magyarország	1 615	1 552	1 593	1 686	1 719	1 757
Észak-Alföld	1 814	1 770	1 842	2 178	2 227	2 198
Tisza-tó	456	381	359	321	358	388
Dél-Alföld	1 175	1 149	1 224	1 240	1 297	1 361
Közép-Dunántúl	936	892	1 020	1 024	1 027	863
Balaton	6 448	5 879	5 839	5 678	6 325	6 293
Dél-Dunántúl	1 256	1 185	1 115	1 212	1 209	1 233
Nyugat-Dunántúl	2 278	2 299	2 324	2 416	2 475	2 730

Megj.: Az esetleges eltérések a kerekítésből adódnak.

15. Vendégéjszakák szezonális megoszlása a kereskedelmi szálláshelyeken

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Össz.
2003	3,6%	3,5%	5,0%	6,6%	9,4%	11,3%	16,5%	17,2%	9,3%	7,8%	5,3%	4,5%	100%
2004	3,6%	3,9%	5,5%	6,9%	9,5%	10,7%	15,8%	16,7%	9,2%	7,7%	5,7%	4,8%	100%
2005	3,9%	4,0%	6,0%	6,6%	9,4%	10,4%	15,9%	15,9%	9,5%	7,8%	5,8%	4,8%	100%
2006	4,2%	4,1%	5,6%	7,1%	8,8%	10,4%	15,8%	16,2%	9,5%	7,7%	5,5%	5,1%	100%
2007	4,3%	4,4%	6,1%	7,3%	8,5%	10,1%	15,4%	16,3%	9,0%	7,6%	5,9%	5,1%	100%
2008	4,2%	4,8%	6,1%	6,6%	9,5%	9,8%	15,6%	16,2%	8,8%	7,9%	5,6%	4,9%	100%
2013 cél	Az egyes hónapokat jellemző százalékos vendégéjszaka eloszlás szélső értékei közötti különbség nem több 9 % pontnál.												

16. Egy szállodai szobára jutó bevétel (REVPAR)

	Egy szállodai szobára jutó bevétel (Ft)
2003	4 896
2004	5 507
2005	6 223
2006	7 076
2007	7 459
2008	7 242

17. Egy szállodai szobára jutó bevétel (REVPAR) turisztikai régióként

	Egy szállodai szobára jutó bevétel (Ft)					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Budapest-Közép-Dunavidék	7 586	8 862	10 453	11 523	11 550	10 739
<i>ebből: Budapest</i>	7 989	9 338	11 106	12 186	12 201	11 344
Észak-Magyarország	2 804	3 285	3 442	4 469	4 959	5 491
Észak-Alföld	3 023	3 129	3 386	4 110	4 631	4 562
Tisza-tó	2 214	2 290	2 163	2 738	2 660	3 131
Dél-Alföld	2 207	2 369	2 779	2 915	3 638	3 877
Közép-Dunántúl	2 587	2 947	3 656	4 112	4 528	4 678

Balaton	3 580	3 561	3 637	4 393	5 176	5 558
Dél-Dunántúl	2 411	2 575	2 681	3 430	3 684	3 875
Nyugat-Dunántúl	3 849	4 002	4 574	4 987	5 445	5 492

18. A kereskedelmi szálláshelyek összes bevétele

	Kereskedelmi szálláshelyek összes bruttó bevétele (milliárd Ft)
2003	165,9
2004	190,4
2005	217,2
2006	233,3
2007	246,5
2008	246,1

19. A külföldiek és a belföldiek átlagos tartózkodási ideje

	Kereskedelmi szálláshelyek			Magánszálláshelyek		
	Külföldi (éjszaka)	Belföldi (éjszaka)	Összes (éjszaka)	Külföldi (éjszaka)	Belföldi (éjszaka)	Összes (éjszaka)
2003	3,4	2,5	2,9	5,7	4,8	5,2
2004	3,2	2,5	2,9	5,1	4,0	4,5
2005	3,1	2,5	2,8	5,1	3,9	4,4
2006	3,0	2,5	2,7	5,3	3,8	4,3
2007	2,9	2,5	2,7	4,9	3,8	4,1
2008	2,8	2,4	2,6	4,8	3,7	4,0

20. Beváltott üdülési csekk összege

	Beváltott üdülési csekk összege (millió Ft)
2003	3 456,6
2004	5 490,7
2005	8 459,0
2006	16 107,3
2007	24 910,2
2008	34 737,7

21. A Magyar Turizmus Zrt. éves marketing költségvetése

	Magyar Turizmus Zrt. marketing költségvetése (millió Ft)
2003	5 037
2004	4 400
2005	3 657
2006	2 894
2007	3 692
2008	3 930

A turizmust közvetlenül befolyásoló indikátorok alakulása által jelzett legfontosabb változások a következőképpen értékelhetők:

- a. A turizmus *nemzetgazdasági* szerepére (GDP részesedése) vonatkozóan nem állnak rendelkezésre 2005-nél frissebb adatok, azonban a szálláshely szolgáltatás és vendéglátás arányának kismértékű csökkenése azt jelzi, hogy a turizmus közvetlen és közvetett hatása sem emelkedhetett.
- b. A turizmusban *foglalkoztatottak száma* 2003-2008 között mintegy 13%-kal emelkedett, az összes foglalkoztatott 2,5%-át adta a szektor. Figyelembe véve a folyamatban lévő jelentős beruházásokat (attrakciók és szálláshelyek), nem látszik irreálisnak a 2013. évre kitűzött cél, a 200 ezer fő foglalkoztatása a gazdasági válságból való mielőbbi kilábalást követően.
- c. A szektorban dolgozók *bruttó havi átlagkeresete* ugyanakkor a nemzetgazdasági átlag 60,6%-a volt 2008-ban, ami a 2003. évi arányhoz képest csökkenést, a 2006. évhez képest csekély növekedést mutat.
- d. Az önkormányzatok *idegenforgalmi adóbevételei* 2008-ban meghaladták a 2013-ra kitűzött célt, ami arra utal, hogy az önkormányzatok egyre inkább felismerik ennek a bevételi forrásnak a jelentőségét. 2008-ban 108-cal több önkormányzat élt ennek a helyi adónemnek a bevételi lehetőségével, mint 2007-ben.
- e. A turisztikai céllal hazánkba látogató *külföldi turisták fajlagos költsége* az elmúlt öt évben összesen 10,6%-kal emelkedett, ez a növekedés azonban elmarad a stratégiában tervezett növekedés időarányos mértékétől (a terv szerint 2013-ig a 2004. érték 2,5-szeresére kellene növekednie).
- f. A kiemelt jelentőségű *turisztikai beruházások* iránt az Új Magyarország fejlesztési terv regionális operatív programjai keretében igen nagy az önkormányzatok érdeklődése, így 2009. október végéig már 22 ilyen projekt támogatására került sor. Ennek eredményeként várhatóan az elkövetkező években egyre több olyan helyszín kapcsolódik be, amely a régió turizmusa szempontjából stratégiai jelentőségű és országos vagy nemzetközi turisztikai vonzerővel rendelkezik.
- g. A *szálláshely-statisztikai adatgyűjtés* regionális adataival kiegészített indikátorok alapján a vendégforgalom alakulásának korábbiánál részletesebb elemzésére nyílik lehetőség.
 - Az üzleti célú szálláshelyeken belül 2008-ban a kereskedelmi szálláshelyek szerepe volt meghatározó: a férőhely kapacitás tekintetében 57%-os részesedése ellenére a vendégek számánál 89%, a vendégéjszakákon belül pedig 84% volt a súlya. A 2003. évi bázishoz viszonyítva a magánszálláshelyek aránya növekedett: a férőhelyek esetében kisebb mértékben csökkent, míg a vendégforgalmuk dinamikusabban nőtt.
 - A két szállás típust többnyire eltérő tendenciák jellemezték: a kereskedelmi szálláshelyek kapacitásának csökkenése (-11%) a vendégek számának dinamikusabb (+21%), a vendégéjszakák (+7%) szerényebb mértékű emelkedése mellett valósult meg.
A magánszálláshelyek férőhelyei száma hét turisztikai régióban nőtt, azonban a Balatonnál, ahol a kapacitás 58%-a található, csökkent (-21%). A vendégforgalom többnyire emelkedett (kivéve Tisza-tó), csakúgy, mint a vendégéjszakák száma (kivéve Közép-Dunántúl, Tisza-tó, ahol csökkent).

A 2003-2008. évi összes szálláshely forgalmon belül az egyes régiók arányát vizsgálva a következő fontosabb következtetések vonhatók le:

- Míg a szálláskapacitás 11%-a található *Budapest-Közép-Dunavidéken*, itt szállt meg a vendégek egyharmada, a vendégéjszakák 29%-a. A kapacitások kismértékű bővülését követte a vendégforgalom alakulása.

- A *Balatonnál* van a férőhelyek több mint 40%-a, a szezonális miatt azonban csak a vendégek 20%-a, az átlagosnál magasabb tartózkodási idő miatt a vendégéjszakák több mint egynegyede realizálódott a régióban. A férőhelyek számának csökkenése ellenére a vendégek aránya nem változott a vendégéjszakáké viszont arányosan mérséklődött.
- A férőhely-kapacitás tekintetében 2003-ban a soron következő régió *Nyugat-Dunántúl* volt, ahol a vendégforgalom 10-11%-át mérték. A vizsgált öt év alatt a szálláshelyek befogadóképessége lényegében stagnált, a forgalom azonban kismértékben (+1%pont) növekedett.
- *Észak-Magyarországon, Dél-Dunántúlon, Közép-Dunántúlon és Dél-Alföldön* található a szálláshelyek teljes kapacitásának mintegy 26%-a, az átlagosnál rövidebb tartózkodási idő miatt a vendégszám arány meghaladta ugyan a férőhelyekét (27%), a vendégéjszakáké azonban ennél alacsonyabb volt (22,5%). A 2008-ig megvalósult relatív kapacitásbővüléstől (+4%pont) elmaradt a vendégforgalom növekedése (vendégek -2,8%pont, vendégéjszakák -0,8%pont).
- Az *Észak-Alföldön* a szálláshelyek fogadóképességi arányánál magasabb volt a vendégforgalomból való részesedés, és a 2008-ig bekövetkezett kapacitás csökkenés ellenére a vendégforgalom aránya emelkedett.
- A *Tisza-tó* szezonális desztináció jellege miatt a szálláskapacitás nagyobb aránya (3,5%) ellenére a vendégforgalom részesedése (1,5-2,0%) kisebb, és 2003-2008. között a helyzet romlott.

Részletesebben elemezve a szálláshely statisztikai adatokat, a következő változások figyelhetők meg 2003-2008. között. Az NTS esetében bázis évnél számító 2003-hoz képest az alábbi fontosabb változások jellemezték a magyarországi kereskedelmi és magánszálláshely kínálatot:

- A *férőhely kapacitás* összességében 9%-kal csökkent, ezen belül a kereskedelmi szálláshelyeké 35 ezerrel, a magánszálláshelyeké pedig 19,5 ezerrel. Régióként vizsgálva a változást, a kereskedelmi szálláshelyek férőhely kapacitása Észak-Alföld kivételével mindenhol csökkent, a mértéke 3-25% között ingadozott. A magánszálláshelyek tekintetében éppen fordított tendencia érvényesült: a két térség (Közép-Dunántúl, Balaton) kivételével minden régióban emelkedett a férőhelyek száma (5-40%-kal). A forgalom szempontjából meghatározó Balatonnál 20%-ot meghaladó mértékben csökkent a fogadóképesség.
- A *vendégek száma* összességében 24%-kal bővült, regionális bontásban kis mértékű csökkenéstől (-1,2% Dél-Dunántúlon), 30%-ot meghaladó mértékű (Észak-Alföld) növekedésig (Nyugat-Dunántúl, Észak-Alföld) változott. (Balaton +24%, Dél-Alföld, Közép-Dunántúl +15%). A forgalom szempontjából meghatározó kereskedelmi szálláshelyeken (89%) mintegy 21%-kal, a magánszálláshelyeken pedig közel 50%-kal több vendéget regisztráltak. A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalmának területi alakulását vizsgálva a Dél Dunántúl (-7,2) kivételével mindenhol nőtt 1-32% közötti mértékben a regisztrált vendégek száma. A legdinamikusabb fejlődést Nyugat-Dunántúlon (+32,2%), Budapest-Közép-Dunavidéken (+30%), Észak-Alföldön (+26%), Balatonon (+21,7%) érték el. A magánszálláshelyek vendégforgalmában lényegesen nagyobb a szórás, a stagnálás (Tisza-tó) és 118% között változik a növekedés. Kiemelkedő mértékű volt a forgalom bővülése Észak-Magyarországon (118%), Dél-Alföldön (11%),

Észak-Alföldön (80%), számszerűleg azonban a Balaton térségében (+32%, 102 ezer fő) volt a legerősebb a növekedés.

- A *szálláshelyeken regisztrált vendégéjszakák* száma összesen 8%-kal volt magasabb 2008-ban, mint 2003-ban. Regionálisan vizsgálva az adatokat, a Tisza-tónál, Közép-Dunántúlon, Balatonon és a Dél-Dunántúlon -15-2% közötti csökkenés a többi régióban pedig 9-21% közötti növekedés volt jellemző.

A kereskedelmi szálláshelyeken átlagosan 7,3%-kal (a szállodákban 21%-kal) emelkedett a vendégéjszakák száma. A területi szintű változások hasonlóak az összes vendégforgalomhoz: jelentősebb növekedést a Budapest-Közép-Dunavidéken (+17,3%) Nyugat-Dunántúlon (+19%), Észak-Alföldön (+16%), Dél-Alföldön (+11%) regisztráltak. A többi régiót stagnálás, vagy forgalom csökkenés jellemezte.

A magán szálláshelyeken közel 15%-kal bővült a vendégek által eltöltött éjszakák száma. Az átlagtól jelentősebben eltérően alakult a forgalom Észak-Magyarországon (+69%), Dél-Alföldön (+56%), Észak-Alföldön (+52%), Dél-Dunántúlon (+39%). A Tisza-tónál és Közép-Dunántúlon pedig 18-29% közötti mértékben csökkent, míg a Balatonnál, ahol országos szinten a legjelentősebb e kínálati szegmensnek a jelentősége, lényegében nem változott (+1,5%) a forgalom.

- Az *egy szállodai szobára jutó bevétel* (REVPAR) 2003-2008 között átlagosan közel 50%-kal emelkedett, ezt lényegesen meghaladta a növekedés Észak-Magyarországon (+98%), Közép-Dunántúlon (+84%), Dél-Alföldön (+76%) és a Dél-Dunántúlon (+61%). Meg kell azonban említeni, hogy a Budapest-Közép-Dunavidéken mért adat (10.739 Ft) két-háromszoros mértékben haladja meg a többi régió eredményét
- A kereskedelmi *szálláshelyek bevétele* közel 50%-kal emelkedett 2003-2008. között, ami a vendégéjszakák számának bővülését is figyelembe véve áremelkedést is jelez.
- A vendégek *átlagos tartózkodási ideje* mindkét szálláshely típusnál csökkent, azonban a magán szálláshelyeken (4 éjszaka) még mindig mintegy 50%-kal hosszabb ideig tartózkodnak a vendégek, mint a kereskedelmi szálláshelyeken (2,6 éjszaka).
- A *felhasznált belföldi üdülési csekk* értéke 2003-2008. között tízszeresére emelkedett, így a hazai vendégforgalom bővülésének egyik fontos tényezőjévé vált a munkáltatók által és a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány pályázatai keretében a rászorulóknak részére adható juttatás.

B.) A turizmust közvetve befolyásoló, fogadóképességet jellemző indikátorok

30. Gyorsforgalmi utak hossza

2004	682 km
2006	1000 km
2007	1107 km
2008	1185 km
2013 cél	A 2003. évi CXXVIII. tv. szerinti ütemezésben

32. Budapesti és regionális repülőterek éves forgalma

	Ferihegy I-II	Sármellék
	Forgalom	Forgalom

2003	5 023 ezer fő	21 668 fő
2006	8 267 ezer fő	80 ezer fő
2007	8 597 ezer fő	110 ezer fő
2008	7 837 ezer fő	110 ezer fő

A fenti indikátorok által a turizmus közlekedési infrastruktúrájának folyamatos fejlődését jelzik.

Összefoglalva: A turizmust jellemző indikátorok közül a vendégforgalom, bevételek (vállalkozói és önkormányzati idegenforgalmi adó) alakulása dinamikus fejlődést jelez 2003-2008. között, amit elősegített a belföldi üdülési csekkrendszer forgalmának növekedése, a közlekedési infrastruktúra bővülése, színvonalának javulása.

A nemzeti turisztikai marketing keret összegének alakulásában érvényesült a költségvetési takarékosági szempont, azonban a kedvező forgalmi trendek azt jelzik, hogy javult a forrás felhasználásának hatékonysága.

Nem következett be érdemi változás 2003-2008. között a szálláshely kínálat bővülésében, a turizmusban dolgozók jövedelme pedig elmaradt a nemzetgazdasági átlag növekedésétől.

A 2008. második féléve óta tartó gazdasági válság hosszabb távú hatása még nem ismert, de a 2009. évi január-októberi havi adatok alapján várhatóan megtörik a turizmus fejlődésének eddigi trendje, ezért felül kell vizsgálni a stratégia célkitűzéseit. A Monitoring Bizottság 2010. második félévi ülésén lehet időszerű ennek a kérdésnek a megvitatása.

2. Az intézkedési terv megvalósítása

A Monitoring Bizottság 2008. decemberi ülését követően jóváhagyott Intézkedési terv (a mellékletben csatolva) a 2006-2008 közötti időszak tapasztalatai alapján készült. Az összeállítás fontosabb szempontjai a következők voltak:

- A kormányzati beavatkozást igénylő, a turisztikai szakterület hatáskörébe tartozó feladatok megvalósítása elsődleges jelentőségű.
- A más kormányzati szervek (közlekedés, környezetvédelem, fogyasztóvédelem, stb.) hatáskörébe tartozó feladatok esetében javaslattevési, véleményezési lehetősége van a Turisztikai Szakállamtitkárságnak, így ezen feladatok esetében a kezdeményezés helyett a változtatás kívánatos irányainak kijelölése lehet reális.
- A turizmusban közreműködő önkormányzatok, vállalkozók, szakmai szervezetek által megvalósítandó feladatokra a kormányzati szervezeteknek nincs, illetve korlátozott a közvetlen hatása. Ezért ezekre vonatkozóan csak ösztönző eszközöket tartalmazhat az intézkedési terv.

1. Termékfejlesztési feladatok

a. Folyamatban van a **kulturális, kerékpáros és az ifjúsági turizmus** fejlesztési stratégiájának készítése. A stratégiákkal kapcsolatos elvárás, hogy a köz- és a magánszféra együttműködésén alapuló konkrét célokat, irányokat, ezek megvalósítását célzó feladatokat, eszközöket, költségvetést, időbeli ütemezést és felelősöket, valamint a monitorozásra vonatkozó javaslatokat tartalmazzon.

A kulturális turizmus stratégia és a kerékpáros stratégia 2009 decemberére, az ifjúsági turizmus stratégia pedig 2010. első felére készül el.

b. A Magyarországon működő **kisvasutak** helyzetének elemzéséről, fejlesztési lehetőségeiről és fenntartható működéséről szóló tanulmány után 2009-ben elkészült a

turisztikai jelentőséggel rendelkező vasútvonalak, kisvasutak kiegészítő elemzése, finanszírozási modellje című tanulmány. A tanulmányban foglalt javaslatok és az aktuális problémák (üzemeltetési költségek, vasúti hatósági díjak csökkentése) végrehajtása érdekében több egyeztetésre is sor került a témában érdekeltekkel. Az üzemeltetési költségek biztosítása érdekében előrelépés nem történt, a társárcák egyikének sincs forrása a kisvasutak működési költségeinek fedezésére.

A vasútbiztonsági tanúsítvány és a vasútbiztonsági engedély megszerzésének díjai (kb. 4 millió Ft) a keskeny nyomközű vasutakra is vonatkoznak, ami a kisvasutak egész éves működési költségének aránytalanul magas növekedéséhez vezet. Az ezt szabályozó, a közlekedési hatóság által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 72/2006. (XI.29.) GKM rendelet módosítása, illetve annak a módosítás érvénybe lépéséig történő felfüggesztése érdekében egyeztetés kezdődött a Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztériummal. A tárca tájékoztatása szerint is szükséges a módosítás, a jogi szabályozás alapját képező szabályzatok elkészültek, KHEM-en belüli egyeztetésük folyamatban van. Az elfogadott szabályzatok felhasználásával jelenleg a jogalkotási feladatokat hajtja végre a KHEM. A korábbi rendeletet a KHEM az új szabályozás megszületéséig nem függesztette fel, így a kisvasutak jelenleg „szokásjog” alapján működnek

- c. Az **egészségturisztikai képzési kínálat** (szint, tartalom, tényleges kompetenciák) és az egészségturisztikai szolgáltató szektor keresletének szembesítése érdekében 2008-ban elkészült (szállodai és fürdőüzemeltetésben jártas) gyakorlati szakemberek közreműködésével az egészségturisztikai tevékenységek kompetencia elemzése. Ennek folytatásaként elkészül a közép- és felsőfokú egészségturisztikai képzési/szakképzési, oktatási programok keretében megszerezhető szakmai ismeretek átvilágítása. Az év végéig elkészülő elemzés az elvárások és megszerezhető ismeretek alapján meghatározza a hiányzó kompetenciákat, adott képzési szinteken hiányzó programokat.
- d. Az **ökoturizmus** fejlesztési stratégiában megfogalmazott kormányzati intézkedések megvalósítására munkacsoport alakult az ÖM TSZÁT, KvVM Természetvédelmi SZÁT, Magyar Turizmus Zrt. és a Magyar Természetvédők Szövetsége részvételével. A 2009. évi munkaprogram keretében elkezdődött a klímaváltozás és turizmus kölcsönhatását, valamint az alkalmazkodás feladatait összegző tanulmány elkészítése, illetve az ökoturisztikai látogatóközpontok látogató- és családbarát szolgáltatásainak kialakítására vonatkozó gyakorlati útmutató és a turizmus környezeti hatásait vizsgáló monitoring rendszerre vonatkozó ajánlás összeállítása.
- e. A Nemzeti Turisztikai Bizottság megvitatta és jóváhagyta a **lovas turizmus** fejlesztési stratégiát, amely az ÖM honlapján megtalálható. A dokumentum alapján szakmai útmutató készült az ÚMFT ROP-ok keretében 2009-ben meghirdetni tervezett lovas turisztikai pályázatokhoz, tájékoztató készült a létesítmények működtetésére vonatkozó jogszabály alkalmazásáról.
- f. A **fogyatékos emberek vendégforgalomba történő bekapcsolódása** érdekében a fogyatékoságügyi nonprofit szervezeteknek meghirdetett pályázati támogatás révén a nemzeti turisztikai adatbázishoz illeszkedően ingyenesen hozzáférhető elektronikus adatbázis létrehozására kerül sor, amely tartalmazza azokat az alapvető információkat, amelyek a fogyatékos emberek számára az utazási döntéseik előtt nélkülözhetetlenek. A felhívásra 4 pályázatot nyújtottak be, ezek szakmai értékelését követően a **Motíváció Mozgássérülteket Segítő Alapítvány: Motility – mozgásképeség** című pályázata részesül 19,7 MFT támogatásban a bíráló bizottság javaslata alapján. A hasonló projektek menedzselésben nagy tapasztalattal rendelkező szervezet tervei szerint a felmérés turisztikai desztinációk keretei között valósul meg. Az akadálymentesnek minősített szállodákból (70 darab), mint csomópontokból kiindulva, a projekt keretében mintegy

3000-3500 létesítmény (szálláshelyek, múzeumok, templomok, műemlékek, természeti értékek, világörökségi helyszínek, éttermek) minősítése történik meg. Ezt egészítik ki turisztikai szempontból fontos egyéb objektumokkal (pl. mozi, színház), valamint a közösségi közlekedési eszközök és útvonalak vizsgálatával. A projekt megvalósulásának várható határideje: 2010. április 30.

- g. **A turisták és a vállalkozások fogyasztóvédelmi ismereteinek bővítése** témában meghirdetett pályázat célja a tudatos turisztikai fogyasztási szokások kialakítása az utazók tájékoztatásával és a turisztikai szolgáltatók munkatársainak továbbképzése révén. Két pályázat érkezett ékezett be, amelyek közül a szakmai értékelés alapján a bíráló bizottság javaslat alapján a **Tudatos Vásárlók Közhasznú Egyesülete: „Tudatos utazók – felkészült szolgáltatók: fogyasztóvédelem a hazai utazási kultúrában”** című pályázata valósulhat meg a Turisztikai célelőirányzat 19,5 MFt támogatásával. A projekt három elemből áll: a készülő kiadvány tájékoztat a fogyasztói jogokról az utazási szerződések, a reklamáció, a vendéglátás, a szállásfoglalás, a szálláshelyek kategóriába sorolásáról, illetve a közösségi közlekedésben részt vevők (légi utasok, vasúttal utazók, stb.) lehetőségeiről. A honlap szerepe kettős: elsősorban a turisztikai szolgáltatásokkal kapcsolatos fogyasztói panaszok, kérdések és szakértői válaszok nyílt fóruma lesz, másrészt a kiadványban is megjelentetett turisztikai és ezzel összefüggő részletes fogyasztóvédelmi ismeretek közzététele. A turisztikai területen dolgozó szolgáltatók és azok munkatársainak fogyasztóvédelmi (tovább)képzésére a szakmai szövetségekkel (MUISZ, Szállodaszövetség, MISZ, KISOSZ, FATOSZ) egyeztetve - minden régióban - fél napos tematikával kerül sor. A tematika alapja az általános fogyasztóvédelmi ismeretek mellett a fogyasztói elvárások, a szakmai együttműködési lehetőségek, a szakmai és fogyasztói etika, az etikai kódexek ismertetése lesz. A megvalósítás tervezett határideje: 2009. december 31.

2. Turisztikai desztinációmenedzsment szervezeti rendszer kialakítása

A TDM szervezetek támogatására vonatkozó – európai uniós forrásokra épülő, az Új Magyarország fejlesztési terv keretében megvalósuló – pályázatok felhívása mintegy 4 milliárd Ft keretösszeggel, 2009 áprilisában jelent meg. Régióként eltérő határidővel az előzetesen regisztrált szervezetek adhatják be TDM pályázataikat. A jelenlegi pályázati források a helyi szintű (ÉMA régióban helyi és térségi) TDM szervezetek létrehozását és szakmai programjaik megvalósítását szolgálják.

TDM pályázatok	Balaton	Dél-Alföld	Dél-Dunántúl	Észak-Alföld	Észak-Magyarország	Közép-Dunántúl	Közép-magyarország	Nyugat-Dunántúl
Keretösszegek (M Ft)	618	248	400	600	1105	414	229	182
Elnyerhető összegek * (M Ft)	50/60	35/45	35/42/50	40/50/65	35/45/50 100 (térség)	40/50/75	40/50	50/65
Regisztráltak száma (db)	19	16	13	17	30	15	9	12
Végző beadási határidő	09.21.	09.30.	08.31.	10.30.	09.30. (helyi) 11.30	09.04.	12.31.	09.30.

					(társégi)			
--	--	--	--	--	-----------	--	--	--

*Elnyerhető maximum összegek a desztináció vendégéjszaka számától függően

A pályázatok eredményére vonatkozó részletek az 5.1.c. pontban.

A TDM szervezetek megalakulásának ösztönzésén túl az alábbi intézkedésekre került sor:

- a. A **TDM informatikai rendszer** beszerzésének feltételeiről jelenleg is folynak az NFÜ-vel az egyeztetések. A cél az, hogy 2010. tavaszára az EU-s forrásból finanszírozásával beszerzésre kerülhessen egy megfelelő szoftver, amelyet az új szervezetek használhatnak.
- b. A Magyar Turizmus Zrt. a TDM szervezeti rendszer kialakításának elősegítése érdekében **TDM-koordinátori pozíciót** hozott létre, akinek a feladatai közé tartozik a rendszer magyarországi létrehozásának elősegítése, az ehhez kapcsolódó pályázati rendszer lebonyolításában való közreműködés, továbbá a jelenlegi intézményrendszer működésével kapcsolatos fejlesztési javaslatok megfogalmazása.
- c. A turisztikai desztinációmenedzsment szervezeti rendszer kialakítási folyamatának előrehaladtával, a helyi és társégi szervezetek folyamatos megalakulásával, továbbá az európai uniós pályázati kiírás lebonyolításával kapcsolatban megnövekedett az igény a TDM szervezetek részéről, hogy egy egységes és aktuális információs felületen kapjanak tájékoztatást a témakörben. A formálódó TDM szervezetek munkáját 2009-től **TDM szakmai portál** segíti, amely a www.desztinaciomenedzsment.hu címen található meg. A Turisztikai Szakállamtitkárság által fenntartott honlap célja egy olyan tematikus virtuális felület működtetése, amely a turisztikai desztináció menedzsment szervezet- és rendszer fejlesztésében érdekelt felhasználók számára tájékoztató és együttműködési fórumként szolgál, továbbá a kapcsolódó területekről is tartalmaz információkat. A portál felépítésének köszönhetően a menürendszerben öt területhez kapcsolódóan található információk:
 - Általános elméleti és gyakorlati információk a TDM-ről, a TDM szervezetek helyzetéről Magyarországon, TDM e-learning tananyag
 - A TDM pályázati lehetőségekkel kapcsolatos szakmai kérdések és válaszok, egyéb szakmai háttéranyagok.
 - A TDM rendszer kialakítását ösztönző, többek között a ROP keretében meghirdetésre kerülő pályázatok, valamint a pályázat összeállítást segítő statisztikai adatok, segédletek.
 - A TDM témakörben elérhető szakértők, előadók, rendezvényhelyszínek bemutatása
 A honlap lehetőséget kínál továbbá a TDM szervezetek interaktív kapcsolatfelvételére, együttműködéseik elősegítésére, továbbá az egyes témakörök fórum keretében történő megvitatására is.

3. Jogalkotási feladatok

A belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 6-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Irányelv) alapján a tagállamoknak, így hazánknak is az engedélyezési rendszereket felül kell vizsgálni, és a szükséges jogszabály-módosításokat 2009. december 28-ig el kell végezni.

A belső szolgáltatási uniós irányelv hazai joganyagba történő átültetésével megváltozott a turisztikai tevékenységek engedélyezésének szabályozása, ami egy sor turizmussal kapcsolatos jogszabály megváltoztatását igényelte. Az irányelvvel kapcsolatos törvényszintű módosításokat Országgyűlés 2009. júniusban fogadta el (a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény, közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL.

törvény módosításáról szóló 2008. évi CXI. törvény hatálybalépésével és a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv átültetésével összefüggő törvénymódosításokról szóló 2009. évi LVI. törvény).

Az irányelv fő célkitűzése a szolgáltatók működési feltételeinek könnyítése, az engedélyezési rendszerek egyszerűsítése, az adminisztrációs terhek csökkentése, a hatósági rendszerek átláthatóbbá tétele, valamint a szolgáltatás-nyújtás teljes liberalizációja az EU tagállamaiban. A hazai turisztikai szolgáltatók eddig szigorú hatósági engedélyeztetési eljárásoknak voltak alávetve (pl. utazásszervezők, idegenvezetők, üzletek engedélyeztetés stb.). Ezek a rendszerek teljes felülvizsgálatra kerültek, ugyanakkor a hazai szolgáltatók védelmében bizonyos védőintézkedéseket is fent kell tartani (pl. szakmai előírások), elsősorban a minőségvédelem, illetve a fogyasztók (turisták) érdekében. Mindezt a hazai szakmai érdekvédelmi szervezetek is szorgalmazzák.

Több turisztikai jogszabályi módosítás (szálláshely, lovas turizmus) 2009. októberében lépett hatályba. Az új jogszabályok kidolgozásában aktív szerepet vállaltak az érintett szakmai szervezetek. A fontosabb változások a következők:

- a. A két hatályos, **szálláshelyekre vonatkozó** jogszabály helyett (kereskedelmi és magán szálláshelyek) egy közös jogszabály szabályozza a szálláshelyeket. A szállásadási tevékenységre vonatkozóan a szolgáltatási irányelv alapján már nem írható elő előzetes engedélyeztetési eljárás, tehát a tevékenység végzéséhez nem kell semmiféle bejelentés, de a szolgáltató létesítmény nem üzemelhet (a szálláshely szolgáltatásnyújtás megkezdése), amíg az erre vonatkozó szakhatósági hozzájárulások nincsenek meg. A jogszabályon alapuló kötelező minősítési rendszert egy, a szakmai szervezetek bevonásával megvalósuló védjegy rendszer fogja felváltani.
- b. Az **utazásszervező és –közvetítő tevékenységről** szóló 213/1996. (XII. 23) Korm. rendelet elfogadása óta szinte minden évben módosult az aktuális piaci viszonyoknak és fogyasztóvédelmi elvárásoknak megfelelően. Az irányelvvel összefüggő felülvizsgálat eredménye, valamint az időközben jelentősen megváltozott hazai és nemzetközi utaztatói piac elvárásai, illetve a szakmai szervezetekkel folytatott egyeztetések alapján a hatályos szabályozás újragondolása volt indokolt. Ennek alapján egy új kormányrendelet kerül elfogadásra, amelyet hosszas előkészítés előzött meg.
- c. Az irányelv érinti a **lovas turisztikai, valamint az idegenvezetői szolgáltatásnyújtást** is. Az új szabályozás szerint az engedélyezésen alapuló rendszert felváltja a bejelentésen alapuló rendszer.
- d. Deregulálásra kerül a **falusi és agroturisztikai szolgáltató tevékenységre** vonatkozó szabályozás, mivel ott nem indokolt a jövőben semmiféle engedélyeztetés előírása.

4. Nemzetközi kapcsolatok, turizmusdiplomáciai tapasztalatok kihasználása

Az ÖM Turisztikai Szakállamtitkársága a nemzetközi szervezeti tagsága, illetve regionális együttműködésekben való részvétele (ENSZ Turisztikai Világszervezet, OECD, EU, KEK, V4, Quadriaterale) révén megszerzett információkról a szakmai szervezeteket és a szakmai közvéleményt folyamatosan tájékoztatja. Ez év júliusától ellátja a V4 országok turisztikai marketing-együttműködésének soros elnöki feladatait, valamint előkészíti a 2011. évi magyar EU-elnökség programjának turisztikai elemeit.

- a. Turizmusdiplomáciai tevékenységünk egyik kiemelkedően sikeres területét képezi az ENSZ Turisztikai Világszervezetén (**UNWTO**) belül folytatott munka. A világszervezet irányítását végző Végrehajtó Tanács tagjaként Magyarország képviselője 2013-ig vehet részt a testület munkájában. A világszervezet főtitkára mellett működő ügyvezető

testületben egy igazgatói pozíciót 2010. januárjától dr. Somogyi Zoltán volt turisztikai szakállamtitkár tölti be.

- b. A **V4-elnökség** során a turisztikai marketing-együttműködés terén a magyar elnökség célja a V4 országok közös – a European Quartet – One melody szlogen alatt folytatott - marketing promóciójának további erősítése a harmadik piacokon, ezen belül elsősorban Oroszországban, az USA-ban, Japánban, Kínában, és új elemként Szingapúrban. Az elnökség kiemelt magyar elemként gyógy- és egészségturisztikai bemutatkozást és workshopot szervezünk Moszkvában.
- c. A **2011. évi magyar uniós elnökség** turisztikai célja a gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés ösztönzése, ezen belül az EU Agenda 21 közleményben megfogalmazott prioritások közül a turizmus nem gazdasági hatásainak, a turizmusnak az életminőségben játszott szerepének kiemelt kezelése.
Az elnökség kiemelt programjaként turisztikai konferenciát tervezünk, amelyen az Agenda 21 elindítása (2007) óta eltelt időszakban a Bizottság által megfogalmazott kihívásokban elért eredmények megvitatására, a magyar kezdeményezésként 2008-ban kidolgozott Turizmus életminőség index nemzetközi szintű bemutatására, alkalmazása tapasztalatainak megvitatására, valamint a felelős európai turista viselkedés erősítésére vonatkozó tagállami gyakorlatok bemutatásra kerül sor. A konferencia harmadik elemeként az életminőség javításban kiemelt szerepet játszó turisztikai termékek (pl. egészségturizmus, spa-wellness turizmus, ökoturizmus) legújabb trendjeinek, bemutatására, megvitatására kerül sor.
Az elnökségi program részeként Budapesten kerül sor az európai turisztikai marketing szervezetek szövetségének (Európai Utazási Szövetség - European Travel Commission) 2011. évi közgyűlésére.
- d. A közelmúltban Magyarország elsők között csatlakozott az **OECD Turisztikai Bizottsága** által indított azon kezdeményezéshez, mely a turizmuspolitikai rendszerek felülvizsgálatát tűzte ki célul (Tourism Policy Review). A program rendeltetése, hogy a tagországok jobban megismerjék egymás turizmuspolitikáit a legjobb gyakorlatok bemutatása révén. A 2008 októberében megrendezett magas szintű OECD turisztikai találkozó keretében a turisztikai szakállamtitkár beszámolt a magyarországi decentralizációról, a hazai turisztikai desztinációmenedzsment-rendszer kiépítéséről, az ez év áprilisi bizottsági ülésen Magyarország előadást tartott a hazai és nemzetközi szinten is tesztelt életminőség-index kidolgozásáról szóló módszertani kutatás eredményeiről, illetve jövőbeni alkalmazásáról. Magyarország tagja annak a monitoring bizottságnak, mely az egyes tagok turizmuspolitikájának monitoring és értékeléssel kapcsolatos eljárás módjait követi nyomon. A bizottság feladata, hogy a témával kapcsolatosan jövő évben kiadásra kerülő kiadványt koordinálja.
- e. A **bilaterális turisztikai kapcsolatok** terén prioritást élvez a szomszédos országokkal való együttműködés szorosabbra fűzése, valamint a jelentős küldőpiacot jelentő, illetve számottevő turisztikai potenciállal bíró desztinációkkal való kapcsolatok fejlesztése. A szomszédos országokkal folytatott határ menti turisztikai együttműködés erősítése és a határon átnyúló együttműködésre rendelkezésre álló EU-s források kihasználásának erősítése érdekében turisztikai vegyes bizottsági ülést tartottunk 2009 januárjában szlovén partnerekkel, az év második felében pedig vegyes bizottsági ülésre kerül sor Szerbiával, Horvátországgal. Az osztrák relációban regionális koordinációs fórumra, valamint együttes kormányülésre került sor októberben. Az elmúlt években a Magyar Kormány megkülönböztetett figyelmet szentelt a nyugat-balkáni térség országainak, így a turizmuspolitika területén diplomáciai kapcsolatfelvétel történt Montenegróval és Bosznia-Hercegovinával.

- f. A **fenntartható és versenyképes európai turizmus fejlesztését szolgáló EU bizottsági kezdeményezés** keretében a Bizottság részére éves jelentés készült a turizmus fejlődéséről az EU Bizottság által meghatározott fenntarthatósági szempontok alapján. Részt veszünk az európai szociális turizmus legjobb tagállami gyakorlatait összegző projektben, valamint a vasfüggöny mentén kialakítható tematikus úthoz kapcsolódó együttműködő hálózatok létrehozását célzó EU bizottsági programban. Ennek célja a Vasfüggöny tematikus útvonal mentén a vonat és kerékpárturizmus fejlesztését megvalósító határon átnyúló együttműködések ösztönzése, az EuroVelo útvonalak és a vasfüggöny tematikus útvonal összekapcsolása, illetve egy esetleges Európai Regionális Fejlesztési Alapból finanszírozott, a vasfüggönyhöz kapcsolódó tematikus kerékpárút projekt partnereinek megtalálása. A bizottság a program iránti figyelemkeltés érdekében workshop-ot szervez a tematikus út három fő régiójában, a kelet-közép európai régió konferenciájára december 9-én Sopronban került sor.
- g. Magyarország továbbra is részt vesz az EU Bizottság által kezdeményezett **Kiváló Európai Turisztikai Desztináció** projektben, amelynek keretében idén a legjobban fejlődő ökoturisztikai desztináció díjazására került sor, amelyet az Írottkaó natúrpark nyert meg. 2010-ben a legígéretesebb természetes vízhez kapcsolódó desztináció kerül kiválasztásra.

5. Turisztikai fejlesztések

5.1. Az Új Magyarország Fejlesztési Terv turisztikai pályázatainak előrehaladása

A 2007-2013 időszakra szóló Új Magyarország fejlesztési terv regionális operatív programjaiban turizmusfejlesztésre rendelkezésre álló közel 300 milliárd Ft-os keretösszeg több mint 40%-a került meghirdetésre a 2007-2008-as akciótervi időszakban, amelyből a hét régióban összesen 81,5 milliárd Ft támogatási keret állt rendelkezésre a pályázók számára, míg a kiemelt projektek összesen mintegy 42 milliárd Ft támogatásban részesülhettek.

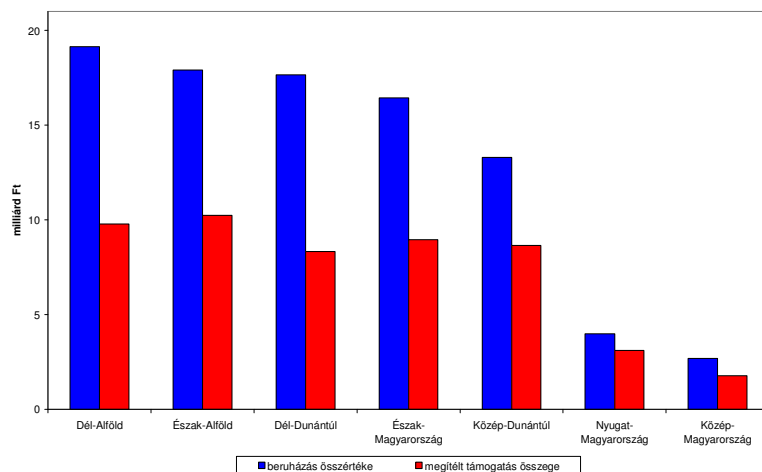
A szálláshely-fejlesztési projektek kiválasztása befejeződött, az attrakciófejlesztési projektjavaslatok második forduló bírálata a befejezéséhez közelít, míg az ez év áprilisában megjelent turisztikai desztináció menedzsment szervezetek fejlesztésére irányuló pályázati kiírásokra benyújtott támogatási kérelmek bírálata októberben vette kezdetét és jelenleg is folyik. Az alábbiakban a november végi eredmények kerülnek bemutatásra.

a. *Turisztikai vonzerők fejlesztése*

A **kiemelt jelentőségű turisztikai beruházások** iránt az Új Magyarország fejlesztési terv regionális operatív programjai keretében igen nagy az önkormányzatok érdeklődése, így 2009. november végéig már 26 ilyen projekt akciótervi nevesítésére (támogatására) került sor, a támogatások összege 42,7 milliárd Ft, a beruházások összértéke pedig meghaladja a 64,4 milliárd Ft-ot. Az akciótervben nevesített kiemelt projektek esetén három kivétellel a támogatási szerződés megkötésére is sor került. Ennek eredményeként várhatóan az elkövetkező években egyre több olyan helyszín kapcsolódik be, amely a régió turizmusa szempontjából stratégiai jelentőségű és országos vagy nemzetközi turisztikai vonzerővel rendelkezik. Mindemellett számos lokális, vagy regionális jelentőségű turisztikai szereplő számára nyílik lehetőség a pályázatra, a turisztikai vonzerők fejlesztését, valamint a fogadóképesség javítását célzó pályázati kiírások keretében 304 projektjavaslat került támogatásra a 2007-2008-as tervezés időszakban.

Az attrakciófejlesztési pályázatok egy része úgynevezett kétfordulós eljárás keretében kerül támogatásra, ez esetben az első körben született pozitív döntések még nem jelentenek biztos támogatást. A két forduló közötti időszak a projektfejlesztés ideje, melynek során a projektgazdák a közreműködő szervezetekkel együttműködve egy útvonalterv mentén a projekt véglegesítéséhez szükséges feladatokat végzik el. A második fordulóban elért pontszámuk alapján kerül majd sor a végleges, remélhetően támogató döntésre. Ezen projektek fizikai megvalósítása tehát 2009-2010-ben indulhat el.

A turisztikai attrakciófejlesztés keretében megvalósuló projektek beruházási költsége és a megítélt támogatások összege a 2007–2008-as időszakban

Az **attrakciófejlesztési pályázati konstrukciókban** nagy hangsúlyt kapott a hazánkra jellemző turisztikai vonzerők fejlesztése, komplex turisztikai termékcsomagok kialakítása. Uniós társfinanszírozás segítségével valósulhat meg többek között termál- és gyógyfürdők fejlesztése, várak, kastélyok turisztikai célú hasznosítása, múzeumok, régészeti lelőhelyek látogatóbarát szolgáltatásainak fejlesztése, természetvédelmi látogatóközpontok, téma- és kalandparkok kialakítása. Emellett lehetőség nyílik rendezvények infrastrukturális hátterének, sport és konferencia létesítmények turisztikai célú fejlesztésére, keskeny nyomtávú vasutak korszerűsítésére.

Az első fordulót követően 2007-2008-ban 186 támogatott pályázó részére 50,4 milliárd Ft támogatás került megítélésre. Összesen több mint 90,6 milliárd Ft értékű beruházás valósulhat meg a pályázat keretében, melynek 56%-a támogatás formájában került finanszírozásra. A beruházások nagyobb része, a 78%-a négy hátrányos helyzetű régióban realizálódott, így a támogatások jelentős hányada, közel a háromnegyede is ezen térségekbe került.

A vonzerők fejlesztése során kiemelt szerepet kapott az egészségturizmus, a kulturális-, az öko-, az aktív és a borturizmus. A legtöbb turisztikai terméktípus minden régióban támogatható volt, azonban eltérő sajátságok is megjelentek a hangsúlyok régióspecifikus meghatározásával.

Az alábbi táblázat a **Bíráló Bizottsági döntések értelmében támogatott projektek** adatait tartalmazza téma területenként.

Komponens megnevezése	Megítélt támogatások összege (Mrd Ft)	Beruházások összértéke (Mrd Ft)	Támogatott projektek száma (db)
-----------------------	---------------------------------------	---------------------------------	---------------------------------

	Ft)		
<i>Egészségturisztikai fejlesztések</i>	15,3	37,2	30
<i>Kulturális turizmus</i>	17,6	23,2	50
<i>Bor- és pálinkaturizmus</i>	0,7	1,3	10
<i>Konferencia- és rendezvényturizmus</i>	3,3	7,9	23
<i>Aktív turizmus</i>	4,7	9,5	41
<i>Ökoturizmus</i>	8,8	11,5	32
Összesen	50,4	90,6	186

Az *egészségturisztikai fejlesztések* tekintetében a hét régió közül kiemelkedett Dél-Alföld, Észak-Alföld és Nyugat-Dunántúl, ahova az *egészségturisztikai fejlesztések* 80%-a összpontosult.

A *kulturális turizmus* fejlesztésének támogatása, mely a 2007-2008-as időszakban 17,6 milliárd Ft-ot tett ki, számos turisztikai terméktípus fejlesztését valósítja meg, úgy mint vallási turizmus, kulturális örökségek, múzeumok vagy történelmi témaparkok. A kulturális vonzóerők tekintetében kiemelkedik a Közép-dunántúli régió, ahova a kulturális turizmusra fordított támogatások több mint egyharmada került.

A *konferenciaturizmus* fejlesztésére, valamint a rendezvények infrastrukturális hátterének javítására 3,3 milliárd Ft támogatást vehettek igénybe a pályázók.

Az *ökoturizmus*, valamint az *aktív turizmus* szorosan összekapcsolódik, lévén, hogy az aktív turisztikai szolgáltatások javarészt a természeti értékekre építenek. Az aktív turizmusra irányuló fejlesztések támogatási összege 4,7 milliárd Ft-ot tett ki. Különösen jelentős szerephez jutott Dél-Dunántúl, ahol a komplex aktív turisztikai termékcsomagok kialakítása került előtérbe, továbbá meghatározó a balatoni vízi turizmust célzó vonzóerő-fejlesztés. Az ökoturizmus támogatására 8,8 milliárd Ft-ot nyertek el a pályázók, a fejlesztések legnagyobb arányban az Észak-Alföldön valósulnak meg.

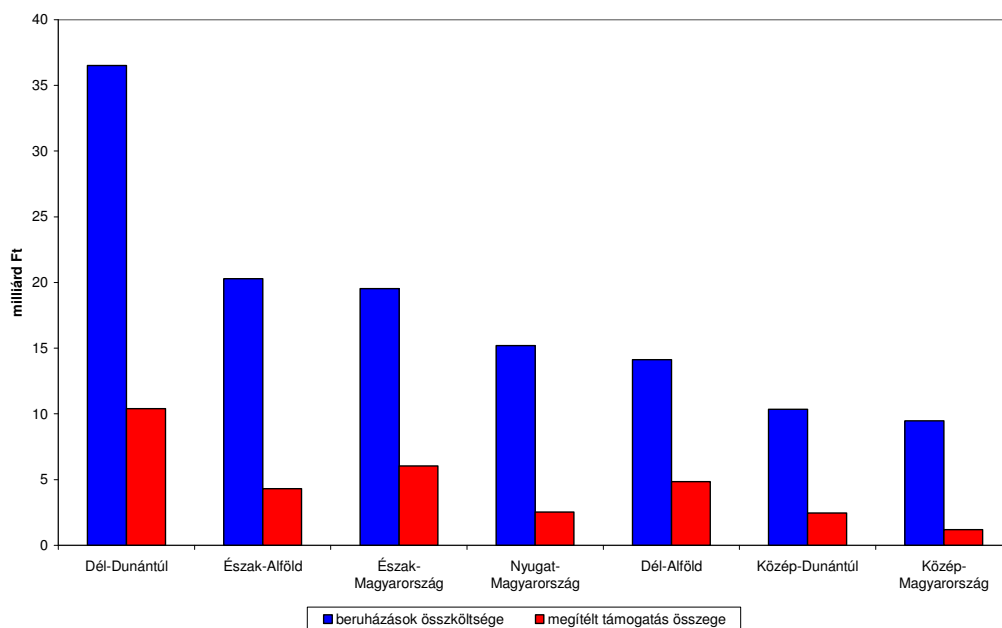
A *bor- illetve pálinkaturizmus* önálló turisztikai termékként is megállja helyét az országban, amellett, hogy egy adott térség turisztikai vonzerejét is növeli, fejlesztésére 0,7 milliárd Ft összértékű támogatás került megítélésre.

A **megvalósulás fázisában** tart összesen 212 támogatott pályázatos és kiemelt projekt, 93,1 milliárd Ft támogatásról született döntés, a beruházások összértéke pedig közel 155 milliárd Ft-ot tesz ki.

b. Turisztikai fogadóképesség javítása

A 2007-2008-as tervezési időszak eredményeként jelenleg 118 **kereskedelmi szálláshely fejlesztésére** irányuló projekt megvalósítása van folyamatban. A támogatások összértéke több mint 32,8 milliárd Ft, a beruházások nagysága pedig meghaladja a 125 milliárd Ft-ot. A pályázat keretében cél a fogadóképesség javítása a kereskedelmi szálláshelyek, valamint a hozzájuk kapcsolódó szolgáltatások bővítése és fejlesztése révén.

A kereskedelmi szálláshely-fejlesztés keretében megvalósuló projektek beruházási költsége és a megítélt támogatások összege a 2007–2008-as időszakban

A régiók közül Dél-Dunántúl emelkedik ki, területére 10,4 milliárd Ft értékű támogatás áramlik a régió fogadóképességének javítása céljából. Jelentős beruházási költségű szálláshely-fejlesztési projektek valósulhatnak meg az Észak-alföldi és az Észak-magyarországi régióban is. A négy hátrányos helyzetű régióban valósul meg 80 db támogatott projekt, és ebben a térségben realizálódnak a megítélt támogatások 80%-a.

A 2009-2010-es akciótervi időszakban további több mint 90 milliárd Ft-nyi forrás áll rendelkezésre turizmusfejlesztési célokra, amelyből mintegy 60 milliárd Ft pályázati úton került meghirdetésre, a fennmaradó 30 milliárd Ft-ból kiemelt attrakciófejlesztési projektek támogatása valósulhat meg. Az attrakciófejlesztési pályázatok keretében 34,9 milliárd, a szálláshely-fejlesztési pályázatok keretében 19,2 milliárd, a szervezetfejlesztési pályázatok keretében pedig 6 milliárd Ft-ra lehet pályázni.

c. Turisztikai desztinációmenedzsment szervezeti rendszer kialakítása

A 2. pontban részletezett pályázati felhívásra beérkezett támogatási kérelmek értékelése folyamatban van. A beérkezett pályázatok száma nagyjából megfelel az előzetes várakozásoknak. A pályázókkal való konzultációknak megfelelően több régióban meghosszabbította a pályázatkezelő ügynökség a beadási határidőt, ugyanakkor érkeztek észrevételek a szigorú kritériumrendszer miatt.

	Regisztráltak száma (2008)	Beérkezett pályázatok száma (2009. dec.)	Igényelt támogatás (millió Ft)	Projekt összköltség (millió Ft)
Dél-Alföld	16	1	34,80	41,00
Dél-Dunántúl	13	5	210,69	248,65
Észak-Alföld	17	4	211,31	248,6
Észak-Magyarország	30	19	756,02	890,72
Közép-Dunántúl	15	10	486,74	572,63
Közép-Magyarország	9	h.i. dec 31.	-	-

Nyugat-Dunántúl	12	3	166,29	195,63
Balaton	19	10	546,31	642,72
Dél-Dunántúl	2	2	110,03	129,44
Közép-Dunántúl	8	5	266,47	313,49
Nyugat-Dunántúl	4	3	169,81	199,78
Összesen	131	50	2212,02	2604

5.2. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program turisztikai támogatásai

A vidékfejlesztési célok megvalósulásához a 2007-2013 közötti időszakban az ÚMVP mintegy 262 milliárd forinttal járul hozzá. A fejlesztési elképzelések kivitelezése során alapvető fontossággal bír a LEADER-megközelítés, ami a települési önkormányzatok, vállalkozások és civil szervezetek együttműködését, a részvételükkel megalakult helyi közösségek által stratégiába foglalt, alulról jövő kezdeményezések megvalósítását jelenti.

A LEADER program regisztrációs időszaka 2007. október 10-én zárult le, az ÚMVP Irányító Hatósága (IH) 96 helyi közösség előzetes elismerési kérelmét hagyta jóvá.

Sikerült az ország teljes vidéki területét lefedni, ezáltal nem kevesebb, mint 3023 települést és több mint 12 ezer szervezetet közvetlenül bevonni a vidék megújításába. A támogatott fejlesztések megvalósításának szervezetőjeként szolgál a helyi közösségek által összeállított helyi vidékfejlesztési stratégia (HVS).

A helyi közösségeknek időközben hivatalosan bejegyzett jogi személyiséggé kellett válniuk, hiszen az IH a program végrehajtása érdekében számos feladatot közvetlenül hatáskörükbe utal, melyek közül a legfontosabb az általuk kialakított HVS megvalósítása: a közösség a támogatást igénylőket az előkészítés során információkkal segíti, majd a HVS-be illeszkedő támogatási kérelmeket értékeli. Ezt követően a projekt gazdája nyújtja be támogatási kérelmét a Helyi Akciócsoportokhoz, illetve az illetékes Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz (továbbiakban: MVH).

Így a Helyi Vidékfejlesztési Akciócsoportok (továbbiakban: LEADER HACS) az ÚMVP III. tengely nem horizontális intézkedéseinek (mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése, turisztikai tevékenységek ösztönzése, falumegújítás- és fejlesztés, vidéki örökség megőrzése), illetve a LEADER program végrehajtásában fontos szereppel bírnak.

a. A turisztikai tevékenységek ösztönzése

A támogatás célja

A támogatás célja vidéki munkahelyek létrehozása vagy megőrzése érdekében a vidéki turizmusformák közül a fenntartható falusi, agro- és ökoturisztikai fejlesztések, beruházások infrastrukturális és szolgáltatási feltételeinek, marketingjének támogatása. Ennek keretében a falusi szálláshely, gyermek- és ifjúsági turizmushoz kapcsolódó minőségi szálláshelyek fejlesztése, kialakítása, a hozzá kötődő szolgáltatások fejlesztése, valamint a szálláshelyhez nem feltétlenül kötött szolgáltatások kiépítése, a már működő szolgáltatások bővítése, korszerűsítése, marketingjének kialakítása, fejlesztése.

A támogatás tárgya

A rendelet alapján az ügyfél kizárólag egy támogatási kérelmet nyújthat be támogatási időszakonként, amely azonban több támogatási célterületre is irányulhat. Plusz ponttal értékeltük a komplex projekteket, vagyis azon kérelmeket, amelyekben együttesen több célterület támogatási igénye jelent meg. Ezzel kívántuk ösztönözni az ügyfelet arra, hogy ne

elszigetelt pontszerű fejlesztéseket, hanem átfogó, több szolgáltatást felölelő összetett elképzeléseket valósítsanak meg. Az intézkedés összesen három célterületre terjed ki, amelyek a következők:

1. Falusi szálláshely és kapcsolódó szolgáltatások kialakítása, már működő falusi szálláshelyek bővítése, korszerűsítése, akadálymentesítése, szolgáltatásaik fejlesztése (a továbbiakban: 1. célterület);

2. A vidéki térségekben a gyermek- és ifjúsági turizmushoz kapcsolódó minőségi szálláshelyek és kapcsolódó szolgáltatások kialakítása, már működő egységek bővítése, korszerűsítése, akadálymentesítése és szolgáltatásainak fejlesztése (a továbbiakban: 2. célterület);

3. Szálláshelyhez nem feltétlenül kötött - a vidéki települések természeti erőforrásaira, mezőgazdasági, erdő-, vad- és halgazdálkodási adottságaira, közösségi-kulturális és gasztronómiai örökségére, nemzeti tájházakra, skanzenekre, borpincékre, mint vonzerőre épülő - minőségi és komplex agro- és ökoturisztikai szolgáltatások kiépítése, már működő szolgáltatások bővítése, korszerűsítése, fejlesztése és marketingje, a foglalkoztatást előmozdító fejlesztése az alábbi területeken (a továbbiakban: 3. célterület):

- alkalmi falusi, agroturisztikai szolgáltatások,
- ökoturisztikai szolgáltatások,
- lovas turisztikai szolgáltatások,
- vadászati turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások,
- erdei turizmushoz és természetjáráshoz kapcsolódó szolgáltatások,
- horgász turisztikai szolgáltatások,
- borturisztikai szolgáltatások,
- kerékpáros turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások,
- vízi turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások,
- egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó gasztronómiai szolgáltatások.

A támogatási kérelem benyújtása

A támogatási kérelmet első körben 2008. október 18. - 2009. január 10. között lehetett benyújtani a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal kirendeltségeihez. Az ÚMVP turizmusfejlesztési jogcímére országosan több mint 1500 db kérelem érkezett be, ami mintegy 35 Mrd Ft támogatási igényt jelent. A benyújtott és támogatott kérelmek LEADER HACS szerinti megoszlását a 3. számú melléklet tartalmazza.

A támogatási kérelmek **második körös** benyújtására **2009. november 16. és december 20.** között volt lehetőség. Ezen második kört új rendelet, a 160/2009. (XI.19.) FVM rendelet szabályozza, hiszen az első kört szabályozó 137/2008. (X.18) FVM rendelet szövegében olyan kormány-, illetve IKIM rendelethivatkozások voltak, amely rendeletek a 239/2009. (X.20.) Kormányrendelet hatálybalépését követően hatályukat veszítették. Az új rendelet lényegi változásokat nem tartalmaz, a támogatás célja, tárgya, a támogatott tevékenységek tartalma alapvetően nem módosult, azonban a hatályát veszett hivatkozások, megfogalmazások és kategóriák miatt szükséges volt egy új rendeletet megalkotása.

A második körben a 96 LEADER HACS közül csak 90 LEADER HACS területéről lehetett támogatási kérelmet benyújtani. A *36 Jó Palóc Közhasznú Egyesület*, a *Dél-Zempléni Nektár LEADER Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.*, a *Felső-Tisza Völgye Vidékfejlesztési Egyesület*, a *HAJT-A Csapat Egyesület*, a *HA-VER Hajdúsági Versenyképesség Nonprofit Kft.*, illetve a *Mecsekvidék Helyi Közösség Egyesület* területén az első kör folyamán lekötésre kerültek a jogcímre allokált források, így második körös benyújtásra nem került sor. 2009. november 16. és december 20. között az előzetes adatok alapján összesen 18.050.397.137 Ft értékben 943

kérelem érkezett be. A kérelmek feldolgozása folyamatban van. A benyújtott támogatási kérelmek LEADER HACS szerinti megoszlását a 4. számú melléklet tartalmazza.

A LEADER program keretében is van lehetőség turisztikai fejlesztések támogatására, abba az esetben, ha olyan speciális igény, vagy beruházási ötlet került megfogalmazásra a HVS-ben, mely a III. tengely turisztikai tevékenységek ösztönzése jogcím, vagy egyéb Regionális Operatív Programok keretén belül nem támogathatók. A LEADER program kapcsán meghirdetésre került pályázati felhívás keretében 2009. október 1. és 2009. november 16. között lehetett benyújtani a pályázatokat az illetékes LEADER HACS munkaszervezeti irodájába. A benyújtott pályázatok jelenleg feldolgozás alatt állnak, azokról tartalmabeli adatokkal nem rendelkezünk.

A 18/2009. (III. 6.) FVM rendelet szabályozza az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból támogatott intézkedések monitoring adatszolgáltatási kötelezettségét. A 2009. év folyamán támogatást nyert ügyfelek 2010. február 1-28. között webes felületen keresztül tudják adataikat feltölteni. Az MVH ezen adatállományból 2010. június 30-ig köteles éves jelentést készíteni, amely mindenki számára elérhető, 2009. évre vonatkozó általános, illetve jogcím specifikus adatokat is magába foglalja.

5.3. Az ÚMFT Gazdaságfejlesztési Operatív Programja keretében nyújtott támogatások

Az ÚMFT GOP 2.1., illetve 2.2. pályázati konstrukciója keretében turisztikai vállalkozások is jogosultak támogatást igényelni üzleti informatikai rendszerek kialakításához, vendéglátó vállalkozások technológiai korszerűsítések megvalósításához. A 2008-2009. évi támogatások összefoglaló adatait az alábbi táblázat tartalmazza:

Sorcímek	Darab / Igényelt támogatás	Összeg / Igényelt támogatás (Ft)	Darab / Megítelt tám.	Összeg / Megítelt tám. (Ft)
Szállodai szolgáltatás	18	280 271 782	5	43 586 322
Egyéb szálláshely szolgáltatás	5	99 115 640	2	43 739 000
Éttermi, mozgó vendéglátás	137	1 737 875 413	75	843 337 648
Rendezvény étkeztetés	1	7 440 000		
Egyéb vendéglátás	14	228 090 878	9	128 810 625
Italszolgáltatás	11	88 209 712	8	71 804 322
Végösszeg	186	2 441 003 425	99	1 131 277 917

Forrás: EMIR | 2010. január 14.

5.4. Hazai forrásból megvalósuló fejlesztések

A Balaton turisztikai fejlesztéseihez, hozzájárultak a 2009. évi NFGM - Balaton Fejlesztési Tanács között megkötött Együttműködési Megállapodás keretében kiírt pályázati felhívások:

- A Balaton fejlesztésének egyik kiemelt területe a családi turizmus. A térségben elérhető szolgáltatások nagy része jelenleg még nem rendelkezik a speciális igényeket kielégítő feltételrendszerrel. Kevés az attrakciók helyszínén, szálláshelyeken, éttermekben családok

számára kialakított szolgáltatások száma. A pályázattal támogatható tevékenységek pl.: fedett játszórész kialakítása, a családbarát turisztikai szolgáltatások számának növelése, eszközbeszerzések, beruházás jellegű tevékenységek megvalósítása volt. (6.sz.melléklet)

- A 2009. évi rendezvények támogatása, mely később + ÖM forrással is kiegészült. A nyertes pályázatok a csatolt melléklet szerintiék. (7. sz. melléklet)

Budapest, 2010. január

dr. Kovács Miklós

A turisztikai régiók tapasztalatai, közreműködése a Nemzeti turizmusfejlesztési stratégia megvalósításában

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Az Új Magyarország fejlesztési terv 2009-2010. évi akciótervezési időszakára való felkészülés érdekében a régióban hatékony együttműködés és naprakész munkakapcsolat alakult ki a RIB, az RFÜ és a munkaszerve között. Az attrakció fejlesztési és a kereskedelmi szálláshelyek fejlesztési pályázatai meghirdetésre kerültek, és folyamatban van a helyi és térségi TDM-el kapcsolatos pályázatok befogadása.

Attrakciófejlesztés – a 2007-2008 időszak 2 fordulós pályázatainak folyamatban és megvalósulási projektszakaszban vannak. A 24 első körben megítélt pályázat közül a második körben ROP Irányító Hatóság által támogatott 5 db pályázat közül 4 már rendelkezik támogatási szerződéssel, 1,5 milliárd Ft a hatályos megítélt támogatási összegük. A többi pályázat tisztázó és bírálati szakaszban van.

A 2009-2010. évi pályázati konstrukciók közül

- a kiemelt turisztikai termék – és attrakciók fejlesztése – beadás folyamatban!
- a turisztikai attrakciók fejlesztése - beadás már lezárva! (35 db pályázat érkezett be 10,4 mrd Ft az összes támogatási igénnyel)

Turistafogadás feltételeinek megteremtése - A 2007-2008 időszak pályázatainak megvalósulása 2009-ben megkezdődött, jelentős minőségi fejlesztések kerültek realizálásra. A 20 nyertes pályázatból már többek között Egerben, Egerszalókon, Mezőkövesden megvalósultak projektek, míg jelenleg is folyamatban van Miskolcon, Salgótarjánban és a Mátrában több 4 csillagos projekt.

A 2009-2010. évi pályázati kiírások

- Kereskedelmi szálláshelyek és szolgáltatások minőségi fejlesztése – beadás folyamatban!
- Turisztikai szolgáltatások fejlesztése – kiírása még nem jelent meg

Hatékony működési rendszer – A régió turizmusának sikeres fejlesztése csak egy hatékonyan működő, együttműködésen alapuló rendszerben lehetséges. Az együttműködés mind területi, mind pedig turisztikai termékek vonatkozásában szükséges. A szervezeti, együttműködési rendszer alapját a desztináció-menedzsment különböző szintjeinek, az adott fogadóterület komplex turisztikai fejlesztését, marketingjét koordináló szervezetek, összehangolt tevékenységének a lehetősége adja, mely a turisztikai vállalkozások klasztereinek, hálózatainak együttműködésére, támogatására épül. Az országban egyedülállóan az észak-magyarországi régióban vált lehetségessé a helyi TDM-eken túlmenően a térségi TDM kezdeményezések elindítása és támogatása.

A turisztikai desztináció-menedzsment szervezetek fejlesztésére irányuló pályázati kiírás 2009. április 16-án jelent meg a ROP keretében. Helyi szintű TDM-ek, valamint tematikus termék alapú klaszterek kialakítására, szakmai tevékenységükre lehetett pályázni. A térségi TDM pályázatok határidejét 2009. november 30-ig kitöltötték szakmai indokok alapján a régiós szereplők kérésére a kiírók.

Előrettekintés, javaslatok 2010-re

- A korszerű információszolgáltatás internetes fejlesztésénél – mint ahogy a TDM-eknél is működhet az alulról építkezés – az alulról építkezés elve kerüljön előtérbe, az országos szintű adatbázis működőképességének fenntartása mellett.
- Újabb helyi és középszintű TDM szervezetek kialakítása és már felállt szervezetek fejlesztése mellett turisztikai ernyőszervezetek, **klaszterek** létrehozása, a **regionális TDM** szervezetek támogatása a fontos. A regionális TDM szervezetek kialakításának, és szakmai programjának támogatása is kiemelten fontos folyamat, hiszen a helyi és térségi szintek realizálása jól halad.
- Továbbiakban is fontos, hogy kialakuljanak azok a szolgáltatásfejlesztési konstrukciók, melyek a turisztikai vállalkozások számára ösztönzően hatnak fejlesztések megvalósításában.
- A szakmai szövetségekkel és más ágazatokkal kommunikációra van szükség a turisztikai vállalkozásokat érintő teljes adóterhek összehasonlítása érdekében.
- A MSZSZ szálloda minősítési kritériumainak aktualizálása mellett szükséges minden szállástípusnál a minősítési rendszer kidolgozása és mindezeknek hatékony monitoring támogatása.
- Az emberi erőforrások fejlesztéséhez szükséges forrásokat biztosítani a megalakuló TDM szervezeteknél az oktatásra, képzésre nemcsak a ROP-okból, hanem a központi operatív programokból is.
- A szakoktatási intézmények számának alakulásánál figyelemmel kell lenni arra, hogy a mennyiség ne menjen a minőség rovására.
- Az oktatási intézményeknél, a jelenleginél hosszabb gyakorlati idő beiktatása lenne indokolt az elméleti oktatás mellett.
- A régiókban is nagyobb számban és folyamatosan szükség van kutatásokra, és hasznos lenne egy régiós innovatív kutató központ felállítása.

NYUGAT-DUNÁNTÚL

Az előzetes értékelés szerint a 2008 őszen kezdődött világválság jelentősen átírta a turizmusfejlesztési stratégia megvalósítási lehetőségeit, jelentősen szűkítve a regionális idegenforgalmi bizottság mozgásterét, a regionális marketing tervében foglaltak megvalósíthatóságát.

A **hatékony működési rendszer** kialakításában tett erőfeszítések csak részben bizonyultak sikeresnek. Jóllehet a Regionális Idegenforgalmi Bizottság jelentős szerepet vállalt a desztináció-menedzsment szervezetek létrehozásában, ösztönzésében, a 2008. őszen beérkezett 12 regisztrációs pályázat közül a pályázat végleges határidejéig csak három pályázat került beadásra. Szakértői vélemények szerint ennek okai elsősorban, a pályázati kiírás feltétel rendszerében, annak elnyújtásában, forrás hiányban keresendők. Feltétlenül meg kell említeni, hogy Zala megyéből nem érkezett pályázat, ezzel, mintegy elvetve a regionális TDM létrehozásának lehetőségét.

Az emberi erőforrás fejlesztésének területén a RIB együttműködik az a régió kamaráival és szakképzést folytató intézményeivel. A testület megvitatta a szakképzés fejlesztésének lehetőségét és felmérte a képzésben résztvevők számát, szakmai ajánlásokat téve a régió kereskedelmi és vendéglátó-ipari iskolái felé.

A Turisztikai célirányzat **regionális turisztikai pályázati forrásainak** elapadása jelentősen érintette a régió rendezvényeinek számát, megvalósítási minőségét, a látogatók és

vendégéjszakák számát. A probléma átmeneti áthidalására sikeres együttműködés alakult ki a regionális fejlesztési ügynökséggel. A turisztikai pályázatok kiírásánál figyelembe vették a RIB javaslatait.

A RIB megvitatta a turizmusban résztvevő szereplők tevékenységét is befolyásoló kormányrendeleteket. Ezek az intézkedések sok esetben ellentétesek az NTS-ben megfogalmazottakkal: az **üdülési csekket** érintő várható negatív hatása, vagy a **falusi turizmust érintő adóváltozások** akár az ágazat súlyos válságát is eredményezheti. A vasútvonalak egy részének megszüntetése időszakában a vasúti közlekedés fejlesztés turisztikai szempontjai mellett nehéz előre lépést elérni.

A régióban elkészült a turisztikai kínálatot nyújtó leltár: a **365 nap turizmus a Nyugat-Dunántúlon** (Nyugat-Dunántúl turisztikai régió szezonon túli turizmusfejlesztési programja) című kiadvány az országban egyedül álló.

A kulturális turizmus kampányév jelentőségére tekintettel elkészült az **Egy fedél alatt** (Együttműködési lehetőségek - piaci elvárások a Nyugat-dunántúli régióban) című elméleti kiadvány. Ezt az anyagot a régió több városában konferenciákon mutatták be, turisztikai rendezvényeken vitatták meg.

DÉL-ALFÖLD

A Nemzeti turizmusfejlesztési stratégiával összhangban a Dél-alföldi RIB szakmai iránymutatása mentén 2006-ban látott napvilágot a Dél-alföldi régió Turisztikai stratégiája, melynek főbb irányai az ÚMFT Dél-alföldi Regionális operatív programban is megjelennek. A stratégia célja, hogy a régió turizmusa versenyképes legyen, ezáltal a Dél-Alföld sikeres és egészséges régióvá váljon, javuljon az emberek életminősége. Ennek érdekében az egészségturizmus, a konferencia turizmus, valamint a kulturális és örökségturizmus fejlesztése fogalmazódott meg a stratégiában prioritásként.

A RIB aktívan együttműködött a Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanáccsal és a Fejlesztési Ügynökséggel a 2009/10-es regionális akcióterv kidolgozásában. A Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács és a Dél-Alföldi RIB kérésének ellenére sem került kiírásra 2009-ben a Dél-Alföld egészségturisztikai pályázat.

A testület a Magyar Turizmus ZRt-vel és a társ szervezetekkel együttműködött, a civil szféra bevonásával megvalósuló környezetszépítő versenyek megszervezésében, pl. Virágos Magyarországért mozgalom. A RIB szakmai támogatást nyújtott a már működő és az újonnan alakult turisztikai klaszterek tevékenységéhez.

Attrakciók fejlesztése:

A DAOP turisztikai pályázati keretében támogatott projektek:

- a. 2.1.1./B Múzeumok, tájházak, tematikus bemutatóhelyek fejlesztése pályázatok közül 6 támogatott projekt van, összesen 1,69Mrd Ft összegben.
- b. 2.1.1./C Kulturális és gasztronómiai turisztikai célú rendezvények infrastrukturális háttérének fejlesztése pályázatok közül 7 támogatott projekt van, összesen 292MFt összegben.
- c. 2.1.1./D Bor- és pálinkaturizmushoz kapcsolódó kizárólag turisztikai célú fejlesztések pályázatok közül 5 támogatott projekt van, összesen 385MFt összegben
- d. 2.1.1./E Aktív turisztikai fejlesztések pályázatok közül 12 támogatott projekt van, összesen 1,19MrFt összegben

- e. 2.1.1./F Konferenciaturizmus pályázatok közül 2 támogatott projekt van, összesen 1,33MrFt összegben.

A turizmus fogadási feltételeinek javítása, szálláshelyek fejlesztése:

A kereskedelmi szálláshelyek minőségi és mennyiségi fejlesztése pályázatok közül 16 támogatott projekt van, összesen 4,82MrFt összegben.

A DAOP-ban megjelent pályázatok értékelésében a Dél-Alföldi RIB képviselője részt vett.

Emberi erőforrások fejlesztése

- a. A Szent István Egyetem Egészségtudományi és Környezet-egészségügyi Intézete egy teljesen újszerű, a régió turisztikai adottságaihoz igazodó képzést indított 2006-ban „egészségturizmus szervező” néven. A főiskolán jelentős infrastrukturális fejlesztések is történtek. Pályázati támogatásból megújult 7 tanterem, továbbá e-learning központ jött létre.
- b. A japán felsőoktatási modellt követve gyakorlati szakemberek képzése történik, amihez az adott területen nagy tapasztalattal, szakértelemmel bíró oktatók megnyerése a cél a megfelelő oktatás érdekében. Az intézménybe Szlovéniából, Romániából és Szlovákiából is járnak hallgatók. Az egészségturisztikai szakon 140-en indultak, és várhatóan 70-en fognak diplomázni. Más iskolákkal összehasonlítva átlagosan 1 érdemjeggyel jobb a hallgatók osztályzata, 5*-os szállodák versengenek az itt végzett diákokért. Magas színvonalú szakdolgozatok születtek, a diákok kiemelkedően kreatívak.
- c. Svéd és finn egyetemekkel közösen master képzést terveznek a jövőben; nemzetközi gyógyturizmus master szak, elitképzés. Magyar – román - szerb közös tudásközpont létrehozásán dolgoznak. Nagy hangsúlyt fektetnek a zöld energiakutatásokra, illetve a zöld kémiára.
- d. Egyetemi szintű turisztikai képzés működik 2001 óta a Szegedi Tudományegyetem Gazdasági és Társadalomföldrajz tanszékén a geográfus képzés specializációjaként.
- e. Orosházán a Kodolányi János Főiskola kihelyezett tagozat képez turisztikai szakembereket.

Új turisztikai intézményrendszer kialakítása (TDM-ek)

Az ÚMFT Dél-alföldi Regionális operatív programja keretében meghirdetett TDM regisztrációs pályázatra 16 térség adta be regisztrációját. Egy kivételével valamennyi tervezett TDM továbbléphetett a második fordulóra.

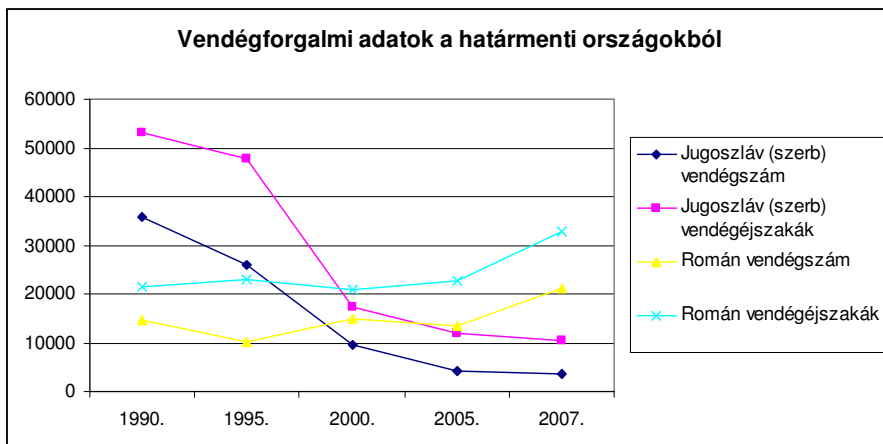
A potenciális pályázók szerint a pályázati kiírás túlzottan szigorú feltételeket támasztott a létrejövő szervezetek számára, így a régióban végül egy TDM szervezet megalakítására érkezett be pályázat. A pályázati támogatások nélkül több TDM szervezet létrejött vagy létrejön a közeljövőben.

A 2009/10-es akcióterv keretében megjelenő pályázati kiírásnál lehetőség szerint jobban figyelembe kellene venni a pályázók és szakmai szervezetek véleményét. Szükséges lenne továbbá a régiók pályázati kiírásaik közötti nagyobb koordináció. Kiemelten fontos, hogy a TDM szervezetek minél hamarabb támogatáshoz jussanak informatikai fejlesztéseik végrehajtásához.

Határon átnyúló turizmus fejlesztése, határ menti turisztikai kapcsolatok

A Dél-alföldi régió speciális földrajzi helyzetéből adódóan fontos szerepe van a szomszédos országokból érkező turistaforgalomnak. A statisztikai adatok szerint hagyományosan jelentős a Szerbiából érkező vendégforgalom, amit a délszláv háború, majd a vízumkényszer

visszavetett. Románia vonatkozásában kiegyensúlyozottabb volt a vendégforgalom alakulása, és az európai uniós csatlakozás után a könnyű határátlépés révén jelentősen nőtt a keleti szomszédból érkező turisták száma.

Forrás: KSH

- a. A Dél-Alföldi RIB és RMI jelentős szerepet vállalt a magyar-román és a magyar-szerb kétoldalú turisztikai kapcsolatok és határ menti együttműködések kialakítás és ösztönzése terén.
- a. Az Európai Unió források (Interreg, ETE, IPA programok) is segítik a **határmenti turisztikai együttműködések** keretében kidolgozott turisztikai projektek megvalósulását. A 2007-től kezdődő EU-s tervezési ciklusban az Európai Területi Együttműködési (ETE) program biztosít a határon átnyúló turisztikai fejlesztésekhez forrásokat. Ebben kimondottan turisztikai fejlesztésekre 3,37 millió EUR áll rendelkezésre. Magyar-szerb relációban várhatóan a közelmúltban jelentek meg a határon átnyúló turisztikai fejlesztési pályázatok (Magyarország-Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program).
- b. A Duna-Körös-Maros-Tisza (DKMT) **Eurorégiós együttműködésben** is tevékenyen részt vesz a régió. Ennek keretében tematikus turisztikai útvonalak (termál, ipari műemlékek, szecessziós, folklór) kidolgozása történt meg Magyarországról a Dél-alföldi régió, Szerbiából Vajdaság tartomány és a Nyugat-romániai régió 4 megyéjének bevonásával.
- c. Nagy hagyományokkal bírnak mind magyar-román, mind magyar-szerb viszonylatban a **testvérvárosi kapcsolatok**. Régió települései közül több mint 50-nek van román, 10-nek szerb testvértelepülése. A hagyományos testvérvárosi kapcsolatok turisztikai tartalommal történő feltöltése, ezen meglévő kapcsolatok turisztikai dimenziójának felerősítése nagyban hozzájárulhatna a turistaforgalom kölcsönös növekedéséhez. (pl. turistacsoportok kölcsönös látogatása a testvértelepülésekre)
- d. Jó együttműködés alakult ki **Dél-alföldi Termálklaszter** és a **romániai fürdőket** tömörítő munkaadói szövetség (OPTBR) között, ugyancsak intenzívek a klaszter kapcsolatai a vajdasági fürdőkkel, kiemelten a magyarkanizsai fürdővel (Albel-Tokaji, 2006.). A közelmúltban közös Interreg projektet valósítottak meg. Ennek keretében 2007. augusztusában megalakult a Vajdasági-Magyarkanizsai Egészségturisztikai Klaszter.
- e. A földrajzi közelség, a régió gazdag turisztikai kínálata és a történelmi kapcsolatok révén nagy tartalékok rejlenek a **határmenti turisztikai kapcsolatok fejlesztésében**. Mint a román példa is bizonyította jelentős fejlődés és forgalomművekedés várható Szerbia irányából is az eurointegrációs folyamat felgyorsulása után. Addig is közös turisztikai projektek megvalósítása, a határon átnyúló tematikus turisztikai útvonalak kidolgozása, a

kormányzati együttműködés erősítése és hatékony, célcsoport orientált marketing tevékenység nagyban segítheti a fejlődést.

ÉSZAK-ALFÖLD

A Nemzeti Turizmus Stratégia időarányos teljesítésével kapcsolatban az Észak-alföldi Regionális Idegenforgalmi Bizottság tevékenysége a következőképpen összegezhető.

Emberközpontú és hosszútávon jövedelmező fejlődés

Adóterhek - A halmozottan hátrányos helyzetű települések falusi vendégfogadóinak adókedvezményeinek megszüntetése kedvezőtlen intézkedés, a változás a szürkegazdaság felé irányíthatja az érintettek egy részét.

Az NTS célkitűzései csorbát szenvedhetnek 2010-től önkormányzati szereplők turisztikai tevékenysége terén az idegenforgalmi adóhoz biztosított két forintos kiegészítés egy forintra csökkenése miatt.

Turistafogadás feltételeinek javítása.

Szálláshelyfejlesztés - A nagy beruházások banki támogatás hiányában nem vagy csak részben valósulnak meg. Mivel a pályázati kiírás előnyben részesítette a nagyberuházókat, számtalan kisvállalkozó elutasítást kapott forráshiányra hivatkozva. A kitűzött célok teljesítését rontja, hogy az ország közúti, és vasúti közlekedése sem segíti elő a turizmust. Az Észak-alföldi régióban is több olyan turisztikai terület van, ahová meglehetősen rossz közúti kapcsolaton lehet csak eljutni, ez erősen korlátozza a beutazási lehetőségek magas színvonalát. Különösen rosszak az alsóbbrendű utak, de szinte forgalmat bénító már a 4. sz. főközlekedési út állaga

„Virágos Magyarországért” mozgalom, a tapasztalatok szerint kissé leértékelődött e terület turizmus-élenkítésre vonatkozó korábbi teljesítése, illetve elvárása.

Gördülékeny határforgalom - Személyes tapasztalatok, valamint a megkeresések alapján érzékelhető, hogy az Ukrajnából érkező vendégek határátkelése, a vízum megadása problematikus. Mivel az utóbbi időben a régió számára fontos küldő ország Ukrajna, fontosnak a magyar hatóságok felé jelezni a konzulátus eljárásának könnyítését.

Emberi erőforrás fejlesztés

Oktatás - Nem valósult meg a megújított oktatás tapasztalatait összegző és a hibákra rámutató szakmai fórum. A vállalkozóknak a gyakorlati oktatásba való bevonása nem megfelelő, hiányoznak az ösztönző intézkedések.

A szakmai vizsgáztatási rendszer (modul) sok esetben technikailag kivitelezhetetlen feladatok elé állítja a képző intézményt, ugyanakkor a szakmai kérdések nem igényelnek szakmai felkészültséget.

Aktív fellépés a tisztességtelen vállalkozások ellen - A turistákat megkárosító, tisztességtelen piaci magatartást tanúsítók ellen nem történt az egész országra kiterjedő hathatós intézkedés.

Hatékony működési rendszer kialakítása

Desztináció-menedzsment szervezeti rendszerének kialakítása - A TDM szervezetek létrehozásának nehézségei azt jelzi, hogy nem sikerült a regisztrációs pályázat során elképzelt célokat elérni.

Belföldi turizmus fejlesztése - Az üdülési csekk jól szolgálja a belföldi turizmust, s a felhasználás szűkítése, vagy megadóztatása ront a nemzeti turizmusfejlesztési stratégia eredményességén.

BALATON

Emberközpontú és hosszútávon jövedelmező fejlődés

A turisztikai vállalkozások számára kedvező gazdasági intézkedések - A gazdasági válságnak is köszönhetően a közgazdasági eszközrendszer egyre kedvezőtlenebbül hat a turisztikai vállalkozásokra és nem látszik pozitív irányú változás, kivéve az ÁFA 18 %-ra történő csökkentése.

- Meg kell említeni a turizmust sújtó még mindig magas ÁFA kulcsot, a TV adót, a szerzői jogdíjat, de fontos lenne a turizmus egyes ágazatait érintő jogi szabályokat is felülvizsgálni, mivel ezek sok esetben nehézkesek, indokolatlanul szigorúak (pl. kikötő kialakítás), számos esetben anomáliák vannak az egyes jogszabályok között. A törvényi szabályozás mellett nagy hangsúlyt kell fektetni a megfelelő szankciókra (pl. orvhalászat).
- Csökken a szakma súlya és érdekérvényesítő szerepe. Szükségesnek az összefogás és közös felszólalás az érintett minisztériumoknál, szervezeteknél segítve ezzel is a Turisztikai Szakállamtitkárság munkáját.

Turisztikai vállalkozások adóterhelésének folyamatos vizsgálata - A turisztikai vállalkozásokat érintő adóterhek, illetve egyéb fenntartási- és üzemelési költségek vizsgálata és a csökkentés kezdeményezése rendkívül fontos, hiszen a környező országokban kevesebb és kisebb mértékű adóterhek hárulnak a turizmusban érdekeltekre, így versenyhátrányba kerül hazánk a többi országhoz képest a szolgáltatási árak alapján.

- Negatív irányba hat a falusi vendéglátás megadóztatása.
- A turisztikai szakma gazdasági válságot követő gyors kilábalását segítené elő a jelenlegi adóterhek alapján egy minden területre kiterjedő felmérés elkészítése, és ennek ismeretében adócsomag javaslat összeállítása, amely az érintett tárcák felé megfelelő szakmai indoklást tartalmaz.
- Az üdülési csekk adókötelessé váló tétele a belföldi turizmust veszélyezteti.

Turizmus életminőség-indexének kidolgozása - A feladat végrehajtásához készséggel kapcsolódik a RIB.

Attrakciófejlesztés – intézkedés

Kiemelt termékek fejlesztése, termékfejlesztési stratégiák készítése - A Balaton régióban került elsőként kidolgozásra 2005. szeptemberben a Balaton Turizmus Fejlesztési Konceptiója és Programja, amely a szakmai szervezetek elfogadása után beépítésre került a 2007-2013-as Balaton Régió Fejlesztési Stratégiába, és amelynek figyelembevételével kerültek kialakításra az operatív programok, majd elkészült a 2020-ig tartó hosszú távú stratégia is.

Balaton, mint kiemelt desztináció fejlesztése - A Balaton hosszú távú fejlesztési koncepció készítésébe a Balatoni RIB-et is nevesíteni kellene. A határidőt indokolt úgy meghatározni, hogy az a gazdasági válságot követően aktualizálni lehessen. A hosszú távú fejlesztési koncepcióban elemezni és értékelni kell az időközben felmerült régiófejlesztési irányokat, mint pl. Európa Kulturális Tava, Európa legbiztonságosabb tava, vagy a Világörökség címre való pályázás.

Innováció ösztönzése - Fontos feladat, amelyet a Balatoni RIB és a Balatoni RMI felvállal. A kialakulóban lévő helyi, térségi TDM rendszerek ebbe a munkába bevonhatók lennének. Szükséges lenne azonban, hogy ennek mechanizmusa, illetve iránymutatása országos szinten

kerüljön kidolgozására, illetve kialakuló regionális TDM szervezet feladatkörébe kerüljön beintegrálásra. Eddig ebben előrelépést nem láttunk, hiányzik a tájékoztatás.

Vonzerőleltár - A Balaton RIB a kulturális értékeket alapul véve elkészítette a régió vonzerőleltárát, amelynek fejlesztése, illetve teljes körűvé tétele, valamint összehangolása a nemzeti turisztikai adatbankkal, a NETA-val szükséges. A Balaton Fejlesztési Tanács készített egy vonzerőleltárt – részben a RIB anyagát alapul véve – a kerékpáros fejlesztési koncepcióhoz kapcsolódóan, de ezek köre nem teljes és turisztikailag nem teljes értékű.

A Balatoni RIB kezdeményezte 2008 tavaszán az egész országban a regionális vonzerőleltár elkészítését, illetve elkészült a Balaton régió fejlesztési térképe, de a vonzerőleltár nélkül nem lehet a fejlesztési irányvonalat meghatározni.

Információs szolgáltatás fejlesztése - Fontos lenne a kialakuló TDM szervezetek egységes információs rendszerének kialakítása és az információk folyamatos, naprakész, teljes körű kezelését kiemelt feladatként adni, mivel ebben még mindig nagy hiányosságok vannak, s ezt a problémát a Tourinformok sem tudták megoldani. A TDM pályázati rendszer nem adott erre megoldást, határozottabb országos szintű fellépésre lenne szükség. Ez vonatkozik a régió internetes oldalaira is, de saját arculatuk megtartásával.

A Magyar Turizmus Zrt NETA adatbázisa még számos hiányosságot, átfedést, és információ pontatlanságot nem tud kezelni, s nem biztosított az adatállomány teljessége és frissessége.

További kiemelt turisztikai célterületek meghatározása – Ezt a feladatot a gazdasági válság utáni időszakban indokolt megvalósítani, amikor tisztábban és hosszabb távon láthatók a belföldi és külföldi vendégek utazási igénye, s annak felmérést követően, azzal összhangban kerüljenek megfogalmazásra.

A turistafogadás feltételeinek javítása

Turisztikai szempontokra épülő közlekedési fejlesztések összehangolása - A Balaton Fejlesztési Tanács kezdeményezte a Balatoni közlekedési stratégia kidolgozását, illetve tervezik egy közlekedési egyesület létrehozását, amely összehangolja az egyes közlekedési formákat és a menetrendet. A BFT kérésére a RIB is véleményezhette ezeket az anyagokat. Előrelépés ebben a kérdésben a Balaton régiót illetően nem történt.

Szükséges a Balaton régió megközelíthetőségének nagyobb fokú támogatása, az ide vezető autópályák korszerűsítése, a tervezett közúti útvonalak nyomvonalának újragondolása, az északi part vasútvonalának korszerűsítése, valamint a második kompátkelő támogatása.

Környezetszépítő versenyek - A Balatoni RIB, a Balaton Fejlesztési Tanáccsal és a Balatoni Szövetséggel közösen 2004. óta folyamatosan meghirdeti a Virágos Balatonért környezetszépítő versenyt kereskedelmi szálláshely, magán szálláshely, kikötő és strand kategóriában. Ezt a kezdeményezést tovább kívánja folytatni, kívánatos lenne az országos rendszerrel való szorosabb együttműködés.

Közbiztonság és biztonságérzet növelése, gördülékeny határforgalom kialakítása - A Balaton régióban egyik legfontosabb feladat a közbiztonság kialakítása, amibe beletartozik a vízi mentés is. Ezzel kapcsolatos észrevételeket a Balatoni RIB és a BFT is több alkalommal megfogalmazta az illetékesek felé. Szükség lenne még legalább egy sürgősségi mentőhajóra, a mentőhajónak, mint hivatalos kategóriának bevétele az adott rendeletekbe, a vízimentés nagyobb fokú állami támogatására, amely nem csak a nyári időszakban, hanem egész évben tervezhető költségvetést biztosít. A Balaton régióban kidolgozásra került egy vízbiztonsági program.

Emberi erőforrás fejlesztése

Átfogó kutatások indítása a munkaerőpiac keresleti és kínálati oldalának feltárására - Kiemelten kell kezelni ezt a problémát, mivel a nem megfelelően szakképzett és nem megfelelő alkalmassággal bíró munkaerő állománnyal nem lehet minőségi turizmust

biztosítani. A Balaton régióban és országos szinten is probléma a középszintű szakmai képzettségű munkaerőhiány (pincér, szakács). A felsőfokú képzettségű szakemberekből telített a piac. A Balaton-part szezonális működése miatt ez még élesebben előtűnik. Nagy problémák vannak az idegen nyelvismerettel, és a szolgáltatók nincsenek felkészülve az új piacok fogadásra, mint a szláv nyelvcsoporthoz, orosz vendégek, stb. A jó szakemberek külföldre mennek dolgozni, szükséges motiválni az itthoni munkavállalást.

A magyar lakosság vendégbarát szemléletének, viselkedésének erősítése – Indokolt lenne ebbe a körbe a TDM szervezetek bekapcsolása.

Hatékony működési rendszer kialakítása

Desztinációmenedzsment szervezeti rendszerének kialakítása, működése - Szükséges lenne a desztinációs menedzsment szervezetek feltételrendszerét rendeletbe foglalni. Még nem teljes körű a helyi és térségi rendszer felállása sem, ami látszik a beérkezett pályázatok alacsony számából is. Nem is várható el megfelelő helyi szintű rendszer felállása sem, ha előre nem ismert a teljes hálózati rendszer, annak regionális és országos szintje és együttműködési rendszere.

Regionális szintű turisztikai tevékenység fejlesztése - Nem elegendő a turizmus érdekérvényesítő képessége szempontjából az az együttműködési szint, amely jelenleg rendelkezésre áll a RIB-ek kezében. Szükséges lenne a RIB-ek pozíciójának, ezáltal a turizmus szakmának lobbijának megerősítése, a kompetenciák kidolgozása és írásba foglalása.

Horizontális célok

Akadálymentesítés - A pályázatok kötelezővé teszik minden területen az akadálymentesítést, illetve mindennemű testi fogyatékos tájékoztatásának elősegítését (Braille-írás, stb), de nincs mozgáskorlátozottakat segítő komplex, legalább települési szintű fejlesztés.

A célcsoport egyedi igénye miatt szükség lenne kidolgozni egy minimum elvárást, amelynek meg kell felelnie adott szolgáltatóknak, hogy bekerülhessen fogyatékosokat kiszolgáló szolgáltatói körbe.

KÖZÉP-DUNÁNTÚL

A Közép-dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság tájékoztatása szerint

- a) a turisztikai vállalkozások számára kedvező gazdasági intézkedések kialakítása folyamatban van. Ennek egyik része a kedvezményes, 18 %-os ÁFA-kulcs bevezetése a szálláshely-szolgáltatásban;
- b) a kiemelt termékek fejlesztése folyamatos régióban, a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégiában prioritást élvező egészség- és örökségturizmus fejlesztése elsődleges fontosságú;
- c) a Közép- dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság és a Közép- dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság folyamatosan figyelemmel kíséri az ÚMFT és az ÚMVP támogatásával megvalósuló turisztikai beruházások eredményeit. Jelenleg is több jelentős projekt megvalósítása van folyamatban:
 - 2.1.1/B-2008 A régió arculatát meghatározni képes egyéb turisztikai vonzerők támogatása pályázat keretében a második körbe 10 projekt jutott tovább,
 - 2. 1. 1/C- 2008 Integrált turisztikai település,- vagy térségfejlesztés és tematikus fejlesztések pályázat keretében 7 nyertes pályázat volt,

- 2.1.2/2008 Szálláshelyek és a turisztikai termékkínálat értékét növelő egyéb szolgáltatások infrastrukturális és minőségi fejlesztése pályázat keretében 7 projekt kapott támogatást.
- d) Az innováció ösztönzése folyamatos: a turisztikai kínálatban elengedhetetlenül fontos az innovatív szemlélet megjelenése elsősorban a nagyprojekteken keresztül valósulhat meg, így ezek kiemelt figyelmet kapnak.
 - e) A vonzerőleltár adatbázis elkészítése a Magyar Turizmus Zrt. NETA adatbázisában megtörtént, illetve folyamatosan frissítésre kerül és itt széleskörű információk állnak az oldalt meglátogatók rendelkezésére.
 - f) A turisták és a szakma teljes körű tájékoztatásának kialakítása érdekében az MT Zrt. Közép-dunántúli Regionális Marketing Igazgatósága (RMI) ösztönzi a turisztikai desztinációmenedzsment szervezetek honlapjaival az informatikai kapcsolat kialakítását a NETA adatbázissal.
 - g) Az RMI nagy hangsúlyt fektet a Velencei-tó-Vértes üdülőkörzet, továbbá a speciális természeti adottságú területek és a történelmi városközpontok, kisvárosok kiemelt fejlesztésére és népszerűsítésére.
 - h) A RIB és az RMI fontos feladatának tekinti a régió turisztikai kerékpárút- rendszerének megismertetését és fejlesztését, ennek érdekében számos intézkedést hajt végre.
 - i) A magyar lakosság vendégbarát szemléletének kialakítása, erősítése folyamatos, néhány településen már kialakítás alatt van a turizmus fakultatív tantárgyként való megjelenítése.
 - j) Az új turisztikai intézményrendszer alapjai (TDM) létrejöttek. A nagyvárosok marketing munkaszervezeteivel- Székesfehérvár, Veszprém, Tatabánya, Dunaújváros, Tata, Komárom, Gárdony és Mór vonatkozásában- nagyon jó kapcsolat alakult ki. A turisztikai régió településeinek vezetői nagy gondot fordítanak arra, hogy tevékenyen részt vegyenek a turisztikai fejlesztések megvalósításában. A KDOP keretében 15 regisztráció érkezett TDMSZ kialakítására: Pápa, Gárdony, Esztergom, Dunaújváros, Etyek, Komárom, Zirc, Sümeg, Ajka, Tatabánya, Tata, Székesfehérvár, Veszprém, Velence, Mór.
 - k) A Tourinform irodákkal (melyből 14 működik a régióban) az RMI-n keresztül harmonikus együttműködés alakult ki: negyedéves munkaértekezleten egyeztetésre kerülnek a következő időszak feladatai. Más szakmai szervezetekkel (Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanáccsal, a Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökséggel, a Kamarákkal, a Kistérségi Turisztikai Egyesületekkel, a Nemzeti Parkokkal, a Falusi turizmus megyei szervezeteivel, Borrendekkel, Kézműves Egyesületekkel, a Szállodaszövetség regionális szervezetével) n korrekt együttműködésen alapuló kapcsolat jött létre. Rendszeresen részt veszünk egymás rendezvényein, kölcsönösen segítjük egymás munkáját.
 - l) A határon átnyúló desztináció - fejlesztés támogatása folyamatos a régióban. Szlovákia az egyik fő küldőpiac, valamint a komáromi erődrendszer fejlesztése nyomán a határon túli erődökkel is folyamatos a kapcsolattartás.

BUDAPEST-KÖZÉP-DUNAVIDÉK

Emberközpontú és hosszútávon jövedelmező fejlődés

A **turizmus életminőség-index** kidolgozása kiemelten fontos, hiszen az EU-s források lehívásánál igen komoly lobbialapot teremthet egy ilyen mutató. Most, hogy az index kidolgozása megvalósult, szükséges a módszer további finomítása, illetve szélesebb körben való elterjesztését (pl. több teszt-desztináció bevonásával, workshopok szervezésével). Az országkép alakítása szempontjából is fontos, hogy a módszer „Budapest-modell”-ként kerüljön be a nemzetközi köztudatba.

Attrakciófejlesztés

- a. A 2009-2010. évi Közép-Magyarországi Regionális Akcióterv turisztikai pályázati kerete – részben a 2008. évi maradványkeret, részben a meghiúsult budavári projekt forrásainak átcsoportosításával – az eredeti változathoz képest jelentős mértékben bővült. Így **turisztikai vonzerőfejlesztésre** az eredeti 908 millió Ft-tal szemben **mintegy 4,7-szer több forrás, összesen 4,271 Mrd Ft jutott**, ami végeredményben a BKD-RIB Regionális Fejlesztési Tanácsban tanúsított érdekvégyesítésének köszönhető. Ezen belül siker, hogy gyógy- és termálturizmus fejlesztésére – az eredetileg előirányzott 0 Ft helyett – a Közép-Magyarországi Fejlesztési Tanács döntése értelmében 2,057 Mrd Ft keretösszeg áll rendelkezésre. Ezenfelül kulturális és örökségturizmus fejlesztésére (beleértve a tematikus útvonalakat is) összesen 2,034 Mrd Ft támogatásért lehetett pályázni a 2009-2010. évi EU-s források terhére.
- b. A kiemelt termékek közül az **egészségturizmus** további bővülése elé akadályokat gördít, hogy a fővárosi gyógyfürdőkhoz (a Gellért fürdőt kivéve) jelenleg nem tartoznak szállodák, így a gyógyulni érkező turisták csoportos elhelyezése nem biztosított. Ezt csak részben ellensúlyozza, hogy egyre több fővárosi szálloda fürdőbelépőket is árusít vendégei számára.
- c. A **kulturális, az ifjúsági**, valamint a **kerékpáros** turizmus fejlesztési stratégia véleményezésében, értékelésében természetesen a BKD-RIB is aktívan részt kíván venni.
- d. A BKD-RIB folyamatosan tájékozódik a **régiós turisztikai projektek aktuális állásáról** a Regionális Fejlesztési Ügynökségen (RFÜ) keresztül. Idén a RIB részt vett a Pro Régió Kht. által szervezett pályázati információs napokon (június 23., szeptember 22.), a turisztikai vonatkozású pályázati felhívásokat pedig az NFÜ által meghirdetett nyilvános társadalmi vita keretében véleményezte.
- e. BKD-RIB – az RFÜ-vel közösen – szakmai fórummal egybekötött információs napot szervezett a közép-magyarországi TDM szervezetfejlesztési pályázathoz kapcsolódóan, ahol gyakorlatilag valamennyi desztináció képviseltette magát, amely a 2008. őszi regisztrációs pályázaton támogató nyilatkozatot kapott a szakmai zsűritől.
- f. Az első körös pályázat lezárulását követően (2009. december 30. után) célszerű egy újabb szakmai fórum (workshop) összehívása, ahol a pályázatot benyújtó - és abban különböző oknál fogva részt nem vett - desztinációk képviselői egyaránt elmondhatják tapasztalataikat, javaslataikat annak érdekében, hogy a 2010. évi kiírás a jelenleginél jobban figyelembe vegye a pályázók anyagi és szervezetépítési lehetőségeit, mozgásterét, igényeit. Ez annál inkább fontos, mivel a 2010. évi közép-magyarországi TDM pályázat feltehetően az utolsó ilyen felhívás lesz ebben a tervezési ciklusban.
- g. Időszerű a **Főváros Turisztikai Stratégiájának** és 2010-ig szóló Fejlesztési Programjának aktualizálása az abban foglalt prioritások, célkitűzések, intézkedések megvalósulásának átfogó értékelését követően.
- h. A budapesti **turisztikai látogató központ** tekintetében kedvező, hogy megkezdődött a Szépművészeti Múzeum térszint alatti bővítése, több mint 3,3 Mrd Ft európai uniós támogatással; befejezése 2011 tavaszára várható. A projekt eredményeképpen Budapest legkorszerűbb, legjelentősebb látogatóközpontja jön létre.
A Budai Várban ugyanakkor belátható időn belül nem létesülhet látogatóközpont, miután nem sikerült kiemelt projektként nevesíteni a Budavári Palota kulturális turisztikai hasznosítását. A BKD-RIB intenzív szakmai együttműködésre törekszik mind a Szépművészeti Múzeummal, mind pedig egyéb, EU-s támogatással létesülő kisebb látogatóközpontok üzemeltetőivel – így pl. a Zsidó Idegenforgalmi és Kulturális Központtal (ZSIKK) és az esztergomi Prímás Pince Fogadóközpont fejlesztőjével.

- i. Ígéretes fejlemény, hogy a SYMA Kft. 4300 fős **Kongresszusi Központjának** tervei augusztusban megkapták az építési engedélyt. A beruházó várhatóan pályázni az KMO-ROP turizmusfejlesztési pályázatán. Az új kongresszusi központ révén 85 milliárdról 340 milliárd forintra nőne a kongresszusokból származó éves bevétel, ami a jelenlegi összes nemzetközi turisztikai bevételünk egyharmadával egyenlő. A kongresszusi turizmusból tehát évente nagyságrendileg 60 milliárd forint ÁFA bevétel származhatna. Elengedhetetlen egy hatékony **kongresszusi iroda** felállítása.
- j. Az **innováció ösztönzése** érdekében a BKD-RIB minden olyan kezdeményezést támogat, amely szakmai partnerség alapján szerveződik ilyen például a turisztikai kártyarendszer fejlesztése, mely téren jelentős előrelépések várhatók (Liget Kártya – a BGYH Zrt. és egyéb városligeti szolgáltatók együttműködésével; előkészületben: „Dél-Buda, száz csoda” projekt – Memento Park).
- k. Továbbra is sürgető feladat egy **aktualizált vonzerőleltár elkészítése** a régióban, az adatbázis kezelését és frissítését a helyi TDM szervezetekre kell bízni. Meg kellene azonban oldani azon területeken is az adatgyűjtést, ahol 2010-ig nem alakul helyi TDM szervezet.
- l. Az **információ szolgáltatás fejlesztése** jegyében készül a Budapest-Közép-Dunavidék Turisztikai Régió önálló honlapja, a BKD-RMI munkatársainak koordinálásával. Amennyiben a régióban megalakuló helyi TDM szervezetek saját turisztikai weboldalai is elkészülnek, biztosítani szükséges az átjárhatóságot (fontosabb helyi TDM információk megjelenítése a régiós honlapon, linkelési lehetőség). Mindemellett szükség van arra, hogy létrejöjjön a kölcsönös, kétirányú információáramlás feltétele a régiós turisztikai honlapok és a NETA adatbázis között (a NETA számára információkkal szolgáló kistérségi és régiós honlapok számára is biztosítani kell az adott desztinációra/régióra vonatkozó NETA adattartalom egyszerű és gördülékeny átvételének lehetőségét).
- m. Indokolt, hogy a **kiemelt turisztikai desztináció** szakmai tartalmának meghatározásában a RIB-ek javaslatait is kikérjék, mivel a helyi TDM szervezetek területi lefedettsége várhatóan nem lesz teljes körű.

A turistafogadás feltételeinek javítása

- a. Továbbra is megoldatlan a **Ferihegyi Gyorsvasút** kérdése. A Ferihegy 2-n létesülő új utasterminál (Sky Court révén 2011-re a repülőtér kapacitása a mostani évi 7 millió utasról 17 millióra növekszik: a megnövekedő kapacitás új kihívások elé állítja a repülőtéri közlekedést is, ezért a Belváros és Ferihegy 2 közötti kötőpályás összeköttetés megteremtése a jelenleginél is sürgetőbb feladat lesz. Megvalósulása érdekében haladéktalanul szükség van további egyeztetésekre a Turisztikai Szakállamtitkárság, a KHEM, a Budapest Airport, a MALÉV, a MÁV-Start Zrt., valamint a Főváros és a BKD-RIB részvételével.
- b. Másik fontos kérdés a **Dunának – mint a Főváros főutcájának – a turizmusba való intenzívebb bevonása**. A BKV tervet készített a vízi tömegközlekedés újraindítására: ehhez a dunai közlekedés fejlesztését szolgáló uniós pályázatból remélnék több száz millió forint forrást. A meglévő kikötők közül öt fejlesztése, illetve négy új építése valósulna meg, és két éven belül beindulhat a Budapestet észak-déli irányban átszelő vonaljárat, ami a fővárosi turizmus számára is új dimenziókat nyit. Ezért 2010. év során indokolt egyeztetést kezdeni a BKV, a BTH Nonprofit Kht., valamint a regionális turisztikai szervezetek (BKD-RIB, RMI) képviselőivel a létrejövő szolgáltatás hatékony turisztikai promóciójának megszervezése érdekében.
- c. **Erdei vasutak** - Több mint egy évvel a műszaki átadás után megindult a menetrend szerinti közlekedés az EU-s forrásból újjáépített Szob-Márianosztra kisvasút vonalán. A

Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium 2010-re tervezi a turisztikai céllal üzemeltetett kisvasutak kiemelését a vonatkozó rendeletek hatálya alól, és speciális, a kisvasutakat üzemeltető társaságok teherbíró képességét jobban figyelembe vevő vasútbiztonsági szabályozást készít elő. Az eljárások egyszerűsítése és a vasútbiztonsági tanúsítvány díjának tervezett csökkentése elősegíti a turisztikai kisvasutak – köztük a négy borsónyi kisvasút – rentábilis működését, ezzel hosszabb távon elkerülhető a sorozatos üzembezárás.

- d. A **szálláshely-fejlesztés** terén jelentős eredmény, hogy a régió korábban kapacitáshiánnyal küszködő desztinációiban (kiemelten a Zsámbéki-medencében és Visegrádon) mind a konferencia-, mind a családi típusú és wellness szálláshelyek tekintetében fejlesztések valósultak meg, amihez az ÚMFT keretében támogatott szálláshely-fejlesztési pályázatok is hozzájárultak (a pályázatok egyik nyertese volt az MLSZ, amely a telki edzőtáborhoz kapcsolódó, idén májusban átadott szálloda felépítéséhez nyert el 227 MFt támogatást. A 2009-2010. évi Regionális Akciótervben az eredetileg tervezettnél 27 %-kal több, összesen 916,5 millió Ft keretösszeg áll rendelkezésre a régió kereskedelmi szálláshelyeinek fejlesztésére (megjegyzendő, hogy a fővárosi szálláshelyek ismételten nem pályázhatnak uniós támogatásra, amivel egyébként nem értünk egyet).
- e. Fontos, hogy elinduljon az ÖM-TSZÁT által meghirdetett **turisztikai szemléletformáló kampány** a különböző célcsoportok (magánemberek, BKV dolgozók, rendőrök, szállodai és Tourinform alkalmazottak stb.) körében.

Emberi erőforrás fejlesztés

- a. A turizmus-vendéglátás területén gyakorlatorientált **oktatásra** van szükség, vagyis több gyakorlati szakmai ismeret megszerzésére kellene lehetőséget biztosítani a hallgatóknak. Kevés az idegen nyelven történő turisztikai oktatás, és a – bolognai rendszer következtében – kb. felére rövidült gyakorlati idő nem elégséges ahhoz, hogy nagy számban kerüljenek ki magabiztos, széles látókörű, szakképzett pályakezdők a turisztikai felsőoktatásból. A képző és a felhasználó intézmények szélesebb körű együttműködése érdekében szükséges a tanszallodák és tantertermek hálózatának bővítése. Az NTS-ben megnevezett intézkedés megvalósítása érdekében az NTB 2009. október 29-i ülésén előterjesztést fogadott el, melynek értelmében a Titkárság – részletes helyzetfelmérést követően – javaslatot dolgoz ki egy program-előkészítő bizottság felállítására.
- b. A fővárosi turistafogadási feltételek javításának egyik fő kérdése a **taxis személyszállítás** rendszerének szabályozása, amit az NTB 2009. június 25-i ülésén is napirendre tűzött. A jelenleg Budapesten működő, kb. 6500 taxisofőr egynegyedéről nem lehet tudni, hogy van-e bármilyen engedélye, szakvizsgája. A következő év(ek) feladata a jogszabályi környezet módosítása a taxis utasszállítás személyi-technikai feltételeinek szigorításával, illetve a felelősségre vonhatóság szigorúbb szabályozásával (beleértve a jármű műszaki állapotának és a taxisofőrök megjelenésének szigorúbb szabályozását, egységes etikai kódex, kötelező kamarai regisztráció bevezetését, stb.). Az új jogszabályi háttér kialakításában a BKD-RIB részt kíván venni szakmai javaslataival, észrevételeivel.

Hatékony működési rendszer kialakítása

- a. A **TDM pályázati rendszer** egyes elemeinek újragondolása szükséges az első pályázati szakasz tapasztalatai és a felmerülő szakmai igények ismeretében. Ezen belül is indokolt lenne, hogy a teljes jogú tagönkormányzatok számára kötelezően előírt, a TDM munkaszervezet szakmai és működési forrásaihoz való minimum 65 %-os hozzájárulás mértékének felülvizsgálata. Az ilyen arányú hozzájárulás követelése ugyanis – mint arra a zsámbéki desztinációban is van példa – megbonthatja a hosszú ideje hatékonyan működő

turisztikai egyesületek bejártott finanszírozási szerkezetét, ezzel veszélyeztetve a sikeres pályázáshoz nélkülözhetetlen térségi összefogást. Ráadásul a tagönkormányzatok 65 %-os finanszírozási kötelezettsége ehhez hasonló arányú beleszólási jogot feltételez a leendő TDM munkaszervezetek ügymenetébe, ami az egyéb turisztikai szereplőket (vállalkozások, szolgáltatók, magánszemélyek, civil szervezetek) helyenként nem motiválja kellőképpen a helyi TDMSz-hez való csatlakozásban.

- b. Az **IFA-t kiegészítő állami hozzájárulás mértékének** felére csökkentése kedvezőtlen hatással lehet a TDM vezető partnerek pályázói hajlandóságára. A kialakuló többszintű TDM rendszer szervezeti felépítését illetően, továbbra is elengedhetetlenül fontos a Turisztikai Szakállamtitkárság szerepvállalása a RIB-ek és az RMI-k szerepének tisztázásában.
- c. A **2011. évi magyar EU-elnökség** kiemelkedő lehetőség a régió számára, hogy Európa számára bemutathassa turisztikai értékeit, vonzerőit. A jelenlegi információk alapján az EU-s kiemelt turisztikai projekt keretében kulturális rendezvényhellyel is bővülő Gödöllői Királyi Kastély lesz 2011-ben az egyik európai uniós elnökségi helyszín. Cél, hogy az érintettekkel (Budapest Főváros, Gödöllő Város vezetése, Királyi Kastély Kht., stb.) közösen valósuljon meg a magyar EU elnökség programjába illeszkedő turisztikai akciók. Ezen akciók, programok előkészítését 2010-ben meg kell kezdeni.
- d. Szeptemberben kezdeményezte a BKD-RIB az NFÜ-ROP Irányító Hatóság vezetőjénél, a **folyamatos egyeztetés** lehetőségét annak érdekében, hogy szakmai véleményét - a partnerség jegyében - az EU-s turisztikai pályázatok előkészítésének valamennyi fázisában kifejthesse, és aktívan közreműködhessen a társadalmi vitára bocsátandó munkaváltozatok összeállításában.

A Nemzeti turizmusfejlesztési stratégia megvalósításának 2009-2010. évi intézkedési terve

Intézkedés megnevezése	Intézkedés tartalma, a végrehajtás módja, az ebben érintett partnerek	Kezdő időpont	Határ-idő	Megvalósítás
I. Emberközpontú és hosszútávon jövedelmező fejlődés				
<i>A turisztikai vállalkozások számára kedvező gazdasági intézkedések</i>	Az ÖM TSZÁT egyeztetést kezdeményez az érintett tárcákkal a turisztikai vállalkozásokat kedvezően érintő közgazdasági eszközrendszer kialakítása és - a mindenkori költségvetési lehetőségektől és gazdaságpolitikai célkitűzésektől függő - továbbfejlesztése érdekében. A gazdaságpolitikai lehetőségek függvényében kezdeményezi a vendéglátó- és szálláshely szolgáltatások kedvezményes ÁFA körbe sorolását, az élőmunka közter-heinek csökkentését. Az NFGM-mel és a PM-mel együttműködik olyan konstrukciók kidolgozásában amelyek általánosságban a KKV szektor, ezen belül a turisztikai vállalkozások számára ösztönzően hatnak fejlesztések megvalósítására.	folyamatos		2009. júliusától a szálláshely-szolgáltatás kedvezményes ÁFA-kulcsa 18%. Sikertült megőrizni a borraavaló és felszolgálatási díj adómentességét. Az üdülési csekk - jöllehet 2010-től adóterhet visel - a kedvezményes kulcsú (25 %) természetbeni juttatások közé lett besorolva.
<i>Turisztikai vállalkozások adóterhelésének folyamatos vizsgálata</i>	Az ÖM TSZÁT az érintett szakmai szervezetekkel együttműködve nyomon követi, illetve más ágazatokkal összehasonlítja a turisztikai vállalkozásokat érintő teljes adóterhelést. A szakmai szövetségekkel egyeztetve háromszintű rendszerben csoportosítja az ágazat módosítási igényeit.	folyamatos		2009-ben szakértői anyag készült a 2010. évi tervezett adó- és járulékváltozások várható hatásainak felmérésére. A végleges adómértékek alapján 2010 januárjában újabb elemzés készül.
<i>Turizmus életminőség-indexének alkalmazása</i>	Az ÖM TSZÁT a KSH-val, az önkormányzatokkal és desztináció	2009	2010	Az életminőség index módszertanának az OECD Turisztikai Bizottságának

	menedzsment szervezetekkel együttműködve intézkedéseket tesz az életminőség-index desztináció szintű, illetve országos mérésére			történő bemutatása mellett folytatódik a témával foglalkozó nemzetközi kutatókkal való kapcsolattartás interaktív internetes fórumon. Cél a módszertan továbbfejlesztése, nemzetközi elismertetése. A turizmus és életminőség témakörben született hazai kutatási eredményekről kézikönyv szerkesztése van folyamatban.
II. Attrakciófejlesztés				
<i>Kiemelt termékek fejlesztése, termékfejlesztési stratégiák készítése</i>	Az ÖM TSZÁT folytatja a már elkészült termék-fejlesztési stratégiák szakmai együttműködésen alapuló megvalósítását, részletes kutatások, trend-, kereslet-, kínálat- és versenytárselemzés alapján elkészíti a kulturális turizmus és - a non-profit szegmens kivételével az ifjúsági turizmus termékfejlesztési stratégiáját. Támogatja a RIB-eket régiókban a régió arculatát meghatározó termékfejlesztési programok kidolgozásában.	2009	2010	2009-ben elkészült a kulturális turizmusfejlesztési stratégia és folyamatban van a kerékpáros, valamint ifjúsági turizmus fejlesztési stratégiák kidolgozása. Ezzel az NTS-hez kapcsolódó országos szintű termékfejlesztési dokumentumok köre teljessé válik. A stratégiák véglegesítése a RIB-ek és a Nemzeti Turisztikai Bizottság javaslatainak figyelembe vételével történik. Az ifjúsági turizmus non-profit szegmensére vonatkozó stratégiát az SZMM dolgozza ki.
<i>Turisztikai fejlesztések figyelemmel kísérése</i>	Az ÖM TSZÁT együttműködve az NFÜ-vel és FVM-mel folyamatosan figyelemmel kíséri az ÚMFT és ÚMVP támogatásával megvalósuló turisztikai beruházások eredményeit.	2009	2010	Az irányító hatóságokkal az együttműködés folyamatos, a Monitoring jelentés tartalmazza a támogatásokra vonatkozó fontosabb összegző adatokat.
<i>Budapest, mint kiemelt desztináció fejlesztése</i>	Az ÖM TSZÁT aktívan részt vesz a fővárosi Turisztikai Érdekegyeztető Tanács és bizottságai munkájában	2009	2010	2009. decemberétől a Turisztikai szakállamtitkár vette át a TÉT elnöki tisztségét. A testület az önkormányzati és vállalkozói képviselők bevonásával kiemelt figyelmet fordít a vendégforgalom fővárosi alakulásának ösztönzésére, és a desztináció-

				menedzsment szervezet megalakulását elősegítő egyeztetésekre.
<i>Látogatóközpont kialakítása Budapesten</i>	Az ÖM TSZÁT együttműködik az ÚMFT keretében támogatott kiemelt projektek keretében a Szépművészeti Múzeumban és a Budai Várban létrejövő, a turisták fogadását elősegítő látogató-központ részletes szakmai koncepciójának kialakításában.	2009	2010	A budai Várban meghíúsult a látogató központ megvalósítása. Szakmai javaslatként felvetődött az Erzsébet téri volt buszpályaudvar épületének ilyen célú hasznosítása.
<i>Nagy befogadó képességű kongresszusi központ létesítése Budapesten</i>	Az ÖM TSZÁT együttműködik az illetékes önkormányzatokkal, vagyongazdálkodó társaságokkal kongresszusi központ létesítése érdekében, illetve szakmailag segíti a hasonló célú vállalkozói beruházások megvalósulását.	2009	2010	A Syma csarnok mellé tervezett kongresszusi központ jogerős építési engedéllyel rendelkezik. Az ÚMFT KMOP keretében kongresszusi kp. létesítésére pályázat meghirdetésére került sor.
<i>Balaton, mint kiemelt desztináció fejlesztése</i>	Az ÖM TSZÁT egyeztet a BFT-vel a Balaton készülő hosszú távú fejlesztési koncepciója készítése során a turizmusfejlesztés megfelelő szakmai tartalommal történő megfogalmazása érdekében. Részt vesz az ÚMFT balatoni fejlesztési pályázatainak kidolgozásában, bírálatában.	2009	2010	Az ÚMFT ROP-jai keretében a Balaton régióban megvalósuló turisztikai attrakciófejlesztésekre külön támogatási keret került meghatározásra annak érdekében, hogy a régió sajátos fejlesztési prioritásai érvényesülhessenek. A fogadóképesség fejlesztési projektek a három érintett régió projektjeivel „versenyezve” juthatnak támogatáshoz.
<i>Innováció ösztönzése</i>	Az ÖM TSZÁT együttműködik a RIB-ekkel bevonva az önkormányzatokat, a vállalkozásokat és a civil szférát, hogy helyi és regionális szinten innovatív turisztikai ötletek ösztönzését és hasznosulását segítő megoldásokat alakítsanak ki és alkalmazzanak.	2009	2010	Az ÚMFT ROP támogatási konstrukciói keretében lehetőség nyílik a régió kínálatának újszerű elemekkel való bővítésének ösztönzésére. A RIB-ek közreműködnek a regionális kezdeményezések megvalósításának elősegítésében (pl.turizmus kártyák)
<i>Vonzerőleltár</i>	Az országos vonzerőleltár módszertana alapján a helyi turisztikai desztinációmenedzsment szervezetek által összeállított, és	2009	2010	A megalakuló turisztikai desztinációmenedzsment szervezetek feladatai között szerepel a vonzerő leltár

	folyamatosan aktualizált vonzerőleltárak alapján az MT Zrt. létrehozta a vonzerő-leltár adatbázist.			összeállítása, amihez a TSZÁT módszertani segítséget nyújt.
<i>Információszoigáltatás fejlesztése</i>	A turisták és a szakma teljes körű tájékoztatásának kialakítása érdekében az MT Zrt. folyamatosan fejleszti a NETA adatbázist, és elősegíti a turisztikai desztinációmenedzs-ment szervezetek honlapjaival az informatikai kapcsolat kialakítását.	2009	2010	A NETA fejlesztése folyamatos, 2010-ben elindulhat a TDM szervezetek informatikai rendszerének kialakítása is. A két rendszer összehangolásával kapcsolatos egyeztetések folyamatban vannak az NFÜ-TSZÁT-MT.Zrt. részvételével.
<i>További kiemelt turisztikai célterületek meghatározása</i>	Az ÖM TSZÁT a megalakuló helyi/teréségi turisztikai desztinációmenedzsment szervezetekkel és a területfejlesztési szakterülettel együttműködésben újradefiniálja a kiemelt turisztikai célterület szakmai tartalmát.	2009	2010	Az Országos Területfejlesztési Koncepció felülvizsgálatának folyamatába illesztve a TSZÁT az NFGM Területfejlesztési SZÁT-tal egyeztetéseket kezdeményez az üdülő területek, turisztikai desztinációk fogalmának összehangolásáról.
III. A turistafogadás feltételeinek javítása				
<i>Turisztikai szempontokra épülő közlekedési fejlesztések összehangolása</i>	Az ÖM TSZÁT egyeztetést kezdeményez a közlekedési tárcával és az érintett társaságokkal a közúti, és vasúti közlekedésfejlesztés turisztikai szempontjairól és a megvalósítást segítő turisztikai szakmai feladatokról	2009	2010	Az egyeztetések 2009-ben konkrét vasúti vonalak működtetésére, illetve az erdei kisvasutak üzemeltetésnek aktuális kérdéseire irányultak.
<i>Szálláshely-fejlesztés ösztönzése</i>	Az ÖM TSZÁT együttműködik az NFÜ-vel és az FVM-mel az ÚMFT és ÚMVP keretében támogatott szálláshely fejlesztési pályázatok szakmai feltételeinek kidolgozásában különös tekintettel a szezonnyújtás objektív akadályait csökkentő – akár alternatív, környezetbarát – fűtési-hűtési rendszerek bevetésére, az elektronikus szálláshely-foglalási rendszer kialakítására.	2009	2010	A szálláshely fejlesztési pályázatok feltételeivel kapcsolatos egyeztetések egyik súlypontja a szálláshely-szolgáltatási tevékenységről szóló 239/2009 Korm. rendelet előírásából adódó változások követése, a 45/1998 rendelet hatálya idején elkezdett fejlesztésekre vonatkozó átmeneti szabályok egyeztetése volt.
<i>Környezetszépítő versenyek</i>	Az ÖM TSZÁT támogatja, az MT Zrt.	folyamatos		A Virágos Magyarország verseny 2009-

<i>erősítése</i>	pedig aktívan közreműködik a KvVM, az önkormányzatok és a civil szféra bevonásával megvalósuló magatartásformáló, szemléletalakító, környezet-szépítő versenyek megszervezésében, különös tekintettel a "Virágos Magyarországért" mozgalomra.			ben is megvalósult.
<i>Közbiztonság és biztonságérzet növelése, gördülékeny határforgalom kialakítása</i>	Az ÖM TSZÁT együttműködik az IRM, az ORFK, az önkormányzatok és a közlekedési vállalatok képviselőivel az idegen nyelven kommunikáló rendvédelmi személyzet biztosítása, térfigyelő rendszerek kialakítása, turistabarát panaszkezelés intézményesítése	2009	2010	A Balaton körül a turisták közbiztonságának javítása érdekében 2009-ben is megállapodás született a három érintett megye rendőri szervezetei és az ÖM között.
<i>Az országos turisztikai kerékpárút-rendszer megismertetése</i>	A Magyar Turizmus Zrt. részt vesz a KHEM-mel együttműködve a Kerékpáros Magyarország program turisztikai információs rendszerének kialakításában, folyamatos aktualizálásában.	2009	2010	A Magyar Turizmus Zrt. részt vesz a kerékpáros turisztikai stratégia szakmai véleményezésében, és a turisztikai marketing akciók megvalósításában (pl. kiadvány)
IV. Emberi erőforrás fejlesztés				
<i>Átfogó kutatások indítása a munkaerőpiac keresleti és kínálati oldalának feltárására</i>	Az ÖM TSZÁT kezdeményezi az oktatási- és a munkaügyi tárcával, valamint a szakmai szövetségek képviselőivel egyeztetve a turisztikai munkaerő-piac keresleti és kínálati trendjeinek felmérését	2009	2010	Első lépésként az egészségturizmus területén készült egy kutatás a munkaerő-piaci helyzet értékeléséről. Ennek tapasztalatai alapján lehet egy átfogó tanulmány elkészítéséről dönteni.
<i>A nemzetközi szakmai elvárásoknak megfelelő oktatási anyagok kidolgozása, adaptálása</i>	Az ÖM TSZÁT együttműködik a szakmai szervezetekkel a turisztikai képzési rendszer munkaerő-piaci megismertetésében és a megalapozott szakmai elvárások alapján a korszerűsítést szolgáló szakmai ajánlásainak elkészítésében.	2009	2010	A Nemzeti Turisztikai Bizottság a turisztikai felsőoktatási intézmények vezetőivel folytatott egyeztetések alapján kezdeményezi a további egyeztetéseket a képzések szakmai tartalmának a munkaerő-piaci elvárásokkal való összehangolása érdekében.
<i>A magyar lakosság vendégbarát szemléletének,</i>	Az ÖM TSZÁT a Magyar Turizmus Zrt. közreműködésével kampány indítását	2009	2010	A szemléletformáló kampány stratégiája elkészült, a megvalósítás

<i>viselkedésének erősítése</i>	kezdeményezi a hazai lakosság és a turizmusban foglalkoztatottak turistabarát szemléletének kialakítását/ erősítését/ tudatosítását, illetve az OKM-mel egyeztetve az iskolarendszeren belül fakultatív tananyagként alkalmazható, a fenntartható turizmus jelentőségét, lehetőségeit ismertető dolgozat ki.			2010-ben kezdődhet el. Az Utazás és Turizmus Iskolafejlesztési Alapítvány javaslatot készített az általános iskola felső tagozatos tanulói számára egy alapvető turisztikai ismereteket tartalmazó fakultatív oktatási program fejlesztésére a GTTP nemzetközileg elismert Passport c. tananyaga alapján.
<i>Aktív fellépés a tisztességtelen vállalkozások ellen</i>	Az ÖM TSZÁT az illetékes fogyasztóvédelmi hatóságokkal együttműködésben hatékony ösztönző és szankcionáló rendszert dolgoz ki a piaci verseny tisztaságának megteremtése és biztosítása érdekében.	2009	2010	A Fogyasztóvédelmi Tanács részére készített előterjesztésben foglaltak megvalósítása nem történt meg. A hatóságok összehangolt intézkedései egy-egy kiemelt időszakra korlátozódnak.
<i>A turisztikai felsőoktatási intézmények és vállalkozások együttműködésének ösztönzése</i>	Az ÖM TSZÁT ösztönző rendszert dolgoz ki a turizmus vidékfejlesztési hatásainak az oktatási intézmények és vállalkozások együttműködésével megvalósuló vizsgálataira, valamint a KKV-knak a diákok gyakorlati képzésben való aktív részvételére.	2009	2010	A felsőoktatási intézmények konkrét, a munkaadókkal egyeztetett javaslatai alapján indítható el a program.
V. Hatékony működési rendszer kialakítása				
<i>Desztinációmenedzsment szervezeti rendszerének, kialakítása, működése</i>	A helyi és térségi desztinációmenedzsment szervezetek megalakulását követően a regionális szervezetek működési feltételeinek kialakítása, működésük szakmai elősegítése, koordinálása	2009	2010	A helyi és térségi TDM pályázatok első köre 2009. decemberében zárult. A regionális szervezetek megalakulásának előkészítése érdekében a Magyar Turizmus Zrt-ben elkezdődött az RMI-k integrálásának szakmai előkészítése.
<i>Turizmus jogszabályi környezetének fejlesztése</i>	Az ÖM TSZÁT közreműködik az EU-s előírásokhoz illeszkedő jogszabályi környezet kialakításában a szakmai szervezetek bevonásával	folyamatos		A belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006/123/EK irányelvnek megfelelően megtörtént a szálláshely-, lovas szolgáltatási, illetve az idegenvezetésről és utazásszervezésről és -közvetítésről szóló jogszabályok harmonizációja.
<i>Belföldi turizmus fejlesztése</i>	Belföldi turisztikai kereslet élénkítése érdekében a Magyar Turizmus Zrt.	folyamatos		2009-ben mintegy 48 milliárd Ft értékű üdülési csekk értékesítésére került sor.

	közreműködik a belföldi üdülési csekkrendszer promóciójában			Az MT Zrt. hazai promóciós akciói felhívják a figyelmet az üdülési csekkre.
<i>Nemzetközi kapcsolatok, turizmusdiplomáciai tapasztalatok kihasználása</i>	ÖM TSZÁT a nemzetközi szervezeti tagsága révén megszerzett információkról a szakmai közvéleményt tájékoztatja. Kezdeményezi, és szakmailag előkészíti a 2011. évi magyar EU elnökség programjába illeszkedő turisztikai akciókat	2009	2010	Az UNWTO-ban, KEK-ben betöltött tisztségek (végrehajtó bizottsági tagság, elnökség), OECD Turisztikai Bizottság kutatásaiban való részvétel révén folyamatos a kapcsolattartás. A 2011. évi EU elnökségi program turisztikai elemeiről az egyeztetés folyamatos a spanyol és belga társelnökökkel.
<i>Regionális szintű turisztikai tevékenység fejlesztése</i>	A jogszabályi keretek adta lehetőségek szerint elősegíti a regionális turisztikai és a területfejlesztési szervek közötti folyamatos együttműködés.	2009	2010	Az ÚMFT ROP-jai keretében meghirdetett turisztikai támogatási pályázatok feltételeinek kialakításában, a RIB-ek az RFT-vel, az értékelés során pedig az RMI-k az RFÜ-vel működnek együtt.
VI. Horizontális célok				
<i>Fenntartható turizmus fejlesztés ösztönzése</i>	A fenntartható turizmusfejlesztés gyakorlatának elterjesztése érdekében közreműködik az ÚMFT ROP turisztikai pályázatok szakmaspecifikus fenntarthatósági értékelési szempontrendszerének kidolgozásában. Az EU fenntartható turizmus fejlesztési kezdeményezésében aktívan részt vesz.	folyamatos		Az Európai Bizottság Turizmus Egységének kezdeményezésére létrejött fenntarthatósági munkacsoportban a TSZÁT szakértője is közreműködik. 2009-ben a munkacsoport által kialakított szempontok alapján elkészült a hazai turizmusról szóló fenntarthatósági jelentés.
<i>A turizmus természeti környezetre gyakorolt hatásainak tudatosítása</i>	Az ÖM TSZÁT, a MT Zrt., a KvVM, és szakmai szervezetek együttműködésében a turistákat és a turisztikai vállalkozásokat is megfelelő módon, folyamatosan tájékoztatni szükséges tevékenységük lehetséges negatív természeti környezeti hatásairól, és a meghozott korlátozó intézkedésekről.	2009	2010	Az ökoturizmus fejlesztésére 2009-ben meghatározott munkaprogramban foglaltaknak megfelelően a KvVM-mel együttműködve a Magosfa Alapítvány kidolgozta a „Turizmus környezeti hatásának vizsgálata” c. módszertant, amelynek egyeztetése folyamatban van a nemzeti parkokkal.
<i>Akadálymentesítés</i>	Az ÖM TSZÁT a fogyatékos emberek turizmusba való bekapcsolódásának	2009	2010	A 2009-ben meghirdetett pályázat keretében a Motiváció Alapítvány

	elősegítése érdekében információs adatbázist hoz létre, amely a NETA-ba beépülhet, illetve a szociális tárcával együttműködve a turisztikai vállalkozások részére szemléletformáló intézkedéseket dolgoz ki és valósít meg.			támogatásban részesült egy ingyenesen hozzáférhető turisztikai adatbázis elkészítésére, amely a fogyatékos emberek turizmusban való részvételéhez szükséges információkat rendszerezi.
<i>Határon átnyúló desztináció fejlesztés támogatása</i>	Az ÖM TSZÁT kormányközi kapcsolatai révén erősíti a területi, vállalkozói együttműködési és fejlesztési lehetőségeket. Az ETE programban való magyar részvételt szakmailag segíti annak érdekében, hogy a közös turisztikai vonzerő/attrakció fejlesztése (tematikus utak, klaszterek), piacra vittele érdekében európai uniós források felhasználásával közös akciók valósulhassanak meg.	2009	2010	A kétoldalú turisztikai kapcsolatokban a határ menti együttműködések szerepe erősödik, ahol a vállalkozásoknak, szakmai szervezeteknek, önkormányzatoknak is lehetőségük nyílik a közvetlen kapcsolatépítésre.
<i>Ifjúsági turizmus fejlesztési stratégiájának kidolgozása</i>	Az ÖM TSZÁT a szociális és oktatási tárcával, illetve a szakmai szervezetekkel együttműködve elkészíti a- non profit szegmens kivételével - az ifjúsági turizmus fejlesztési stratégiát, amely meghatározza a szociális és üzleti alapú beavatkozásokat. Megvizsgálja az ifjúsági üdülési csekk bevezetésének lehetőségét. Az MT Zrt-vel együttműködve részt vesz a kereskedelmi turizmushoz kapcsolódó intézkedéseinek megvalósításában.	2009	2010	Az ifjúsági turizmus fejlesztési stratégia készítése folyamatban van, 2010 első negyedévére készül el a dokumentum, amely a turisztikai szakterület által megvalósítható intézkedésekre helyezi a hangsúlyt, ugyanekkor figyelembe veszi az SZMM által a témával kapcsolatban kidolgozott stratégiákat, koncepciókat is. Az ifjúsági turizmus non-profit szegmensére vonatkozó stratégiát az SZMM készíti el.
<i>A területi kohézió szempontrendszerének érvényesítése</i>	Az ÚMFT ROP turisztikai pályázataiban a területi kohézió szempont rendszerének a fenntarthatósági szempontokkal való összeegyeztetése, és az OP specifikus szakmai értékelési kritériumok meghatározása.	2009	2010	A ROP Irányító Hatóság a pályázatok szakmai értékelési szempontjai között a területi kohézió is megjelenik. Ezzel párhuzamosan az NFGM TЭСZÁT elkészítette a Területi kohézió érvényesítését elősegítő kézikönyvet, mely az nfgm.gov.hu/feladataink/terfejl/hirek/kezikony_koh.html elérhető.

Az ÚMVP keretében benyújtott és támogatott kérelmek HACs szerinti megoszlása
(1. kör - 2008. október 18. - 2009. január 10.)

Törölt: 2

HACs neve	Régió		Rangsorba állított kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek száma (db)	Kötelezettségvállalás összege (Ft)
36 Jó Palóc Közhasznú Egyesület	ÉMR	Hátrányos	10	10	219 191 824
36 Jó Palóc Közhasznú Egyesület	ÉMR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
3-as KÉZFOGÁS Nonprofit Kft. (Észak-Tolna Hegyhát)	DDR	Hátrányos	4	4	76 544 080
3-as KÉZFOGÁS Nonprofit Kft. (Észak-Tolna Hegyhát)	DDR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület	KDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület	KDR	Nem hátrányos	7	2	33 430 913
A Vásárhelyi Vidék	DAR	Hátrányos	nincs	nincs	0
A Vásárhelyi Vidék	DAR	Nem hátrányos	6	4	90 209 472
Abaúj Leader Egyesület	ÉMR	Hátrányos	33	26	425 061 176
Abaúj Leader Egyesület	ÉMR	Nem hátrányos	0	0	0
Alpokalja-Ikva mente Leader Egyesület	NYDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Alpokalja-Ikva mente Leader Egyesület	NYDR	Nem hátrányos	7	7	56 001 880
Alsó-Tisza Vidék Fejlesztéséért Egyesület	DAR	Hátrányos	5	4	126 524 991
Alsó-Tisza Vidék Fejlesztéséért Egyesület	DAR	Nem hátrányos	4	3	82 281 961
Bakony és Balaton Keleti Kapuja Egyesület	KDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Bakony és Balaton Keleti Kapuja Egyesület	KDR	Nem hátrányos	6	0	0

Bakonyalja Kisalföld Kapuja Vidékfejlesztési Egyesület	KDR	Hátrányos	2	2	58 829 933
Bakonyalja Kisalföld Kapuja Vidékfejlesztési Egyesület	KDR	Nem hátrányos	1	1	5 863 384
Bihar-Sárrét Összefogás Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	ÉAR	Hátrányos	21	12	378 409 268
Bihar-Sárrét Összefogás Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	ÉAR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Borsod-Torna-Gömör Egyesület	ÉMR	Hátrányos	23	23	425 793 983
Borsod-Torna-Gömör Egyesület	ÉMR	Nem hátrányos	1	1	27 823 549
Börzsöny-Duna-Ipoly Vidékfejlesztési Egyesület	KMR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Börzsöny-Duna-Ipoly Vidékfejlesztési Egyesület	KMR	Nem hátrányos	15	8	144 271 712
Bükk-Miskolc térségi Vidékfejlesztési Nonprofit Kft	ÉMR	Hátrányos	7	0	0
Bükk-Miskolc térségi Vidékfejlesztési Nonprofit Kft	ÉMR	Nem hátrányos	26	19	437 330 906
Cserhátalja Leader Nonprofit Kft.	ÉMR	Hátrányos	5	3	38 318 214
Cserhátalja Leader Nonprofit Kft.	ÉMR	Nem hátrányos	2	1	20 916 718
Dél-Balaton Leader Vidékfejlesztési Nonprofit zrt.	DDR	Hátrányos	4	2	61 900 317
Dél-Balaton Leader Vidékfejlesztési Nonprofit zrt.	DDR	Nem hátrányos	10	4	53 599 788
Dél-Baranya határmenti települések	DDR	Hátrányos	7	4	158 429 490
Dél-Baranya határmenti települések	DDR	Nem hátrányos	7	2	63 813 002
Dél-Borsodi Leader Egyesület	ÉMR	Hátrányos	9	9	159 182 690
Dél-Borsodi Leader Egyesület	ÉMR	Nem hátrányos	4	4	62 097 904

Déli Napfény	DAR	Hátrányos	2	2	54 880 743
Déli Napfény	DAR	Nem hátrányos	11	11	200 920 166
Dél-Mátra Közhasznú Egyesület	ÉMR	Hátrányos	1	1	5 985 573
Dél-Mátra Közhasznú Egyesület	ÉMR	Nem hátrányos	12	12	75 379 040
Dél-Zempléni Nektár Leader vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	ÉMR	Hátrányos	31	29	490 362 206
Dél-Zempléni Nektár Leader vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	ÉMR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége Közhasznú Egyesület	KDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége Közhasznú Egyesület	KDR	Nem hátrányos	8	2	51 994 982
Duna Összeköt Egyesület	DDR	Hátrányos	3	0	0
Duna Összeköt Egyesület	DDR	Nem hátrányos	3	3	6 424 177
Dunamellék- Felső-Kiskunság-Homokhátság-Sárcs LEADER Egyesület	DAR	Hátrányos	6	0	0
Dunamellék- Felső-Kiskunság-Homokhátság-Sárcs LEADER Egyesület	DAR	Nem hátrányos	7	4	103 094 351
Duna-Pilis-Gerecse vidékfejlesztési Egyesület	KDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Duna-Pilis-Gerecse vidékfejlesztési Egyesület	KDR	Nem hátrányos	4	4	119 756 412
Eger Vidék Kincsei Térségi Vidékfejlesztési Nonprofit Kft	ÉMR	Hátrányos	2	1	6 768 755
Eger Vidék Kincsei Térségi Vidékfejlesztési Nonprofit Kft	ÉMR	Nem hátrányos	7	3	16 398 196
Éltető Balaton-Felvidékért Egyesület	KDR	Hátrányos	6	6	91 424 090

Éltető Balaton-Felvidékért Egyesület	KDR	Nem hátrányos	17	14	225 911 781
Érmelléki Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	ÉAR	Hátrányos	16	6	167 791 784
Érmelléki Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	ÉAR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Észak Hevesi Vidék Fejlődésért Közhaszú Egyesület	ÉMR	Hátrányos	6	6	46 452 148
Észak Hevesi Vidék Fejlődésért Közhaszú Egyesület	ÉMR	Nem hátrányos	9	4	122 036 993
Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület	KMR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Észak Kelet-Pest Megyei Leader Egyesület	KMR	Nem hátrányos	6	6	56 212 929
Észak-Borsodi Leader Unio Helyi Közösség Egyesület	ÉMR	Hátrányos	5	3	40 000 232
Észak-Borsodi Leader Unio Helyi Közösség Egyesület	ÉMR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület	DDR	Hátrányos	3	3	86 194 430
Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület	DDR	Nem hátrányos	2	2	28 375 464
Felső-Bácska Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	DAR	Hátrányos	4	4	45 770 674
Felső-Bácska Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	DAR	Nem hátrányos	3	2	91 703 152
Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület	KMR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület	KMR	Nem hátrányos	8	3	90 831 765

Felső-Szabolcsi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	ÉAR	Hátrányos	6	2	57 123 442
Felső-Szabolcsi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	ÉAR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Felső-Tisza Völgye Vidékfejlesztési Egyesület	ÉAR	Hátrányos	12	7	184 939 613
Felső-Tisza Völgye Vidékfejlesztési Egyesület	ÉAR	Nem hátrányos	1	0	0
Gerence-Marcál-Rába és Somló Környéke Vidékfejlesztési Egyesület	KDR	Hátrányos	1	1	41 441 433
Gerence-Marcál-Rába és Somló Környéke Vidékfejlesztési Egyesület	KDR	Nem hátrányos	13	0	0
Gerje-sztók Helyi Vidékfejlesztési Közösség Egyesület	KMR	Hátrányos	2	0	0
Gerje-sztók Helyi Vidékfejlesztési Közösség Egyesület	KMR	Nem hátrányos	4	3	79 690 304
Göcsej-Hegyhát Leader Egyesület	NYDR	Hátrányos	3	2	64 936 072
Göcsej-Hegyhát Leader Egyesület	NYDR	Nem hátrányos	17	9	200 484 508
Hajdúvölgy-Körösmente Térség Fejlesztéséért Közhasznú Egyesület	DAR	Hátrányos	6	6	73 450 539
Hajdúvölgy-Körösmente Térség Fejlesztéséért Közhasznú Egyesület	DAR	Nem hátrányos	5	5	119 521 306
HAJT-A Csapat Egyesület	KMR	Hátrányos	2	2	48 611 120
HAJT-A Csapat Egyesület	KMR	Nem hátrányos	8	8	184 811 250
HA-VER Hajdúsági Versenyképesség nonprofit Kft.	ÉAR	Hátrányos	10	1	3 617 168
HA-VER Hajdúsági Versenyképesség nonprofit Kft.	ÉAR	Nem hátrányos	10	9	225 141 894
Homokhátság Fejlődéséért Nonprofit Kft. (Tiszától a Homokhátságig)	DAR	Hátrányos	2	1	14 073 167

Homokhátság Fejlődéséért Nonprofit Kft. (Tiszától a Homokhátságig)	DAR	Nem hátrányos	15	7	206 393 395
Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület	DAR	Hátrányos	17	14	165 334 118
Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület	DAR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Hortobágyi Leader	ÉAR	Hátrányos	11	7	262 012 179
Hortobágyi Leader	ÉAR	Nem hátrányos	2	1	35 915 469
Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület	NYDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület	NYDR	Nem hátrányos	7	4	57 941 409
Ipoly-Menti Palócok Térségfejlesztő Egyesület	ÉMR	Hátrányos	17	16	296 539 498
Ipoly-Menti Palócok Térségfejlesztő Egyesület	ÉMR	Nem hátrányos	5	3	23 624 328
Jászsági Kistérségi Helyi Közösség Egyesület	ÉAR	Hátrányos	1	1	4 429 575
Jászsági Kistérségi Helyi Közösség Egyesület	ÉAR	Nem hátrányos	5	5	51 273 369
Kertészek Földje	DAR	Hátrányos	2	2	69 283 740
Kertészek Földje	DAR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Kis-Duna-Menti Vidékfejlesztési Egyesület	KMR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Kis-Duna-Menti Vidékfejlesztési Egyesület	KMR	Nem hátrányos	10	9	132 852 910
Kiskunok Vidékéért	DAR	Hátrányos	7	3	127 950 528
Kiskunok Vidékéért	DAR	Nem hátrányos	10	8	162 208 071
Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	DDR	Hátrányos	2	2	38 427 423
Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	DDR	Nem hátrányos	4	2	73 100 982
Körösök Völgye Akciócsoport Nonprofit Kft.	DAR	Hátrányos	1	1	28 593 500
Körösök Völgye Akciócsoport Nonprofit Kft.	DAR	Nem hátrányos	1	1	12 269 533

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület	DAR	Hátrányos	7	5	208 244 727
Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület	DAR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Közép-Nyírségért és Rétközért Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	ÉAR	Hátrányos	7	3	109 505 134
Közép-Nyírségért és Rétközért Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	ÉAR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Közép-Tisza-Zagyva Vidékfejlesztési Egyesület	ÉAR	Hátrányos	2	1	9 531 927
Közép-Tisza-Zagyva Vidékfejlesztési Egyesület	ÉAR	Nem hátrányos	2	0	0
Maros-völgyi Leader Egyesület	DAR	Hátrányos	10	10	122 024 430
Maros-völgyi Leader Egyesület	DAR	Nem hátrányos	5	5	47 815 570
Mecsekvidék Helyi Közösség Egyesület	DDR	Hátrányos	1	1	53 340 000
Mecsekvidék Helyi Közösség Egyesület	DDR	Nem hátrányos	14	9	214 015 478
Mecsek-Völgység-Hegyhát Egyesület	DDR	Hátrányos	8	8	151 494 226
Mecsek-Völgység-Hegyhát Egyesület	DDR	Nem hátrányos	10	7	30 537 590
MEZŐFÖLD Helyi Közösség	KDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
MEZŐFÖLD Helyi Közösség	KDR	Nem hátrányos	1	0	0
Mezőföldi Híd Térségfejlesztő Egyesület	KDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Mezőföldi Híd Térségfejlesztő Egyesület	KDR	Nem hátrányos	5	4	57 252 003
Nagykunságért Térségi Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	ÉAR	Hátrányos	1	1	33 678 434
Nagykunságért Térségi Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	ÉAR	Nem hátrányos	7	7	208 178 433
Nyírség Fejlődéséért Leader Egyesület	ÉAR	Hátrányos	11	5	140 885 530
Nyírség Fejlődéséért Leader Egyesület	ÉAR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Nyírség Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	ÉAR	Hátrányos	4	2	74 459 484
Nyírség Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	ÉAR	Nem hátrányos	7	5	116 396 126

Őrség Határok Nélkül Egyesület	NYDR	Hátrányos	3	2	10 827 110
Őrség Határok Nélkül Egyesület	NYDR	Nem hátrányos	16	2	40 898 844
Pannónia Kincse Leader Egyesület	NYDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Pannónia Kincse Leader Egyesület	NYDR	Nem hátrányos	11	5	62 143 384
Rábaköz Vidékfejlesztési Egyesület	NYDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Rábaköz Vidékfejlesztési Egyesület	NYDR	Nem hátrányos	4	1	11 971 500
Rinya-Dráva Szövetség	DDR	Hátrányos	6	6	77 436 099
Rinya-Dráva Szövetség	DDR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Sághegy Leader Egyesület	NYDR	Hátrányos	1	0	0
Sághegy Leader Egyesület	NYDR	Nem hátrányos	3	3	34 605 906
Sárköz-Dunavölgye-Siómente Egyesület	DDR	Hátrányos	3	1	4 990 574
Sárköz-Dunavölgye-Siómente Egyesület	DDR	Nem hátrányos	5	2	90 726 608
Sárvíz Helyi Közösség	KDR	Hátrányos	2	1	50 237 460
Sárvíz Helyi Közösség	KDR	Nem hátrányos	1	1	26 670 000
Somló-Marcalmunte-Bakonyalja Leader Akciócsoport Közhasznú Egyesület	KDR	Hátrányos	3	3	76 961 554
Somló-Marcalmunte-Bakonyalja Leader Akciócsoport Közhasznú Egyesület	KDR	Nem hátrányos	5	0	0
Strázsa-Felső Tápió Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	KMR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Strázsa-Felső Tápió Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	KMR	Nem hátrányos	6	6	181 108 406
Szatmár LEADER Egyesület	ÉAR	Hátrányos	16	12	217 901 531
Szatmár LEADER Egyesület	ÉAR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Szigetköz-Mosoni-Sik Leader Egyesület	NYDR	Hátrányos	nincs	nincs	0

Szigetköz-Mosoni-Sik Leader Egyesület	NYDR	Nem hátrányos	7	6	132 313 853
Szinergia Egyesület	DDR	Hátrányos	20	20	289 785 122
Szinergia Egyesület	DDR	Nem hátrányos	2	2	14 148 807
Tisza-menti Leader Közhasznú Egyesület Kht.	ÉAR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Tisza-menti Leader Közhasznú Egyesület Kht.	ÉAR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Tisza-Tarna-Rima-Mente Fejlesztésért Közhasznú Egyesület	ÉMR	Hátrányos	9	0	0
Tisza-Tarna-Rima-Mente Fejlesztésért Közhasznú Egyesület	ÉMR	Nem hátrányos	3	2	18 354 616
Tiszatér Leader Egyesület	ÉAR	Hátrányos	5	0	0
Tiszatér Leader Egyesület	ÉAR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
TISZA-TÓ Térsége Leader Egyesület	ÉAR	Hátrányos	4	4	70 170 427
TISZA-TÓ Térsége Leader Egyesület	ÉAR	Nem hátrányos	1	0	0
Tiszazugi-Leader Vidékfejlesztési Programiroda Nonprofit Kft.	ÉAR	Hátrányos	4	4	67 208 003
Tiszazugi-Leader Vidékfejlesztési Programiroda Nonprofit Kft.	ÉAR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Tolnai Hármas Összefogás Nonprofit Kft.	DDR	Hátrányos	7	5	130 319 057
Tolnai Hármas Összefogás Nonprofit Kft.	DDR	Nem hátrányos	5	1	14 907 786
UTIRO LEADER Egyesület	NYDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
UTIRO LEADER Egyesület	NYDR	Nem hátrányos	11	3	59 188 121
Úde-Kunság Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	DAR	Hátrányos	3	0	0
Úde-Kunság Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	DAR	Nem hátrányos	4	1	16 830 659
Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület	NYDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület	NYDR	Nem hátrányos	17	11	319 168 559

Velencei-tó Térségfejlesztő Egyesület	KDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Velencei-tó Térségfejlesztő Egyesület	KDR	Nem hátrányos	3	2	14 661 552
Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség	KDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség	KDR	Nem hátrányos	7	1	50 557 797
Vidékünk a Jövönk Szövetség	DDR	Hátrányos	5	5	130 106 366
Vidékünk a Jövönk Szövetség	DDR	Nem hátrányos	1	1	14 516 225
VÖLGY VIDÉK VIDÉKFEJLESZTÉSI KÖZÖSSÉG KÖZHASZNÚ Egyesület	KDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
VÖLGY VIDÉK VIDÉKFEJLESZTÉSI KÖZÖSSÉG KÖZHASZNÚ Egyesület	KDR	Nem hátrányos	6	4	88 482 100
Zagyvaság Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	ÉMR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Zagyvaság Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	ÉMR	Nem hátrányos	nincs	nincs	0
Zala Termálvölgye Egyesület	NYDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Zala Termálvölgye Egyesület	NYDR	Nem hátrányos	10	1	51 791 198
Zala Zöld Szíve Vidékfejlesztési Egyesület	NYDR	Hátrányos	4	2	58 736 052
Zala Zöld Szíve Vidékfejlesztési Egyesület	NYDR	Nem hátrányos	4	1	53 340 000
Zalai Dombháttól a Vulkánok Völgyéig Egyesület	KDR	Hátrányos	2	2	73 356 741
Zalai Dombháttól a Vulkánok Völgyéig Egyesület	KDR	Nem hátrányos	9	9	136 618 045
Zalai Témautak Szolgáltató Nonprofit Kft.	NYDR	Hátrányos	nincs	nincs	0
Zalai Témautak Szolgáltató Nonprofit Kft.	NYDR	Nem hátrányos	7	0	0
Zempléni Tájak Vidékfejlesztési Egyesület	ÉMR	Hátrányos	14	5	144 921 225
Zempléni Tájak Vidékfejlesztési Egyesület	ÉMR	Nem hátrányos	3	0	0
ZENGŐ-DUNA Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	DDR	Hátrányos	6	4	109 920 794

ZENGŐ-DUNA Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	DDR	Nem hátrányos	22	18	338 263 379
Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület	DDR	Hátrányos	14	13	249 558 455
Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület	DDR	Nem hátrányos	3	3	61 866 679
összesen			1 036	676	13 649 418 727

4. sz. melléklet

**Az ÚMVP keretében benyújtott támogatási kérelmek HACS szerinti megoszlása
(2. kör – 2009. november 16.-2009 december 20.)**

HACS név	Megye	Régió	Benyújtott kérelmek száma (db)	Igényelt támogatás összege
			Jogcím megjelölése	Jogcím megjelölése
			Turisztika	Turisztika
"A BAKONYÉRT" Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület	Veszprém	KDR	8	148 134 695
„Duna-Pilis-Gerecse” Vidékfejlesztési Egyesület	Komárom-Esztergom	KDR	3	32 430 516
36 Jó Palóc Közhasznú Egyesület	Nógrád	ÉMR	0	0
A Vásárhelyi Vidék Jövőjéért Egyesület	Csongrád	DAR	12	453 688 709
Abaúj Leader Egyesület közhasznú társadalmi szervezet	Borsod-Abaúj-Zemplén	ÉMR	20	211 462 502
Alpokalja Ikvamente Leader Egyesület	Győr-Moson-Sopron	NYDR	8	55 228 175
Alsó-Tisza Vidék Fejlesztéséért Egyesület	Csongrád	DAR	4	114 828 676
Bakony és Balaton Keleti Kapuja Egyesület	Veszprém	KDR	5	66 726 167
Bakonyalja-Kisalföld kapuja Vidékfejlesztési Egyesület	Komárom-Esztergom	KDR	2	27 651 349
Bihar Sárrét Összefogás Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	Hajdú-Bihar	ÉAR	23	486 255 149
Borsod-Torna-Gömör Egyesület	Borsod-Abaúj-Zemplén	ÉMR	11	243 194 695
Börzsöny-Duna-Ipoly Vidékfejlesztési Egyesület	Pest	KMR	7	151 816 344
Bükk-Miskolc Térségi Vidékfejlesztési non-profit Kft.	Borsod-Abaúj-Zemplén	ÉMR	13	291 858 261
Cserhátalja LEADER Nonprofit Kft.	Nógrád	ÉMR	11	267 947 112
Dél-balatoni LEADER Vidékfejlesztési Nonprofit Zrt.	Somogy	DDR	9	144 901 878
Dél-Baranya határmenti települések Egyesülete	Baranya	DDR	31	632 052 781
Dél-Borsodi LEADER Egyesület	Borsod-Abaúj-Zemplén	ÉMR	2	59 182 293
Déli Napfény Nonprofit Kft.	Csongrád	DAR	2	12 273 660
Dél-Mátra Közhasznú Egyesület	Heves	ÉMR	12	139 119 260

Dél-Zempléni Nektár LEADER Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	Borsod-Abaúj-Zemplén	ÉMR	1	13 865 273
DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége Közhasznú Egyesület	Pest	KMR	7	126 527 858
Duna Összeköt Egyesület	Tolna, Bács-Kiskun	DDR	6	47 676 400
Dunamelléki Leader Egyesület	Bács-Kiskun	DAR	15	480 922 257
Eger vidék kincsei Térségi Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	Heves	ÉMR	11	71 885 331
Éltető Balaton-felvidékért Egyesület	Veszprém	KDR	6	40 160 033
Érmelléki Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	Hajdú-Bihar	ÉAR	23	795 974 864
Észak Hevesi Vidék Fejlődéséért Közhasznú Egyesület	Heves	ÉMR	8	74 927 177
Észak-Borsodi LEADER Unió Helyi Közösség Egyesület	Borsod-Abaúj-Zemplén	ÉMR	6	144 906 777
Észak-kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület	Somogy	DDR	6	87 128 994
Észak-Kelet Pest Megyei Leader Egyesület	Pest	KMR	2	15 937 513
3-as Kézfogás non-profit Kft.	Tolna	DDR	9	172 344 600
Felső-Bácska Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	Bács-Kiskun	DAR	8	268 626 455
Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület	Pest	KMR	11	510 477 982
Felső-Szabolcsi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	Szabolcs-Szatmár-Bereg	ÉAR	4	113 108 417
Felső-Tisza Völgye Vidékfejlesztési Egyesület	Szabolcs-Szatmár-Bereg	ÉAR	0	0
Gerence-Marcál-Rába és Somló Környéke Vidékfejlesztési Egyesület	Veszprém	KDR	10	337 298 910
GERJE-SZTŐK Helyi Vidékfejlesztési Közösség Egyesület	Pest	KMR	7	106 119 844
Göcsej-Hegyhát Leader Egyesület	Vas, Zala	NYDR	10	155 712 861
Hajdúvölgy - Körösmente Térség Fejlesztéséért Közhasznú Egyesület	Békés	DAR	0	0
HAJT-A Csapat Egyesület	Pest	KMR	0	0
HA-VER Hajdúsági Versenyképesség Nonprofit Kft.	Hajdú-Bihar	ÉAR	1	49 500 993
Homokhátság Fejlődéséért Nonprofit Kft.	Bács-Kiskun	DAR	13	224 881 399
Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület	Csongrád	DAR	21	345 734 732
Hortobágyi Leader Nonprofit Kft.	Hajdú-Bihar	ÉAR	14	212 631 242
Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület	Zala	NYDR	9	132 396 839
Ipoly-menti Palócok Térségfejlesztő Egyesülete	Nógrád	ÉMR	18	360 933 370
Jászsági Kistérségi Helyi közösség Egyesület	Jász-Nagykun-Szolnok	ÉAR	1	7 194 994
Kertészek Földje Akciócsoport Egyesület	Békés	DAR	3	73 123 505

Kis-Duna-menti Vidékfejlesztési Egyesület	Pest	KMR	3	42 366 032
Kiskunok Vidékéért Egyesület	Bács-Kiskun	DAR	6	157 483 515
Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	Somogy, Tolna	DDR	13	305 230 890
Körösök Völgye Akciócsoport Nonprofit Kft.	Békés	DAR	8	180 397 693
Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület	Békés	DAR	11	238 263 753
Közép-Nyírségért és Rétközért Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	Szabolcs-Szatmár-Bereg	ÉAR	4	73 941 579
Közép-Tisza-Zagyva Vidékfejlesztési Egyesület	Jász-Nagykun-Szolnok	ÉAR	4	42 596 754
Maros-völgyi LEADER Egyesület	Csongrád	DAR	5	15 054 715
Mecsek -Völgyesség -Hegyhát Egyesület	Baranya	DDR	16	166 486 251
Mecsekvidék Helyi Közösség Egyesület	Baranya	DDR	1	0
MEZŐFÖLD Helyi Közösség Egyesület	Fejér	KDR	2	13 459 745
Mezőföldi Híd Térségfejlesztő Egyesület	Fejér	KDR	9	288 687 857
Nagykunságért Térségi Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	Jász-Nagykun-Szolnok	ÉAR	4	161 339 793
Nyírség Fejlődéséért Leader Közhasznú Egyesület	Szabolcs-Szatmár-Bereg	ÉAR	22	698 178 676
Nyírség Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	Szabolcs-Szatmár-Bereg	ÉAR	9	256 421 566
Őrség Határok Nélkül Egyesület	Vas	NYDR	16	194 067 945
Pannónia Kincse Leader Egyesület	Győr-Moson-Sopron, Veszprém	NYDR	22	460 450 814
Rábaköz Vidékfejlesztési Egyesület	Győr-Moson-Sopron	NYDR	5	33 501 225
Rinya-Dráva Szövetség Egyesület	Somogy	DDR	8	224 901 080
Sághegy Leader Egyesület	Vas	NYDR	4	58 685 412
Sárköz-Dunavölgye-Siómente Egyesület	Tolna	DDR	9	364 789 001
SÁRVÍZ Helyi Közösség Egyesület	Fejér	KDR	7	188 133 915
Somló-Marcalmente-Bakonyalja Leader Akciócsoport Közhasznú Egyesület	Veszprém	KDR	8	151 540 969
Strázsa-Felső Tápió Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	Pest	KMR	0	0
Szatmár Leader Egyesület	Szabolcs-Szatmár-Bereg	ÉAR	38	1 011 950 772
Szigetköz Mosoni-sík Leader Egyesület	Győr-Moson-Sopron	NYDR	16	221 287 413
Sznergia Egyesület	Baranya	DDR	26	233 921 166
Tisza-Menti Leader Közhasznú Egyesület	Jász-Nagykun-Szolnok	ÉAR	2	33 998 590
Tisza-Tarna-Rima-Mente Fejlesztéséért Egyesület	Heves	ÉMR	16	224 019 696
Tiszatér Leader Egyesület	Szabolcs-Szatmár-Bereg	ÉAR	13	314 069 683

Tisza-tó Térsége Leader Egyesület	Jász-Nagykun-Szolnok	ÉAR	14	307 660 295
Tiszazugért Leader Nonprofit Kft.	Jász-Nagykun-Szolnok	ÉAR	7	187 133 218
Tolnai Hármas Összefogás non-profit Kft.	Tolna	DDR	13	153 692 409
UTIRO Leader Egyesület	Vas	NYDR	6	119 097 046
ÜDE-KUNSÁG Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.	Bács-Kiskun	DAR	12	197 340 480
Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület	Vas	NYDR	15	152 511 243
Velencei-tó Térségfejlesztő Egyesület	Fejér	KDR	6	44 419 387
Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség közhasznú Egyesület	Komárom-Esztergom	KDR	17	233 476 359
Vidékünk a jövőnk Szövetség	Somogy	DDR	5	46 583 453
Völgy Vidék Vidékfejlesztési Közösség Közhasznú Egyesület	Fejér	KDR	9	177 916 677
Zagyvasági Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület	Heves	ÉMR	0	0
Zala Termárvölgye Egyesület	Zala	NYDR	18	319 321 301
Zala Zöld Szíve Vidékfejlesztési Egyesület	Zala	NYDR	13	99 059 182
Zalai Dombháttaktól a Vulkánok Völgyéig Egyesület	Veszprém	KDR	11	132 519 167
Zalai Témautak Szolgáltató Nonprofit Kft.	Zala	NYDR	11	89 724 483
Zempléni Tájak Vidékfejlesztési Egyesület	Borsod-Abaúj-Zemplén	ÉMR	27	463 011 920
Zengő-Duna Vidékfejlesztési Egyesület	Baranya	DDR	26	374 673 746
Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület	Somogy	DDR	13	88 279 429
Összesen:			943	18 050 397 137

5. sz. melléklet

Az ÚMFT GOP keretében támogatott turisztikai projektek

2. Pályázó neve	Megítélt támogatás	Döntés támogatott összköltség	55. Projekt megnevezése
LATERUM-LINE Kereskedelmi és Vendéglátó Kft.	5504401	11008802	Komplett szállodai szoftverrendszer kiépítése a Hotel Laterumban
SZÉPALMA-GAZDA Kft.	1017000	3390000	Környezetkímélő üzemi töltőállomás zöldterület kezeléshez - Szépalma
BW 2005.Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	3416000	6832000	Integrált vállalat irányítási rendszer kiépítése soproni Palatinus szálló, Jégverem fogadó és Civitas Hotel között.
B-WELL Panzió és Pihenőpark Szolgáltató Kft.			Informatikai fejlesztés a B-WELL Kft. részére
BW 2005.Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	29938921	59877842	BW 2005. Kft éttermi technológiai fejlesztése.
KEHIDA GOLD Szolgáltató Kft.	3740000	7480000	TechWEB 3.0. alapú elektronikus értékesítési és ügyfélkapcsolati rendszer bevezetése a Kehida Gold Kft. részére
Lussonium-Paks Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	39999000	79998000	Technológiai fejlesztés a Lussonium-Paks Kft. számára
Kebap Hungary Vendéglátó és Kereskedelmi Kft.	1150000	2300000	Kebap Hungary Kft vállalati CRM értékesítési rendszerének kiépítése és vállalati portál létrehozása
Gyopárosi Gasztronómiai és Turisztikai Kft.	1591668	3979170	Meleglevegős gőzsütő és gyorsfűtő, sokkoló fagyasztó beszerzése egy kizárólagosan ételallergiásoknak és cukorbetegeknek főző konyha üzemeltetéséhez
SMST 2000 - JT restaurants Vendéglátóipari és Szolgáltató Kft.	9737743	32459143	"Enoteca Corso" és a "Restaurant JT" éttermek korszerűsítése és berendezése modern technikai eszközökkel
Tóth Zoltán Ferenc egyéni vállalkozó	1920000	4800000	A cukrászműhely gépeinek technikai fejlesztése
CORAZZA Szolgáltató Kft.	1000231	3334105	A CORAZZA Kft. debreceni éttermi egységének technológiai fejlesztése
"VNYH-BETONKER" Kereskedelmi Kft.	13672060	45573543	1 db gumikerekes kotrógép "törtgémmel", gyári új

PANAMA-NK CUKRÁSZAT Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	19765754	49414384	A Panama-NK Cukrászat Kft. cukrászdáinak és kávéházának technológiai korszerűsítése
DEGESZ-2007 Vendéglátó és Kereskedelmi Kft.	20316429	40632859	Modern gyorsétterem és hozzá kapcsolódó ételkiszállítási rendszer kialakítása Szigetváron és környékén
Café Frei Vendéglátó és Kereskedelmi Kft.	11353040	28382600	Új üzletág létrehozása technológiai fejlesztéssel
"LESŐHARCSA" Kereskedelmi és Vendéglátó Kft.	1691932	5639774	Az Öregkörössy Halászcsernye konyhájának technológiai korszerűsítése
Mandula Família Vendéglátóipari Kft.	1522862	5076208	A Mandula Família Kft. cukrászüzem fejlesztése
Garabics Richárd egyéni vállalkozó	4001520	13338400	Cukrászda technológiai fejlesztése a versenyképesség megőrzéséért
PIZZA-ÁR Vendéglátóipari Szolgáltató Kft.			Konyhai gép és technológiai beszerzés a debreceni Pizza-Ár Kft.-nél.
"Szakály" Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	20000000	75508770	Autópálya-étterem eszközbeszerzés
Egri Korona Borház Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	154500000	273000000	Mikotoxin monitoring a teljes bor termékskálán
Kompák és Társa Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2341604	5854010	Komplex technológiai fejlesztés a Kompák és Társa Kft.-nél
Gruber László egyéni vállalkozó	15400000	30900000	Gruber László egyéni vállalkozó technológiai fejlesztése 2 db árokászó-rakodógép beszerzésével
Tiszafüredi Nemzeti Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	10583000	21166000	Éttermi vendéglátás fejlesztése a Tiszafüredi Nemzeti Kft.-nél
BUNI ÉS TÁRSA Vendéglátó Kft.	1095000	2737830	Technológiai fejlesztés a Buni és Társa Kft.-ben
Direct Broker Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	2323410	7744700	A DIRECT BROKER Kft. gépbeszerzése
K and M Kereskedelmi és Vendéglátóipari Kft.	1418160	4727200	Technológiai korszerűsítés a K and M Kereskedelmi és Vendéglátóipari Kft.-nél

Mikitovics Andrásné egyéni vállalkozó	3753000	12510000	"FAGYI-OÁZIS" fagylaltozó kialakításához kapcsolódó technológiai fejlesztés
PAVILON - 2000 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2760000	6900000	A Pavilon 2000 Kft. szolgáltatásbővítése eszközparkjának fejlesztésével
PIZZA-ÁR Vendéglátóipari Szolgáltató Kft.	2341331	7804439	Konyhai gép és technológiai beszerzés a debreceni Pizza-Ár Kft-nél
Hóbor László Csabáné egyéni vállalkozó	9013682	12876689	Pálma Vendéglő technológiai fejlesztése
BORCSA Vendéglátó és Szolgáltató Kft.	25555296	51110592	Komplex étteremfejlesztés és konyhatechnológiai korszerűsítés Borcsa Kft-ben
W.W.M. '98 Vendéglátóipari és Kereskedelmi Kft.	8771840	17543680	Konyhatechnológiai korszerűsítés a W.W.M. '98 Kft-nél
REK-MARK Reklám, Marketing és Kommunikációs Szervező, Kereskedelmi Kft.	2604850	5209700	Technológiai korszerűsítés a REK-MARK Kft-nél a Főispán Étterem fejlesztése érdekében
"VNYH-BETONKER" Kereskedelmi Kft.	30489690	60979380	"ÚJ A GÉPÜNK - ELŐRE LÉPÜNK !"
AB DUÓ 2005. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2972880	5945760	Eszközfejlesztés az AB DUÓ 2005. Kft-nél
Direct Broker Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	3933545	7867090	A DIRECT BROKER Kft. fejlesztése
DIACELL Kereskedelmi, Vendéglátó és Idegenforgalmi Kft.	5098245	10196490	Eszközfejlesztés és informatikai beruházás a Diacell Kft-nél
DÖMÖTÖRI LÁSZLÓ Vendéglátó Kft.	6647168	16617920	Technológiakorszerűsítés a Dömötöri László Vendéglátó Kft.-nél
"DISCOLAND" Vendéglátó és Idegenforgalmi Kft.	14877408	29754816	A Discoland Kft technológiai fejlesztése.

"RÉGIMÓDI" Vendéglátó és Kereskedelmi Bt.	1170000	2340000	A szárvasi Régimódi Bt. egészséges életmódot népszerűsítő eszközbeszerzése
FIGURE 2009 Vendéglátó Kft.	14789610	29579221	Komplex vállalkozásfejlesztés a Fiore 2009 Kft-nél
PIZZA-ÁR Vendéglátóipari Szolgáltató Kft.	7091869	14183738	Technológiafejlesztés a Pizza Ár kft-nél
Hajzók Gyula egyéni vállalkozó	2393685	4787370	Hajzók Gyula egyéni vállalkozó által működtetett Öreg-Duna Üzletház technológiai fejlesztése hardver, szoftver és egyéb eszközök beszerzésével
"Eisen-Baum" Ipari és Kereskedelmi Kft.	50000000	102273000	Mosodai szolgáltatás kialakítása az Eisen- Baum Kft.-nél.
Kertész Csaba egyéni vállalkozó	6791200	13582400	Modern a termelési folyamat alapvető megváltoztatását - leegyszerűsítését eredményező, új technológiájú éttermi felszerelések beszerzése és önálló honlap kialakítása a versenyképesség és jövedelmezőség javítása érdekében Kertész Csaba e.v.-nél
SUSANEX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	23800000	34000000	Rendezvényszervezési tevékenység fejlesztése a Susanex Kft.-nél
Nagy Péter egyéni vállalkozó	2250117	4500235	Új vendéglátóipari gépek, és hardverek beszerzése a Pizzeria Peppinoban
PAVILON - 2000 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	8712940	17425880	A Pavilon 2000 Kft. eszközparkjának bővítése 2009-ben
Szarvas Kontakt Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	4343642	8687284	A Szarvas Kontakt Kft eszközparkjának infrastrukturális fejlesztése 2009-ben
Vasi NIKO Gyorsétterem Kft.	7562315	15124631	Gyorséttermi beruházás Szombathelyen
ZITA Cukrászat Kft.	8476400	16952802	Kávézó kialakításához és üzlethelyiség fejlesztéséhez szükséges eszközök, berendezések beszerzése
Püske és Püske Vendéglátóipari és Kereskedelmi Kft.	29914005	59828010	Technológiai fejlesztés Püske és Püske Vendéglátóipari és Kereskedelmi Kft. nél.

Tóth József Jánosné egyéni vállalkozó	2936756	5873512	Tóth József Jánosné fejlesztése
SZŐKE'97 KERESKEDELMI ÉS VENDÉGLÁTÓIPARI Kft.	2864189	5728379	A Szőke '97 Kft cukrászüzemének technológiai korszerűsítése
TIO PEPE Kft. (Odnoga Ottó egyéni vállalkozó)	2753405	5506810	Korszerű nagykonyhai gépek beszerzése a TIO PEPE Étteremben
SELF SERVICE Kereskedelmi és Vendéglátóipari Kft.	1209200	3022999	A Self Service Kft. technológiai fejlesztése informatikai beruházással.
Répás Miklós egyéni vállalkozó	4016453	8032906	Konyhai eszközök, berendezések beszerzése, kamerarendszer kiépítése Répás Miklós egyéni vállalkozó számára
KEVIN és KIRA Vendéglátóipari Bt.	6787457	13574914	Eszközfejlesztés a KEVIN és KIRA Bt-nél
DAV-SO Vendéglátóipari Kft.	5253800	10507600	Minőségi eszközfejlesztés a DAV-SO Kft-nél
Toszkán Ízek Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2556211	5122728	A balatonfüredi Bazsalikom Étterem konyhatechnológiai és számítástechnikai fejlesztése
F-SPRING HÓD Kereskedelmi, Szolgáltató és Vendéglátóipari Kft.	50000000	105192000	Présgép beszerzése az F-SPRING HÓD Kft.-nél.
PILLE-GASTRO Kereskedelmi és Vendéglátó Kft.	4860212	9720425	Vállalkozásfejlesztés eszközbeszerzéssel a Pille-Gastro Kft-nél
Nagyapáti Károly Dezsőné egyéni vállalkozó	6389500	12779000	Technológiai fejlesztés Nagyapáti Károlyné egyéni vállalkozónál
"QUI COSI" Vendéglátó Kft.	3716550	7433100	Technológiai fejlesztés a QUI COSI Kft.-nél
"ZSÚR" Kereskedelmi és Vendéglátó Bt.	12554200	25108400	Eszközbeszerzés a Zsúr Bt.-nél
Gyopárosi Gasztronómiai és Turisztikai Kft.	1029000	2058000	EASYCUT GA típusú Edénylezáró csomagológép

Szicília 2005 Vendéglátó és Kereskedelmi Kft.	7059030	14118060	Eszközbeszerzés a Szicília 2005 Kft-nél
MIRA 2002 Vendéglátó és Kereskedelmi Bt.	50000000	100655307	A MIRA 2002 Bt. vendéglátó tevékenységének korszerűsítése
Báló Zoltán egyéni vállalkozó	12107995	24215990	Kávézó működéséhez szükséges eszközök beszerzése és információs technológia fejlesztés Báló Zoltán egyéni vállalkozónál
TRIO DRINK Vendéglátóipari Kereskedelmi Kft.	1938261	3876522	A TRIO DRINK Vendéglátóipari Kereskedelm Kft. eszközbeszerzése és információt technológia fejlesztése.
GERŐ Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	15999396	31998793	Új vendéglátóipari gépek, hardverek és szoftverek beszerzése a Gerő Kft. cukrászdáiba
HBH München Vendéglátó-ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	14789177	29578354	Korszerű nagykonyhai gépek beszerzése a HBH Bajor Sörházban
Reichenbach - Kovács Kereskedelmi Vendéglátó és Szolgáltató Kft.	5026400	10052800	Cukrászda technológiai fejlesztése
Hajnal Lajos egyéni vállalkozó	4576925	9153850	Konyhatechnológiai fejlesztés a debreceni Flaska Vendéglőben
"TOMPOS 2000" Vendéglátó,- Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	15521000	31042118	Korszerű étterem technológiai kialakítása a Balaton Fővárosában
"D.F.Cs. GASTRONOM" Vendéglátó, Szórakoztató és Szolgáltató Kft.	2610000	5220000	Web- és távmunka támogatással, valamint vevőkapcsolat-ápoló rendszerrel integrált logisztikai rendszer kifejlesztése a D.F.Cs. Gastronom Kft. részére
MESTER ÉS FIAI Vendéglátóipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	1485000	2970000	Vállalati folyamatmenedzsment és WEBsys integrált portálrendszer fejlesztés a "Mester és Fiai Kft."-nél
SYMBOL-BP Vendéglátó és Kulturális Szolgáltató Kft.	9985800	19971600	Vállalatirányítási szoftver bevezetése és hardvereszközök beszerzése a Symbol Kft. számára
GASZTRO-KOMP Vendéglátó és Kereskedelmi Kft.	3464000	6928000	A Gasztro Komp Kft. vállalatirányítási rendszerének kialakítása.

PRIM Cukrász és Kereskedelmi Kft.	1818600	5196000	Eszközbeszerzés a Prim Kft-nél
Kóbor Attila egyéni vállalkozó	4375800	14586000	Alapellátás keretében gyermekétkeztetést biztosító báziskonyha létesítése Bocföldén
HOLGER 2005 Vendéglátó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	9480000	23700000	A Holger 2005. Kft. eszközparkjának bővítése
Ozirisz Vendéglátó Kft.	8251515	16503030	Logisztikai bázis fejlesztése, korszerűsítése
Egyetem Étterem és Konyha Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	3403750	6807500	Korszerű nagykonyhai gépek beszerzése az Egyetem Étteremnél
Waldorf 2000. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	13962975	27925950	Kamerás biztonsági térfigyelő rendszer, éttermi berendezés, informatikai rendszer és eszköz beszerzése a Waldorf 2000 Bt-nél.
Nyugatmagyarországi Kereskedelmi, Vendéglátó és Szolgáltató Zrt.	12298920	30747300	Technológiafejlesztés Nyugatmagyarországi Kereskedelmi, Vendéglátó és Szolgáltató ZRT-nél
MEVID Mecsekvidéki Vendéglátó Zrt.	14100000	28200722	Eszközbeszerzés a MEVID Zrt. részére
Maruzs György egyéni vállalkozó	12937665	25875330	Nagykonyhai gépek beszerzése a Kék Laguna Étteremben
HOLGER 2005 VENDÉGLÁTÓ, KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.	50000000	101203631	Pékáru gyártásához szükséges eszközök beszerzése a HOLGER 2005 Kft.-nél
START-INVEST Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	1096860	3656200	Megteremteni és megtartani környezete tisztaságát!
TELEKUPA Vendéglátó és Kereskedelmi Kft.	6300000	21000000	A Telekupa Kft. hirdetési és reklámtevékenység üzletágának fejlesztése műszaki beruházás útján

"Havanna Club" Vendéglátó Kft.	7498330	14996660	Havanna Club Kft. technológiai fejlesztése a 2009. évben
Papp Tamás egyéni vállalkozó	4956400	9912800	A Tutajos étterem technológiai fejlesztése a rakamazi Tisza-parton
Dukai Norbert egyéni vállalkozó	3893170	7786341	Vendéglátóipari egység korszerűsítése és fejlesztése Kapuváron
VIRTER Vendéglátó és Szolgáltató Kft.	2583690	5167380	A Virter Kft. technológiai fejlesztése.

6. sz. melléklet

Hazai forrásokból a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben megvalósult családbarát fejlesztések

I.szám	Kedvezményezett neve	A projekt címe	Megvalósulás helye			Megvalósítás időtartama (hónap)	A projekt összköltsége (Ft)	Megítélt támogatás összege (Ft)
			régió	megye	település			
P-CsB-1/2009	Révfülp Nagyközség Önkormányzata	Révfülp Szigeti strandon szabadtéri játéktér kialakítása	Közép-Dunántúl	Veszprém	Révfülp	2009. szeptember 15. – október 15.	2 823 605	1 411 802
P-CsB-2/2009	Zala-Kraft Kereskedelmi Kft.	Gyermekes családok aktív pihenését szolgáló fejlesztés	Nyugat-Dunántúl	Zala	Zalakaros	2009. augusztus 1. – október 30.	3 968 718	1 984 359
P-CsB-3/2009	"MAYER és TÁRSA" Kereskedelmi, Vendéglátó és Szolgáltató Kft.	Eszközbeszerzés családbarát szolgáltatás bővítéséhez	Közép-Dunántúl	Veszprém	Alsóörs	2009. június 26. – október 30.	3 345 000	1 672 500
P-CsB-4/2009	Kollár László	Biztonságos játszótér kialakítása a Felüdülés Ifjúsági szálló területén	Dél-Dunántúl	Somogy	Zamárdi	2009. augusztus 15. – október 3.	6 015 625	3 000 000
P-CsB-5/2009	Szmodics Edina	Családos nyaralás komfortosabbá tétele	Dél-Dunántúl	Somogy	Balatonszárszó	2009. szeptember 10. – október 20.	2 229 500	1 114 700
P-CsB-6/2009	Kolping Családi Hotel Vagyonkezelő Kft.,	Minőségi szolgáltatás fejlesztés a Kolping Hotelben	Nyugat-Dunántúl	Zala	Alsópáhok	2009. június 30. – október 31.	5 656 270	2 828 135

I.szám	Kedvezményezett neve	A projekt címe	Megvalósulás helye			Megvalósítás időtartama (hónap)	A projekt összköltsége (Ft)	Megítélt támogatás összege (Ft)
			régió	megye	település			
P-CsB-7/2009	Park Hotel Kft.,	Speciális - Családbarát Hotel Park***	Közép-Dunántúl	Veszprém	Balatonfüred	2009. július 15. – október 31.	6 750 200	1 998 312
P-CsB-8/2009	Haus Kati '97 Bt.,	W.H. Katalin szolgáltatásai családbarát fejlesztése	Nyugat-Dunántúl	Zala	Gyenesdiás	2009. július 15. – augusztus 31.	2 892 010	1 446 005
P-CsB-9/2009	Balatonfüzfő Város Önkormányzata	Családbarát "Tobruk" strand	Közép-Dunántúl	Veszprém	Balatonfüzfő	2009. szeptember 15. – október 31.	2 902 652	1 451 326
P-CsB-10/2009	Nereus Park Hotel Idegenforgalmi Kft.	Játszószoba kialakítása és játszótéri elemek beszerzése	Közép-Dunántúl	Veszprém	Balatonalmádi	2009. augusztus 15. – október 15.	2 618 400	1 309 200
P-CsB-11/2009	HEILWASSER-Gyógyvíz Idegenforgalmi, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	A családbarát szolgáltatások fejlesztésének támogatása - Zalakaros	Nyugat-Dunántúl	Zala	Zalakaros	2009. augusztus 1. – október 31.	6 054 676	3 000 000
P-CsB-13/2009	Koczor Kálmán	Családbarát szolgáltatások fejlesztése a Koczor Pincénél	Közép-Dunántúl	Veszprém	Balatonfüred	2009. július 6. – október 30.	5 903 847	2 951 923
P-CsB-15/2009	Alsóörs Község Önkormányzat	Gyermekpagony építés, animáció, eszközbeszerzés az Alsóörsi strandon és kempingben	Közép-Dunántúl	Veszprém	Alsóörs	2009. június 23. – szeptember 30.	7 300 000	3 000 000
P-CsB-16/2009	Litér Község Önkormányzata	Családbarát szolgáltatások fejlesztése Litéren	Közép-Dunántúl	Veszprém	Litér	2009. szeptember 1. – október 30.	6 087 875	3 000 000
P-CsB-18/2009	Hollus Invest Ingatforgalmazó és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Családbarát szolgáltatások fejlesztése	Nyugat-Dunántúl	Zala	Zalakaros	2009. szeptember 1. – október 31.	1 798 660	899 330
ÖSSZESEN:							66 347 038	31 067 592

7. sz. melléklet: A hazai forrásból támogatott balatoni rendezvények

Sorszám	Iktatószám	Kedvezményezett neve	Pályázat tárgya	Önerő összesen (Ft)	Saját erő (Ft)	A projekt összköltsége	megítelt támogatás összege (Ft)
1.	P-R-1/2009	Hungaroparty Rendezvényszervező és Szolgáltató Kft.	10. Nemzetközi Harley- Davidson Fesztivál és Motoros Találkozó 2009.06.10-14-ig Alsóörs településen és a kistérségben kulturális részprogram	26 639 500	4 870 000	31 639 500	5 000 000
2.	P-R-2/2009	Somogy Megyei Kerékpáros Szövetség	Tour de Pelso - Balatoni Kerékpáros Tókerülő Túrák, Verseny és Családi Sportnap	11 530 000	2 400 000	15 030 000	3 500 000
3.	P-R-3/2009	Pannon Várszínház Színházművészetfejlesztési Nonprofit Kft.	Füredfest	8 641 000	1 500 000	13 641 000	5 000 000
4.	P-R-4/2009	Balatonlelle Hegyközség	XVII. Lellei Borhét	3 550 000	710 000	7 100 000	3 550 000
5.	P-R-5/2009	Almádiért Közalapítvány	Almádi „Bor-Pálinka- Kultúra” rendezvénysorozat	5 000 000	0	10 000 000	5 000 000
6.	P-R-6/2009	Balatongyörök Község Önkormányzata	Júliusi Bormuri – Gyenesdiás, Balatongyörök és Vonyarcvashegy települések borfesztiváljai	3 750 000	3 000 000	7 500 000	3 750 000

7.	P-R-7/2009	Balatonfüredi Nemzetközi Gitárfesztivál Alapítvány	4. Balatonfüredi Nemzetközi Gitárfesztivál	7 732 500	0	9 732 500	2 000 000
8.	P-R-8/2009	Centrál Színház Kht.	Keszthelyi Nyári Játékok 2009 Eisemann-Somogyi-Zágon : Fekete Péter	10 000 000	2 000 000	15 000 000	5 000 000
9.	P-R-9/2009	Kálmán Imre Kulturális Központ	Siófoki Nyári Esték	15 000 000	15 000 000	15 311 452	3 827 863
10.	P-R-11/2009	Kálmán Imre Kulturális Központ	II. SióFolk-Rock Fesztivál Magyarok történelmi hétvégéje	2 260 928	2 260 928	4 521 856	2 260 928
11.	P-R-13/2009	Zalacomár Község Önkormányzata	Dunántúli Középkori Mezővárosok Találkozója	3 189 665	3 189 665	6 379 329	3 189 664
12.	P-R-14/2009	Zánka Gyermekek és Ifjúsági Centrum Nonprofit Közhasznú Kft.	XV. Országos Gyermekek és Ifjúsági Táncfesztivál és Diákolimpia	3 051 200	2 047 200	6 051 200	3 000 000
13.	P-R-16/2009	Tojás Kézműves Nemzetközi Művészeti Egyesület	VII. Balatoni Nemzetközi Tojásfesztivál	12 632 227	2 500 000	17 632 227	5 000 000
14.	P-R-17/2009	Goldmark Károly Művelődési Központ és Szabadtéri Színház	"Jó estét nyár, jó estét Keszthely"	4 560 000	3 000 000	8 560 000	4 000 000
15.	P-R-18/2009	Gróf I. Festetics György Művelődési Központ, Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény	II. Magyar Borok Ünnepe napjai Hévízen és Kistérségében	3 335 000	3 335 000	6 670 000	3 335 000

16.	P-R-20/2009	Fúzió Hungária Kft.	Sanghaj wok Hudec László építés, Mao ce tung és Fu Xin Galéria Siófokon a 320° - Kenyérgyárban	6 720 000	4 020 000	11 720 000	5 000 000
17.	P-R-21/2009	Siófoki Fürdőegylet - Turisztikai Egyesület	BOR ÉS KENYÉR ÜNNEPE	17 400 000	16 000 000	20 400 000	3 000 000
18.	P-R-22/2009	Aranyhíd Balaton-átúszó Sport Klub	Balaton-átúszás 2009	8 000 000	0	13 000 000	5 000 000
19.	P-R-24/2009	Zalakarosi Turisztikai Egyesület	Augusztusi borünnepek rendezvénysorozat	3 779 650	3 779 650	7 466 650	3 687 000
20.	P-R-25/2009	AWARD Kereskedelmi és Szolgáltató Betéti Társaság	AIDA c. előadás	4 984 000	0	8 584 000	3 600 000
21.	P-R-26/2009	Balatonkenese Község Önkormányzata	Balaton Kapunyitó	5 148 125	5 000 000	10 148 125	5 000 000
22.	P-R-29/2009	Fonyód Város Önkormányzata	XVI. Fonyódi Nyári Fesztivál	3 647 500	3 647 500	7 295 000	3 647 500
23.	P-R-30/2009	Balatonföldvári Kistérségi Turisztikai Egyesület	BalatonP'art	3 270 980	3 020 980	6 270 980	3 000 000
24.	P-R-31/2009	Keresztúr Nevű Települések Szövetsége	Keresztúr Nevű Települések X. Nemzetközi Találkozója	3 393 750	680 000	6 773 750	3 380 000
25.	P-R-32/2009	Aranyhíd Kulturális Szövetség	Aranyhíd Őszi Fesztivál 2009.	5 964 500	1 100 000	10 964 500	5 000 000

26.	P-R-34/2009	Tihanyi Szabadtéri Játékok Kulturális Szolgáltató Kft.	Tihanyi Szabadtéri Játékok 2009	12 642 985	1 986 985	17 642 985	5 000 000
27.	P-R-35/2009	Alsóörs Község Önkormányzat	Alsóörsi Kulturális Fesztivál 2009.	3 104 950	3 104 950	6 104 950	3 000 000
28.	P-R-36/2009	Magyar Vitorlás Szövetség	41. Kékszalag T-Mobile Nagydíj és Fesztivál	8 111 850	7 111 850	13 111 850	5 000 000
29.	P-R-37/2009	Balatonfüredi Turisztikai Egyesület	Romantikus reformkor, séta a századok között	3 898 481	2 698 601	7 796 962	3 898 481
30.	P-R-38/2009	Talamba kulturális Közhasznú Egyesület	Bach koncertsorozat - kicsit másként	9 682 500	1 177 500	11 682 500	2 000 000
31.	P-R-40/2009	Városi Művelődési Ház és Könyvtár, Balatonlelle	Juliális Művészeti Fesztivál 2009	3 200 000	2 000 000	6 200 000	3 000 000
32.	P-R-43/2009	Gyulaffy László Hagyományörző Lovasbandérium Csobánc Váráért Közhasznú Alapítvány	VI. Gyulaffy Napok Csobánc	4 071 500	1 950 000	8 121 500	4 050 000
ÖSSZESEN						348 052 816	123 676 436